

IV PREMI NARRATIVA CURTA PORT DE TARRAGONA

COL·LECCIÓ
LLIBRE DIGITAL
N.12

CRÈDITS

Edita

SERVEI DE PUBLICACIONS DEL PORT DE TARRAGONA

Anselm Clavé, 2

43003 Tarragona

publicacions@porttarragona.cat

JORDI BESORA – DISSENY GRÀFIC I MULTIMÈDIA

Carrer Camí del Freixa, 25

43800 Valls

jbesora@telefonica.net

Primera edició: abril 2017

ISBN: 978-84-697-2646-4

Dipòsit legal: T 548 2017

Copyrigh

© Dels textos: segons consta a les bases del premi.

© Imatge de portada: Siscu Segura Sòria (Menció IV Premi Concurs Instagram Museu del Port de Tarragona)

© Fotografies i imatges incorporades als textos: l'autor del text.

Coordinació de l'obra: Coia Escoda i Quim Vendrell.

Disseny de la portada: Miquel Pujol

Col·lecció Llibre Digital del Port de Tarragona, número 12, any V - 2017.

Amb la col·laboració de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Serveis Territorials a Tarragona

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, tret de l'excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a l'editor o a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals d'algun fragment d'aquesta obra.

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ DEL PRESIDENT
DEL PORT DE TARRAGONA

2. PRESENTACIÓ DE LA DIRECTORA
DELS SERVEIS TERRITORIALS D'ENSENYAMENT
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA A
TARRAGONA

3. TREBALLS PREMIATS
DEL PRIMER CICLE D'ESO

4. TREBALLS PREMIATS
DEL SEGON CICLE D'ESO

5. TREBALLS PREMIATS DE BAT

6. TREBALLS SELECCIONATS
DEL PRIMER CICLE D'ESO

7. TREBALLS SELECCIONATS
DEL SEGON CICLE D'ESO

8. TREBALLS SELECCIONATS DE BAT

PRESENTACIÓ

Hem arribat a la quarta edició d'aquest premi, i després de l'experiència de tres edicions anteriors era el moment de corregir alguns aspectes, sobretot basant-nos en la diferència d'edat que es produeix entre els alumnes de primer d'Ensenyament Secundari Obligatori i els de segon de Batxillerat. Diferència d'edat que queda palesa, òbviament, en els continguts dels treballs. Aquest motiu ha portat a classificar el premi en tres categories segons el cicle formatiu: primer i segon d'ESO, d'una banda; tercer i quart d'ESO, de l'altra; i, finalment, primer i segon de Batxillerat. Aquesta categorització anivella més els alumnes, i fa que el jurat pugui donar un veredicté més equilibrat.

El bon nivell assolit en les darreres edicions del premi també es veu reflectit en aquesta edició, i, des d'aquestes línies, cal agrair l'esforç que fan els centres educatius i, especialment, el professorat, ja que sense la seva empenta no seria possible que tinguéssim treballs de la qualitat que aquí es presenten. I, en aquest aspecte, cal considerar més important la qualitat que el premi, perquè d'aquesta manera el premi és un reconeixement a la qualitat dels participants i dels guanyadors.

Per acabar, cal agrair a totes les persones que han participat en l'edició d'aquest premi i, sobretot, al jurat que no ho té mai fàcil.

Josep Andreu i Figueras
President del Port de Tarragona

PRESENTACIÓ

En la nostra societat, la llengua escrita hi té un rol primordial. Els centres educatius treballen per tal que aquesta competència s'assoleixi amb èxit en acabar l'ensenyament obligatori.

Iniciatives com la que desenvolupa curs rere curs el Port de Tarragona en col·laboració amb el Departament d'Ensenyament en l'organització i desenvolupament del Premi de Narrativa curta Port de Tarragona, ajuden a assolir aquest objectiu, perquè entrar al món de la llengua escrita, a més a més d'aprendre la destresa mecànica, suposa descobrir l'interès, el plaer i molts altres beneficis que ens pot proporcionar l'expressió escrita.

Escrivint, compartim i aprenem paraules, expressem els nostres sentiments, imaginem els nostres escenaris. Tot plegat, ens endinsa en un món que ens permet somiar, que ens transporta a l'inesgotable món de la imaginació i del coneixement.

Per aquesta raó, participar en concursos literaris desvetlla i posa en acció als nostres alumnes tota una colla d'habilitats que els seran útils al llarg de la vida.

Així doncs, felicito a tots els alumnes que han participat en aquest concurs i alhora us faig avinent que teniu a les vostres mans una selecció dels millors textos que han destacat i per aquesta raó es publiquen en aquest recull digital perquè estan ben elaborats i tenen una alta qualitat expressiva.

Sílvia Rodes Guedes

*Directora dels Serveis Territorials
d'Ensenyament a Tarragona*

TREBALLS PREMIATS

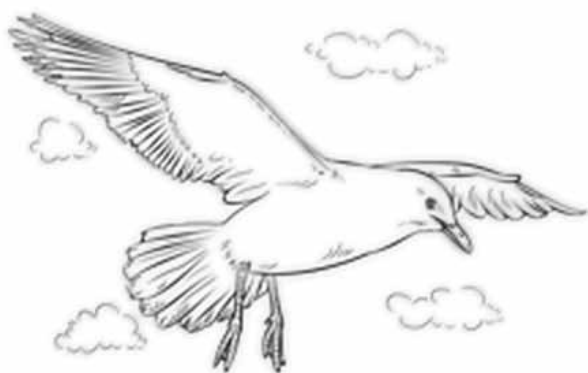
PRIMER PREMI DEL PRIMER CICLE D'ESO

EL DIARI DE LA GAVINA

Feia un dia especialment bonic; la frescor de la brisa marina, el sol lluent sobre el cel blau, les esquixades de les onades trencant contra els petits penya-segats del cap de Creus, el soroll dels nens més petits corretejant per la sorra de la platja...

Feia dies que creuava el cel en un llarg viatge, el fred arribava i calia fer la migració vorejant la costa, amb destinació cap al sud. Cercava la calor i un lloc on passar l'hivern, a bon resguard.

Fent bategar amb força les meves ales i, sota d'aquells llents rajos de sol que il·luminaven el mar, vaig reprendre el vol.

Aquella mateixa tarda vaig arribar a l'Escala, un poblet de la Costa Brava, allà em vaig aturar uns instants a contemplar la magnífica posta de sol, els darrers rajos dibuixaven les muntanyes a contrallum i el mar es tornava més i més fosc. Estava molt cansada d'estar tot el dia volant sense parar així que em vaig quedar adormida sobre la copa d'un pi.

L'endemà al matí vaig despertar-me amb molta gana, per sort, no gaire lluny d'on estava, vaig veure el port amb l'habitual tràfec de vaixells i pescadors amunt i avall. Em va costar arribar per culpa del fort vent que m'empentava; uns pescadors que també estaven patint les conseqüències del vent van anomenar-lo tramuntana... vaig pensar com deu ser de complicat conviure cada dia amb un vent així...

En arribar a la llotja es podien veure els homes que s'afanyaven a descarregar el que havien capturat aquella nit i vaig veure, sota el sol que feia refulgir les escames platejades d'aquells petits peixets, que jo no era l'única gavina que estava contemplant amb fam aquelles anxoves remonent-se a les caixes, malgastant

inútilment les seves darreres forces.

Em vaig aproximar i, en un descuit, vaig agafar-ne una esquivant els intents frustrats d'un pescador que, donant cops en va a l'aire amb una vella escombra, intentava impedir que alguna de nosaltres li furtés el seu preuat tresor.

Després d'assaborir l'última anxova vaig reprendre el viatge, tot passant per Cadaqués i Roses. Cadaqués és un poble preciós, de cases blanques que destaquen sobre el cel blau, les portes i porticons de colors llents, la gent que va amunt i avall però relaxada, sense gens de pressa, els velers que no tallen les ones sinó que volen per damunt de l'aigua, el mar blau, el sol lluent, les flors i, tot i que no fa massa calor en aquesta època de l'any, el bon temps.

A la nit vaig arribar a Blanes i allà, a la vora de la Palomera, vaig quedar-me a dormir.

L'endemà vaig estar durant quasi tot el matí a la llotja de Blanes, on vaig fer dues amigues. Però elles anaven cap al nord i jo cap al sud, així que estava clar que no tornàriem a coincidir en cap altre moment. Em van informar que una amiga seva les havia avisat que una gran tempesta s'acostava. Jo mai havia patit una tempesta i m'inquietava molt haver-me-la de trobar just quan estava en un territori què desconeixia.

Al voltant de les nou del vespre vaig arribar al port de Barcelona; hi havia poca gent perquè era de nit, però moltes gavines em van assegurar que al matí hi hauria massa gent perquè els pescadors es fixessin en nosaltres. En realitat allò que els feia patir era que algun turista els caigués a les xarxes intentant fer-se una foto original.

Efectivament, l'endemà al matí les tones de peix van arribar juntament amb els milers de turistes encuriosits i creuers plens de gent. Allò era massa, no s'hi podia passar i les gavines de ciutat eren més agressives de què m'esperava, de manera que si, en un dels meus intents, aconseguia un trosset de peix, les altres me l'acabaven traient. No vaig poder menjar res!

Estava molt feble i malgrat aconseguir pescar, finalment, un parell de sardinetes despistades, seguia tenint gana.

Vaig dirigir-me cap a les costes de Garraf, però, en veure que apareixien a

l'horitzó uns núvols negres, vaig recordar què m'havien dit aquelles amables gavines i em vaig preocupar... però havia de continuar el meu viatge!

Aquella mateixa nit la tempesta va manifestar-se amb tota la seva intensitat. La pluja, els llamps, els trons, la poca visibilitat i un vent fort, feien què avançar fos molt difícil però estava al mig del mar i no veia la costa; no podia aturar-me, havia de continuar.

Quan finalment vaig veure la platja, un corrent molt fort d'aire va fer que perdés el control, ja no m'era possible saber cap a on havia d'anar i vaig quedar surant sobre l'aire completament descontrolada... anava a la deriva empesa pel fort vent i vaig xocar contra unes roques. Un profund dolor va recórrer la meva ala dreta; m'havia colpejat i estava ferida. Vaig estar marejada uns minuts i, finalment, em vaig desmaiar.

- Mireu, ja es va despertant!

En obrir lleugerament els ulls van dibuixar-se les mirades de quatre nens que m'observaven atentament. Em vaig espantar i volia fugir, però el cap em donava voltes i vaig tornar a caure.

Amb els ulls tancats de nou, notava que ja no plovia, l'aire era fresc i calmat. Podia escoltar veus properes, de nens petits, un d'ells va anar a cridar al seu pare.

- Quina patacada et vas donar, eh petita? Sort que vas caure sobre el meu pesquer... Imagina't la sorpresa que hem tingut aquest matí quan ens hem trobat una gavina mig desmaiada a la coberta del vaixell!

No acabava d'entendre exactament on estava. Ara ja no hi havia roques, ni fort vent, ni piles de turistes, ni tempestes... Ara només hi havia un mar ric en peixos una costa suau i tranquil·la, unes onades més aviat baixes i l'olor del mar mediterrani envoltant-nos a tots...

Un dels nens i l'home gran del veler em van portar en un petit cobert i allí em van cuidar durant dos dies. Ells dos em tractaven d'allò més bé i, de tant en tant, venien amics del nen a visitar-me. Gràcies a ells vaig poder sobreviure... Qui sap el que m'hagués passat si no haguessin estat allà...

Un matí, quan ja estava una mica recuperada, el nen i els seus amics van voler ensenyar-me els voltants, es tractava del Port Marítim de Tarragona. M'havien donat aixopluc en uns dels antics "tinglados" antigament espais de negoci i comerç portuari i actualment locals recuperats per a la vida cultural de la ciutat. Vam passejar pel port, on es desenvolupava la vida dels pescadors,

amb el seu duríssim dia a dia per capturar el reconegut “peix de Tarragona” que tots els comerços de la zona i comarques properes esperaven amb delit per fer les delícies del públic més expert. Però que resulta especialment deliciós per a qui el gaudeix als establiments del port de pescadors, conegut com El Serrallo, nom també amb què es coneix el barri que l’envolta. Finalment vam passejar pel passeig marítim, on vam poder veure vaixells de tota mena, des de creuers turístics, fins a vaixells mercants, passant per iots de luxe i embarcacions esportives. Contemplant aquella diversitat vital, l’olor profunda i reposada del mar de Tarragona em va dir que mai podria oblidar aquell lloc i l’acollida i cura que havia rebut de la seva amable gent.

Dies després vaig sentir que m’havia recuperat del tot. Sabia que era hora de marxar i, molt trista i amb molta enyorança, un dia, al matí, vaig acomiadar-me dels meus amics i vaig reprendre el vol. L’últim que recordo va ser aquella sortida de sol en què uns núvols prims, llargs i estirats semblaven aquarel·les sobre un cel rosat, perfilant el contrallum dels vaixells dels pescadors i les siluetes dels meus amics fent adéu amb el braç.

Aquella seria l’última vegada que veuria la meravellosa costa de Tarragona amb les seves platges de sorra fina, el seu mar d’aigua neta, els seus boscos de pins verds i la gent amable què hi vivia, però el meu viatge havia de continuar i qui sap les aventures què m’esperen... però cap com la viscuda al port marítim de Tarragona.

Helena Nebot Dones

Institut Narcís Oller (Valls) – 2n d’ESO.

SEGON PREMI DEL PRIMER CICLE D'ESO

EL DOLÇ ANAR I VENIR DE LA MAR

Un vaixell recollint les xarxes després d'una dura tarda de feina, uns nois que fan vela a la cala del costat, una parella gaudint d'una bonica posta de sol, com ho són totes aquí, a la Costa Daurada. La mar ens domina, ens absorbeix, és capaç de fer-nos aturar un moment i reflexionar. Reflexionar de tot, del perquè de les coses. És capaç de fer-nos parar un moment en aquesta estressant vida i pensar, una cosa indispensable per a seguir endavant. Cada dia centenars de persones passen per davant d'aquesta mar, i noto com els relaxa, els omple amb aquest fresc aroma a puresa. Per això, tants artistes s'inspiren en la mar, i en concret en aquestes meravelloses platges de fina sorra del litoral tarragoní. Perquè inspira tranquil·litat i plenitud a la vegada.

A mi també em suggereix tranquil·litat i puresa. M'inspira a l'hora de pintar els meus quadres. No són res de l'altre món, però per a mi ho són tot, perquè hi surt dibuixada la meva amiga, la meva musa: la mar.

La mar és la meva millor amiga. Sempre m'ha acompanyat a la vida, anés on anés, estigués trist, enrabiad o content. Ella sempre ha estat allà, preparada per a consolar-me o tranquil·litzar-me. M'ha acompanyat en tots els moments del meu trajecte.

Quan era petit sempre anava a jugar a la platja, davant la mar, o a agafar petxines. Recordo molt bé que n'hi havia unes que a la meva mare li agradaven especialment, es diuen fulla de rosa. Recordo quan les hi portava, es posava molt contenta i les guardava en un pot de vidre que tenia en un lloc privilegiat de la seva habitació, a la part més alta de la llibreria. La meva mare m'estimava molt, i crec que això, no només ho feia per la col·lecció de petxines, sinó que també ho feia perquè les havia portat jo, i perquè hi posava molta empenta a trobar-ne. No era fàcil! Encara el guardo, en el lloc més alt de la meva habitació. A vegades també acompanyava el meu pare a pescar. Era una feina molt dura, la de pescador en aquell temps. Estava molt content quan anava amb ell, li agradava molt ensenyar-me-la. Un dia va pescar un pop. Ell, en lloc de guardar-lo, el va

agafar per ensenyar-me'l, però el pop va recórrer a la seva tècnica de protecció i li va tenyir la cara de negre. Aquell dia vàrem riure com poques vegades a la vida.

Em vaig fer gran, però no vaig deixar d'anar a la platja. De fet, la meva primera cita va ser sobre la sorra, vora l'aigua, davant d'una bonica posta de sol com la d'aquest vespre. I el primer petó, i la declaració per a casar-nos, fins i tot el casament. Me'n recordo del moment en què, agafat amb la Maria davant de la mar ens vàrem mirar als ulls mentre dèiem -sí vull.

Jo també em vaig fer pescador, com el meu pare, el meu avi, el meu besavi... Cada dia sortia a la mar per a veure si podia pescar alguna cosa. També he de dir que no sempre era generosa, i a vegades la pesca no era bona o em feia passar mals moments dalt de la barca per culpa de les grans onades. No m'oblidaré mai d'aquell dia que havia sortit de nit a buscar les trampes per a les sípies, les onades eren gegants, feien fins a cinc metres. Aquell dia no sabia si seria capaç de tornar viu. Al final, quan va aclarir, vaig veure que havia anat a parar a prop de València. Però en general no em puc queixar, perquè m'ha permès viure de la pesca cinquanta-dos anys.

La Maria, la meva esposa, es va posar molt malalta. Els metges creien que no se'n sortiria. Jo estava desconsolat, però, un altre cop, la meva amiga estava allà, consolant-me quan em sentia desconsolat. Me'n recordo de tantes tardes, quan ja havia passat l'hora de visites a l'hospital, que estava a casa, tot sol, em reconfortava el fet de veure-la des de la finestra, amb el seu delicat i bonic anar i venir. Em passava hores i hores mirant a través del vidre, acompanyat de la meva tassa amb llet calenta i mel, pensant amb la d'estones i aventures que havíem passat junts amb la Maria. I així em distreia del patiment. Al final, els metges tenien raó, i la Maria ens va deixar. Estava desolat. Però, quan no trobava sentit a la vida, allà estava ella, ensenyant-me que valia la pena seguir vivint. I és que val la pena viure només que per a veure-la brillar, amb el seu dolç anar i venir.

És per aquest motiu que vaig començar a pintar sobre la mar, per refugiar-me de tot i fer el que més m'agrada: observar-la. I encara m'acompanya. Un cop jubilat i vidu, vaig passar cada vegada més temps amb ella, observant-la des de la finestra, per a fer els meus quadres, passejant per la platja, banyant-me...

Recordo amablement les tardes de tardor, abans que arribi el fred, i després que marxi la marabunta de turistes. Aprofito per a banyar-me, juntament amb els meus néts, que vénen a passar uns dies a casa meva des de Barcelona. Són tardes tan divertides! Sempre vénen amb el seu gos, que li té una por sorprenent a l'aigua, i quan nosaltres ens banyem, es queda a la platja amb cara de tristesa i somiquejant. Els nens són la pera, no se'ls acaben mai les energies, en canvi,

a mi ja no me'n queden gaires, de forces. Em faig gran, i als meus noranta-dos anys, em costa cada vegada més de fer les coses.

També s'ha de dir que la mar em permet de seguir en bona forma, em costa caminar, i m'haig d'ajudar d'un bastó, però la majoria de la gent de la meva edat que conec, i que no

han estat tant en contacte amb la mar com he fet jo, han d'anar amb cadira de rodes. Suposo que els banys al Mediterrani, m'han ajudat força.

Ai, mar! Sempre et recordaré per haver estat allà en tot moment quan et necessitava. M'has acompanyat des que vaig néixer fins ara, que no tardaré a marxar. Mai et podré agrair suficient el que m'hagis acompanyat tots aquests anys, tots aquests moments de felicitat, de tranquil·litat i de refugi en els mals moments.

Per això i per molts altres motius, jo, Xavier Miralles Duran, vull que quan me'n vagi d'entre els vius, les meves cendres siguin dipositades dins la dolça i tendra mar, que, com ja he esmentat, m'ha acompanyat durant tants anys, vull que també m'acompanyi en la mort, per sempre més.

També vull dir que tots els quadres sobre aquesta, siguin donats al port de Tarragona, per si creuen oportú incloure'ls en el museu que obriran d'aquí a poc sobre art basat en la costa tarragonina. Seria per a mi tot un honor que hi fossin inclosos. Els que no siguin admesos (n'hi ha uns cent). Els dono als meus tres fills: Miquel, Eudald i Laia. No sé per què això no ho he inclòs en el testament, ni perquè us ho escric ara en lloc d'anar-ho a afegir a les meves últimes voluntats, però suposo que és perquè no tinc res més a fer.

Bernat Pitarch Castellà

Institut Ramon de la Torre (Torredembarra) – 2n d'ESO

PRIMER PREMI DEL SEGON CICLE D'ESO

IMPASSIBLE

Tic, tac, tic, tac... Jo segueixo aquí, impassible. I no sé exactament per què. Fa molts anys que hi sóc. Diria que quasi un o dos segles. Encara que la maquinària ja no em funcioni, recordo aquells gloriosos dies quan era jove. Les meves pedres, ara verdes i habitades per estranyes criatures, lluiïen netes i precioses sota la càlida llum del sol matiner. Els obrers treballaven sense descans, posant pedres i més pedres per crear-me. Sí, estava impacient. Finalment, van col·locar la millor part. I el pastís es va acabar. Ja era oficialment el rellotge del port. Majestuós, gegantesc. Mai vaig pensar que cap altre pogués ser més imponent que jo. Però, seguim amb la història.

Aquells primers dies... Simplement passava les hores observant atentament com bramaven les onades en xocar contra les roques, contemplant meravellat el vol de les gavines per dalt el cel. Un lloc en què jo no podria estar mai. Però no m'importava gaire, tampoc. La gent passejava pel meu costat i, de tant en tant, algun personatge es parava davant meu i feia un comentari que provocava que m'enorgullís de la meva privilegiada posició. Veia pares i fills caminant distrets per les voreres, amb un objecte rar penjant de les seves esquenes. Amb el temps vaig aprendre que es tractava d'una canya de pescar. Els dos normalment tornaven feliços al cap de tres o quatre hores, amb un o més peixos sota el braç, contents per haver aconseguit tan valuós premi. Les dones també passaven algunes vegades, encara que estava més acostumat a veure només humans masculins.

Cada dia, una parella jove s'aturava davant de les meves agulles i es deien adéu amb dificultat, esperant impacients la seva retrobada ja ben entrada la nit. La noia l'esperava allí cada dia, a la mateixa hora, i ell arribava esgotat del treball. Amb el temps, a la parella, se li va afegir un altre membre. Una petita noia semblant a la seva mare. L'ambient llavors es tornava alegre amb les seves rialles i els seus pares reien meravellats per la preciosa nena que havien portat al món. I els anys passaven. Nous invents s'incorporaven al mercat, i els més rics dels comerciants del port ara bramaven inquiets contra una espècie de maó amb una gran antena enganxada damunt seu. Jo no entenia res. Potser s'havien tornat folls? La nena va créixer. Cada dia s'assemblava més a la seva mare, fins

que arribà un dia en què la noia agafà el paper de la mare. I el pare també va canviar. Era una generació diferent, seguint els costums d'una d'anterior. I, a la seva manera, era bonic i trist. Una contradicció. Però amb el temps vaig aprendre que la vida era un exemple molt clar d'aquesta paraula.

I els executius ja no es barallaven parlant amb un maó, ara parlaven sols o això semblava. A la fi, un dia ho vaig entendre, vaig veure un petit aparell brillant en una de les mans d'un d'aquests que corria mig desesperat per la vorera. La velocitat va prendre un paper important a tota la societat. Cada dia, la gent caminava més de pressa. Una mica més cada jornada. Fins que el món es va convertir en un autèntic caos de dreta a esquerra, sense interrupció. Però, fins i tot entre tot aquest desordre, vaig ser capaç de trobar traces de bellesa pels racons. Les parelles encara passejaven tranquil·lament prop meu. Això no havia canviat. A vegades eren joves. A vegades eren diferents de les tradicionals. I això les feia úniques. I un dia la meva primera parella es va tornar a presentar davant meu. Amb nets i fills feliços que feien la funció que ells varen fer una vegada. Eren vells. Però somreien. I els explicaven històries, als més petits, sobre mi. “El rellotge del nostre amor”, deien.

No els vaig tornar a veure mai més. Però, com ja he dit, l'última vegada que vaig poder observar la seva vida semblaven feliços. Així que no me'n vaig preocupar més. Les persones canviaven, però la roba era gairebé la mateixa. I els obrers seguien anant a treballar com sempre. Tot seguia igual. Potser hi havia més velocitat i més canvis, però no m'importava gaire, jo seguia allí, observant.

I un dia, un vaixell carregat de persones que havia vist poques vegades abans va atracar en el port. Amb diferents tons de pell, color d'ulls i roba. Alguns molt tapats i d'altres més estiuencs, encara que l'època de l'any seguia sent la mateixa. Això sí, tots portaven un objecte rar penjat del coll. Càmera es deia. Ho vaig saber quan el guia va traduir les converses dels estrangers. No parlaven el meu idioma, però era divertit veure'ls vagar distrets pels carrers, com la gent d'abans. I després d'aquests, en varen arribar més. Durant molt de temps.

El port necessitava una ampliació. Els camions passaven per davant meu concentrats, deixant anar blocs, quasi més grans que jo, al mar. En uns mesos, un preciós passeig s'alçava llarguíssim davant dels meus ulls. I la gent tornava a caminar com abans. Pausadament, sense presses. Ho trobava a faltar. Nit rere nit, una llum rítmica lluïa. El mar estava ple de llums escampades. Els vaixells saludaven, a mi o a algun dels seus companys. Hi havia una negra i mòbil muntanya a la meva dreta. De vegades, si feia molt de vent, la meva visió es tornava turbulenta per culpa d'aquelles partícules que flotaven en l'aire; juganeres es filtraven cap al meu interior, col·lapsant a poc a poc el meu sistema amb taques negres persistents.

A poc a poc, el nivell del mar començà a pujar. Les persones que abans reien, de camí a la feina ara parlaven baixet entre elles, preocupades. Fins al dia que un calfred va recórrer els meus engranatges. L'aigua m'havia tocat. Però no havia sigut per culpa d'una tempesta, com moltes altres vegades; és més, el mar estava tranquil. Vaig desitjar amb totes les meves forces que retrocedís, però no em va obeir. Va continuar amb la seva fatídica trajectòria, i els humans van desistir en el seu esforç de parar el seu avançament. Mentre jo m'anava ofegant, ells parlaven de problemes més importants.

En uns anys l'aigua em cobria per complet. La meva maquinària es parà per sempre. La sal s'incrustà dins meu. Creia que era el meu final. De veritat. Però vaig obrir els ulls. Rarament, l'aigua salada no va afectar el meu punt de vista. I un paisatge espectacular es va obrir davant meu. Quilòmetres i quilòmetres d'aigua sense fi. Plantes agafades amb força a les roques, resistint els impactes de les onades en elles. Havia estat tan a prop d'aquell món tant de temps, i m'havia fet falta un desastre per poder contemplar-lo. I encara em trobo aquí. I no m'importa. És un altre món. Un altre punt de vista. Encara puc veure els humans. De vegades baixen al meu nou món i em miren, entristits. Normalment, quan ho fan, els torno la mirada, encuriós per la vida damunt de les aigües blaves d'aquest mar. No puc evitar pensar que potser ells són els besnéts d'aquells als qui jo vaig servir d'orientació. I em pregunto com serà la seva vida ara. I si el món ha canviat molt. No sé quant de temps porto enfonsat aquí. No sé si algun dia tornaré a sortir. No sé si podré sentir, altre cop, l'escalfor del sol. Però malgrat tot, sóc feliç. Com aquella vella parella. Aquí he conegut altres sons diferents dels incessants crits de les gavines. Varen ser molts anys sentint-les, notant el seu pes damunt meu. Amb el temps, els animals marins m'han cobert amb un vestit viu, que es mou mentre aquests creixen. L'únic dolent és que ja no faig tic, tac, tic, tac... Però, malgrat tot, aquí segueixo, observant el meu entorn. Com sempre, atent, impassible.

Nerea Guinart Dalmau

Col·legi Vedruna Sagrat Cor (Tarragona) – 4t ESO

SEGON PREMI DEL SEGON CICLE D'ESO

A LES CINC I CINC AL TINGLADO NÚMERO 5

El primer dia que el vaig veure em va causar una estranya sensació, una barreja de respecte i impressió. El veia cada dia, a la mateixa hora, al mateix banc. Ningú mai es parava a parlar amb ell. Suposo que no gosaven, o potser no s'adonaven de la seva presència. El cas és que jo m'hi fixava molt. Poc em podia pensar que aquell vell amb barret s'acabaria convertint en el més semblant a un avi per mi.

Un dia, en sortir de l'escola, vaig seure al banc de davant del tinglado número 4. Des d'allí vaig observar l'ancià, que seia davant del número 5. Vaig estar mirant-lo durant vint minuts aproximadament i els seus gestos eren sempre els mateixos: alçava la mirada, la tornava a baixar i escrivia quelcom a la seva llibreta. L'endemà, vaig fer el mateix en acabar l'escola, i l'home seguia escrivint. Van anar passant els dies i jo seguia amb la rutina d'observar-lo.

Era un dijous quan, mentre realitzava la meva feina d'observadora, el vell del barret -vaig decidir anomenar-lo així- se'm va quedar mirant. Un calfred em va pujar per tot el cos quan la seva mirada va penetrar la meua. M'esperava que fos una mirada freda i distant, però, en lloc d'això, em vaig trobar amb uns ulls càlids i tendres.

L'home em va fer un gest perquè m'acostés a ell, i així ho vaig fer. Vaig seure al seu costat i vaig estar-m'hi callada. Va agafar el seu llapis i va escriure una frase. Va arrencar el paper i me'l va donar doblegat. Els seus ulls m'indicaven que no el llegís encara, que m'esperés a estar sola.

A la nit, un cop a casa, vaig agafar la nota de la motxilla i la vaig llegir: "A les cinc i cinc al tinglado número 5." Vaig quedar-me realment impactada. No m'esperava aquella frase. "A les cinc i cinc al tinglado número 5", vaig tornar a llegir. Era l'hora en què observava el vell del barret.

L'endemà vaig seure al seu costat, a les cinc i cinc minuts al banc del davant

del tinglado número 5. No dèiem res, simplement contemplàvem la gent passar. Aquell dia vaig descobrir què apuntava l'ancià: qui passava, què feia, amb qui anava, com anava vestit i fins i tot alguna peculiaritat que li passava pel cap sobre la vida d'aquella persona. Vaig decidir parlar-li; tenia la necessitat de saber per què escrivia tot allò.

-Em dic Marta –vaig començar-, i tinc deu anys.

La seva resposta va ser un llarg silenci.

-Vaig a l'escola del Serrallo.

En veure que no obtindria cap resposta em vaig disposar a aixecar-me, però em va agafar el braç i em va fer un gest perquè segués. Va agafar el llapis i va escriure de nou una frase. Va arrencar i doblegar el full i me'l va donar. Com el dia anterior, no el vaig llegir fins abans d'anar a dormir. Al full hi deia el mateix: "A les cinc i cinc al tinglado número 5."

Qualsevol home amb les característiques del vell del barret m'hauria fet por o, fins i tot, m'hagués arribat a posar nerviosa el seu silenci, però ell era diferent. L'ancià em removia per dintre, tenia la necessitat de saber coses sobre ell, de descobrir què passava per dins d'aquell caparró amagat sota el barret negre.

L'endemà vaig estar totes les hores de classe pensant en ell. Crec que era a la d'educació física que la mestra em va haver de cridar l'atenció perquè estava molt despistada. En acabar-la em va venir a parlar. Insistia que li expliqués què em passava, però no vaig obrir boca.

A les cinc en punt vaig sortir del col·legi i vaig caminar cap al tinglado. Tot seguia com sempre: ell estava allí assegut apuntant. Aquell havia de ser el meu dia, descobriria moltes coses sobre ell. Vaig seure al seu costat i, per primera vegada, em va mirar i no va apartar la mirada. Va estar una bona estona observant-me fins que al final em va dir:

-Aquí la gent camina amb pressa, no s'aturen a contemplar el meravellós mar que tenen al davant.

Es va quedar en silenci.

-Jo sí que l'observo –vaig afegir-. M'agrada molt passejar pel port.

-Ja ho sé que t'agrada. Si no, no vindries cada dia –va contestar el vell.

Ens vam quedar uns minuts tots dos callats i, finalment, vaig dir:

-Què escriu cada dia?

-Ai noieta, hi ha tantes coses per escriure! –va contestar.

-Però -vaig afegir– com és que s'asseu aquí cada dia vostè? Que no té família?

Em sembla que les meves paraules li van arribar al cor. Va callar durant uns instants i després em va mirar fixament.

-Jo tenia una dona –va començar–, la dona més maca que cap home pot imaginar. Era alta i morena i amb uns ulls marró cafè que enamoraven. Era atenta, tendra i llesta, molt llesta.

-És morta la seva dona? –vaig preguntar.

-Sí –va contestar.

-Ho sento.

-No ho sentis. Són coses que passen –em va dir.

-I com va ser? –vaig afegir.

-Ai filla! La vida no saps mai quan es pot acabar! –va exclamar–. Va ser tot molt ràpid. Mira -em va mirar–, jo, abans que se n'anés, era pescador. Cada dia a les cinc de la matinada sortia a fer la pesca. Un dia, en tornar al port, el senyor Ramon, el del restaurant, saps qui és?

-Sí -vaig afirmar–, el meu tiet sempre parla d'ell.

-Doncs va ser ell qui em va donar la notícia. A la meva dona la van atropellar. Just aquí, al davant del tinglado número 5.

-Ostres... –No sabia gaire què dir.

El silenci va tornar a regnar en la nostra conversa. Però estava contenta: malgrat que havia conegut la trista història del vell del barret, com a mínim ara ja sabia quelcom sobre ell.

De sobte em va mirar i va afegir:

-Tens uns ulls molt bonics. No t'ho diuen els teus pares?

Aquella frase em va col·lapsar. No tenia forces per contestar-lo.

-No en tinc de pares –li vaig dir-, visc amb els meus tiets.

Crec que li va fer mal la meva afirmació. Va aguantar la mirada durant uns deu segons i després la va apartar.

-Ho sento –va afegir finalment.

Em vaig quedar callada uns instants i, al final, vaig afegir:

-Tranquil, ho tinc superat. Encara que els trobo molt a faltar.

-Per mala sort, els joves com tu també heu de liderar amb aquestes tragèdies. Que injusta que és la vida, noieta!

-No suportó el meu tiet –vaig afegir– i encara menys la tieta. Jo sempre havia volgut que m’hagués cuidat el meu avi. Però va morir poc després que ho fessin els meus pares.

La seva mirada de tendresa va començar a omplir el buit que s’havia format dins meu durant tants anys.

Cada dia a la mateixa hora anava a veure el vell del barret. Les nostres converses cada vegada eren més intenses, però seguien estant dominades pels llargs silencis. Crec que no ens molestava, al contrari. Sense aquelles pauses, les nostres històries no tindrien sentit, era el que les feia especials.

A poc a poc, vaig anar descobrint més coses sobre ell. Vaig saber que es deia Josep, però jo seguia anomenant-lo el vell del barret. Crec que a ell també li agradava. Vam crear una rutina diària; de fet, era el millor moment del dia. Era l’estona que feia el que volia i amb la millor companyia que pogués imaginar. El vell del barret es va convertir en un avi per a mi, i jo en la néta que mai no havia tingut. Ell m’omplia de la seva experiència i jo, a ell, de les novetats del segle XXI.

Quan ja feia gairebé un any que ens coneixíem, em vaig adonar que encara no sabia una cosa.

-Escolta –vaig començar-, per què apuntes tot el que fa la gent cada dia?

Em va mirar amb un somriure. Crec que feia temps que esperava aquesta pregunta.

-No vull que els joves del barri creixin sense saber la vida quotidiana dels seus veïns –no el vaig entendre.

-Què vols dir?

-Saps molt bé que aquest és un lloc important per a mi. No vull que les futures generacions no tinguin tendresa a aquest passeig. Ho faig per ella, per conservar la seva memòria i la del nostre passeig preferit, d’una forma que la gent no ens reconegui al llibre, però nosaltres sí –em mirava amb una mirada diferent de l’habitual–. M’he explicat bé?

-No ho sé –vaig respondre–. Però jo t’he entès.

Van anar passant els anys i el vell del barret i jo seguïem trobant-nos. Ell s’anava fent més vell i jo anava creixent. De fet, l’edat ja li passava factura. Cada cop estava més dèbil, però m’alegrava que no perdés la seva mirada i les seves precioses converses.

Finalment, un dimecres (crec recordar que era el 5 de maig) va aconseguir publicar el seu llibre titulat *A les cinc i cinc al tinglado número 5*. Aquella mateixa setmana en vaig comprar un exemplar sense pensar-m’ho dues vegades. Sense obrir-lo, vaig anar al nostre punt de trobada habitual per llegir-lo junts. El que vaig sentir en arribar allà no ho puc descriure. Mai a la vida no he tornat a sentir aquell dolor. El vell del barret, en Josep, el meu avi, no hi era. Sabia que si un dia no el trobava, era perquè ja no tornaria.

No en vaig saber mai més res. Al barri ningú no s’havia fixat en ell. Ell ja ho deia: “Aquí la gent camina amb pressa, no s’aturen a contemplar el meravellós mar que tenen al davant.” Tenia tota la raó. Ningú no s’havia adonat de la seva presència, excepte jo, és clar.

Em va costar més d’un mes poder començar a llegir el llibre. Era un dissabte quan, asseguda al banc del tinglado número 5 a les cinc i cinc, vaig obrir-lo. Mai a la vida no he estat tan feliç com quan vaig llegir-ne la primera pàgina:

Pels teus silencis, els teus meravellosos silencis.

Núria Domènech Badia

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 4t ESO

PRIMER PREMI BATXILLERAT

UNA CIUTAT MARCADA PER LA MAR

Una redacció sobre el litoral marítim del Camp de Tarragona? La meva cara era d'estupefacció, jo, que sóc incapaç d'escriure sobre qualsevol cosa que tingui bastant més a prop, escrivint sobre el litoral tarragoní? La síndrome de la pàgina en blanc em tornava a envair com sempre que havia d'escriure qualsevol cosa que passés de les dues línies.

Després d'una bona estona donant-hi voltes se'm va encendre la bombeta. Escriuré una gran aventura, un segrest en plena mar. El cert és que ho vaig intentar, però el resultat servia per a poca cosa més que per anar a les escombraries. No, escriure aventures d'alta mar en tres pàgines no és el meu fort.

Llavors, què dimonis podia escriure del litoral tarragoní? És cert que no és el meu dia a dia, però de tant en tant bé que hi vaig, no? Alguna cosa n'he de ser capaç d'escriure? Així que em vaig endinsar al fons de la meva memòria per veure què en podia treure de profit.

La meva primera relació amb el litoral tarragoní és de petit, com segurament molta de la gent del Camp de Tarragona, anant a la platja. Jo hi solia anar amb els avis, que n'eren molt aficionats. Recordo arribar amb el cotxe ple d'andròmines i marxar omplint-lo de sorra, el cubell i la pala no quedaven mai nets. De més gran he deixat d'anar-hi amb ells, que ja no hi són, per anar-hi amb la colla d'amics. Ara tot és diferent i prendre el sol, jugar a pales i gaudir de les onades són les coses que ara m'agrada fer. En certa manera podríem dir que la platja, el mar, m'ha vist créixer, segurament d'estiu en estiu.

Però no només anar a la platja s'ha convertit en un ritual anual, els focs artificials, que a la platja de la ciutat de Tarragona es llencen a l'estiu i per Santa Tecla, no han faltat cap any al meu currículum. I, de fet, pot ser que sigui de les poques celebracions festives de les quals gaudeixo jo, que sóc un home més d'estar tancat a casa i jugar a l'ordinador. La barreja de foc i del mar té una cosa que sempre m'ha fet sortir del cau per gaudir d'una nit a la vora del mar, no sé ben bé per què.

Remena a la memòria, segur que alguna cosa més ha d'haver-hi entre tu i la costa de Tarragona! Ah, és clar, els dinars al Serrallo.

Els meus pares no han estat mai aficionats a la platja; però, en canvi, un bon plat de marisc ha fet les delícies dels dies més importants dels darrers anys. Aniversaris, final de curs, o qualsevol altra excusa ha resultat bona per anar a menjar un bon plat de peix al popular barri tarragoní. I, a més de dinar, quedar-nos una estona passejant veient els vaixells de luxe que sovint amarren al port i somiant que potser algun dia en tindré un.

Així... que ja no només t'ha vist créixer, sinó que també t'ha vist celebrar coses i somiar. Interessant!

I amb l'escola també hem visitat la costa. No recordo ben bé quan fou. Jo era força més jove, però ens van endinsar a la llotja de Tarragona. Veure aquelles capsas de peix passar em va deixar fascinat. Encara recordo les capsas plenes que anaven passant, els peixos encara vius remenant la cua dins les capsas i aquell home cridant unes paraules inintel·ligibles que només entenien els compradors de peix.

Recentment les meves primeres escapades a Barcelona han tingut com a teló de fons (bé, si no he estat mirant el mòbil) el mar. I no només la costa tarragonina, sinó tota la que va des de la capital romana fins a la ciutat comtal, amb un tren que no deixa en cap moment el litoral.

Doncs bé, fins aquí m'he adonat que sí que tinc relació amb la costa tarragonina, i déu n'hi do les coses que ha emmagatzemat la meva memòria. Va, ara segur que amb tot aquest munt d'idees seré capaç d'escriure un relat mínimament decent.

A la platja, hi passen moltes coses; podria escriure una història d'amor ambientada en aquest indret. Un grup d'amics va a la platja i dos dels membres s'enamoren. A la nit es queden ells sols a la vora del mar i es confessen el seu amor. Ostres, que ensucrat que sembla tot plegat...

Ja ho tinc, parlaré del senyor pirotècnic que cada any ve a muntar el castell de focs arran de mar. Podria explicar com sempre s'equivoca anant a Tarragona, o com de tants anys que fa que hi ve ha anat fent amics. També podria narrar la quantitat d'andròmines que s'ha trobat remenant el fons marí abans de començar a construir el nou espectacle pirotècnic. Llàstima que això sigui més una crònica del muntatge d'un castell de focs que una narració sobre el litoral tarragoní. O també podria parlar de la pirotècnia que guanya cada any el concurs, però potser no cal, que això ja surt als diaris.

I per què no una història ambientada en un restaurant a la vora del mar? La brisa salada fregant la cara d'una parella que celebren les seves noces de plata

menjant gambes i llamàntols. Ell recorda que fou el primer lloc on la dugué a menjar i ella que va ser també allí que li va demanar per casar-se. Un lloc idíl·lic per una història d'enamorats.

Però potser, i ben mirat, hauria de recuperar la idea inicial d'una aventura a plena mar, una aventura de pescadors o de pirates. És clar, si al mar s'hi ha ambientat des de dibuixos animats fins a marques de cervesa, segur que alguna cosa interessant puc explicar. El dia a dia dels pescadors, el procés de compra i venda del peix a la llotja, les dones que assegudes passen la tarda reparant les xarxes que es tornaran a fer servir l'endemà...

I si estiro de clàssics? Faig una història que tingui com a tema el tempus fugit? Puc fer una metàfora sobre el pas del temps i els trens que cada dia surten des de l'estació de tren de Tarragona. O que, de vegades hi ha coses que no les aconseguim assolir mai, malgrat que les tenim a tocar, com per exemple el tren que no s'atura i el mar amb el seu moviment imparable.

Veient-ho tot plegat, segur que hi ha molt bones històries per explicar amb la costa tarragonina de fons. També, malauradament, històries de destrucció del litoral a causa del turisme de masses, el canvi climàtic o la pesca incontrolada. Però al final, la meua història, va ser la següent:

Una vegada hi havia una ciutat marcada per la mar. Una ciutat antiga i moderna alhora, bressolada per les aigües de la Mediterrània, que li donen el seu caràcter i el seu clima. Una ciutat de la qual poden gaudir els seus veïns, els visitants. Els pescadors que surten cada dia a guanyar-se la vida, els turistes que passaran un parell de dies vora la platja abans d'anar a Port Aventura, i també aquells que volen descobrir els secrets de les civilitzacions antigues que l'han anat configurant. Una ciutat amb una gran història a l'esquena i un gran futur per recórrer, però que sempre tindrà la mar. Una ciutat que m'ha vist créixer i que jo seguiré veient evolucionar.

Sergi Robert

Institut Narcís Oller (Valls) – 1r BAT

SEGON PREMI BAT

ÀNIMA DE GAVINA

Era un dia qualsevol. Per la finestra veia com queia la pluja d'aquell mes de febrer. Sempre m'ha agradat la pluja, des de ben petita. Em feia l'efecte que tota aquella munió de gotes relliscant pel vidre de la finestra podien netejar els meus pensaments ombrívols i tristos dels últims anys.

Mai vaig encaixar. A l'escola, primer i a l'institut, més tard. Pensava que no trobaria el meu lloc, els meus amics, la meva gràcia especial. Sí, sí...aquella virtut que em fes diferent i que aconseguís que tothom volgués estar una estona al meu costat, que tothom, des del primer fins a l'últim, tingués ganas de parlar amb aquella noia simpàtica i amable, però massa correcta per tenir-la en compte.

El meu nom ja em convertia en un personatge d'allò més normal: Marta. Aquella cosa que em definia, que era l'acompanyament de la primera impressió que tothom tenia de mi, ja no tenia, de per si, la singularitat que era d'esperar. No era un nom estranger, ni català de soca-rel. No tenia un significat ocult ni seria massa complicat trobar dues o tres persones més que es diguessin com jo, per tant tampoc era massa original. Pel motiu que m'agradava era perquè era curt, sonor, semblava que empentés un bon primer cognom i en el fons, molt en el fons, sí que tenia una petita gran història que els meus pares m'havien explicat un munt de vegades. En aquests moments però, em costava molt veure alguna cosa positiva en tot; en el meu nom, en la meva persona, en mi mateixa... De sobte, un llampec i al seu darrere, bramant, el tro que anunciava amb força que la tempesta estava a punt de començar. Al meu cap també, i em vaig posar a plorar.

Els meus primers records d'infantesa em porten a una casa gran en un barri mariner on els carrers eren estrets però les voreres amples tot deixant el pas a la canalla que jugava. L'olor de mar, la fresca de les nits d'estiu, la lluna que ens embolcallava amb la seva llum... Encara hi havia arbres plantats amb algun roser que s'hi emparrava. La gent sortia a guaitar a la finestra quan trucaves a la porta i a la nit, les mestresses de casa, aprofitaven la fresca dels mesos d'estiu per treure cadires al mig del carrer i posar-se al dia de les últimes xafarderies

que s'escoltaven al veïnat. Els homes no hi eren, dormien o treballaven, a mar, és clar, quasi l'única feina que hi havia en aquell lloc, en aquell moment. A mi no m'importava massa el que deia la mare amb altres dones, sols veia aquelles estones com una oportunitat més per estar al carrer a unes hores que d'altra manera no em deixarien i de jugar a fet i amagar amb les altres nenes del barri, ja que totes feien cap on hi havia xirinoia. Llavors jo no era conscient de la felicitat que aconseguia amb un sol gest, de l'acceptació dels altres, de la pertinença al grup, de la pròpia acceptació de mi mateixa. Qualsevol cosa servia per passar l'estona, qualsevol excusa era bona per allargar una mica més el temps, aquell temps robat al son, que tanta il·lusió ens feia. Els jocs al carrer també venien acompanyats de confidències, de mitges veritats, de maneres de veure la realitat i el món a la mida de cadascuna, de coses prohibides que, en aquella edat, molt sovint, ens feien riure. En aquest moment, quan s'estava fent fosc, com cada dia, com sempre des de feia deu mesos, escoltant el so del tro i la pluja i imaginant el vent empentant les onades, la seva bellesa terrible i la força del mar, em vaig adormir...

Començo..., el mar a sota i el cel damunt..., el vent fent que la pell de la cara se m'ericés i aquella sensació de llibertat... El paisatge, tants cops recorregut del litoral, aquella imatge tan estimada per mi: la platja de l'arrabassada. Quants cops m'havia banyat a les seves aigües transparents i tranquil·les i com havia jugat a fer castells amb l'arena fina que se m'ensorraven un cop i un altre, mentre la mare preparava els entrepans pel dinar i el pare vigilava la Tecla, la meva germana petita. Aquells dies d'infantesa, sense preocupacions, sols calia gaudir del mar, del cel, de la llum viva del sol...

De més jove, la platja de la Mora era l'indret on més ens agradava anar amb en Roc, el meu primer noi. El primer que aprofitava el lloc per dir-me les coses més boniques que he sentit mai..., i que després he recreat al meu cap un cop i un altre, i un altre, fins a fer-les quasi tornar... Em canso, començo a afluirar, a sentir minvar les forces... a poc a poc, em desperto. Sembla mentida com són les coses quan sols les pots pensar, quan sols les pots somiar.

Cada dia tinc una munió de records que em venen al cap, de fet sols em queda pensar, reviure la meva història un i un altre cop; tot allò que he viscut per quan arribi el moment, endur-m'ho amb mi. La nit, el vent i l'olor de salnitre m'ajuden a aquesta tasca i la meva memòria fa la resta.

Un altre dia...una altra nit... Aquest cop aterro a la Platja del Miracle, ben apropet de casa. El verd blau de l'aigua, les barques lluny, acompanyant l'horitzó, petites, aturades damunt la mar plana però amb tot el moviment que

s'endevina a sobre. Segueixo gaudint dels meus records En aquella platja, ja de més gran, hi venia acompanyada dels meus fills: la Quima i en Miquel, amb els que compartia la bellesa del paisatge que ens envoltava i la seguretat que quan creixessin, quan fossin prou grans serien ells qui em durien a passejar per aquell lloc tan conegut i estimat per mi.

No pensava que em pogués passar a mi. Mai vaig creure que aquella visita rutinària al metge perquè tenia una molèstia al pit pogués esdevenir la realitat més esfereïdora que m'hagués pogut imaginar. Ja estava... m'havia de fer a la idea. Havia d'anar endreçant les meves coses, materials i emocionals, familiars i concretes...decidir el que, el qui i el com...massa aviat...de debò...més aviat del que jo hagués volgut...

Torna a ser fosc i em torno a dormir. En els meus somnis sóc lliure, no tinc por. Veig la mar en calma i m'hi vull endinsar. M'hi voldria embolcallar i així deixar de pensar. De nit no sóc jo, tot en mi es transforma i ja no duc a sobre el pes de la tristesa ni de la solitud, tot i estar envoltada de gent, de la por i el temor a què serà, de la incertesa del demà. Respiro lentament i profundament i m'assereno. Em torno a despertar.

Passa un dia darrere un altre, el sol surt i es pon cada matí. Inexorable es va complint tot el que m'han dit. Asseguda davant de l'aigua a la Cala Fonda em despullo i m'endinso a l'aigua que trobo freda en un primer moment però a la que m'acostumo en un espai curt de temps. Mirant endavant, m'hi enfonso, tanco els ulls mentre deixo que la mar m'abraci i m'hi estic el temps que puc, el que els meus pulmons aguanten i tinc fugaçment la idea de no aixecar-me més; però ho faig, i m'aixeco reviscolada, com si hagués pogut deixar part de la meva angoixa en la sorra que trepitjo, sota de l'aigua.

Al vespre i després de fer totes aquelles petites coses rutinàries de casa, les coses a les quals no donem importància, però que marquen l'anar i venir nostre de cada dia, m'assec a descansar. Veig la llum de la lluna i penso: què passaria si fos una gavina?, no patiria gens aquell malestar que no sé com treure'm de sobre. Potser és això el que em passa cada nit. Potser en els meus somnis veig les coses tal com seran en un futur pròxim. En el moment en el qual el meu cos ja no serà com ara i en el que el meu ja s'haurà fos, com el lloc on hi ha l'horitzó i es difumina la línia entre el mar i el cel.

No sé per què noto un batec més fort. Miro per la finestra i tot sembla igual que sempre... el cel, el mar de la meva estimada ciutat, la lluna que des del seu lloc sembla mirar-me confosa... Ho noto, tot acaba... tot sembla que arriba a la seva fi...

TREBALLS PREMIATS

Tanco els ulls i ho torno a sentir: el vent, el fred, l'eriçó de la pell... Miro per sota i veig el mar. Potser sí, potser ara ja sóc una gavina. Finalment, en pau.

Marta Cabrera Fernández
Institut Narcís Oller (Valls) – 1r BAT

PRIMER CICLE D'ESO

TREBALLS
SELECCIONATS

(Per ordre alfabètic de títols)

EL DIARI DE VACANCES DE L'ANNA

10 D'AGOST DEL 2018.

És un preciós dia d'estiu. Estic de vacances a Torredembarra durant 3 dies, ja que els meus avis viuen aquí. Passejo pel barri de Baix a Mar. Em miro el paisatge que m'envolta. Hi ha molta gent banyant-se amb la seva família o gent que passeja. Em fixo bé i veig que hi ha una figura que flota sobre el mar, i em capta l'atenció. Té forma de trofeu i és feta de ferro. Intento descobrir al mòbil què és, però m'he quedat sense dades d'Internet i m'he d'esperar en arribar a casa.

Encara tinc curiositat, segueixo passejant fins a arribar a uns bars de la zona, el "Xaloquell" i "La Sirga", contemplo que no hi cap i una agulla de la quantitat de gent que hi ha. Al mig, hi ha una plaça, on juguen molts nens petits i al costat de "La Sirga" hi ha un edifici petit. Sembla que és un lloc públic perquè hi ha molta gent amb mòbils i nens petits a l'ordinador. Entro i pregunto què és l'edifici, i la noia que em rep m'explica que és una biblioplatja, és una adaptació de la biblioteca gran del poble i serveix per fomentar la lectura al costat de la platja.

- Per què és un lloc vell? -li vaig preguntar encuriosida.

-Et fixes molt, noia! -va dir graciosament la bibliotecària. Aquest lloc era antigament un lloc on es deixava la llotja de pesca, has vist la bàscula enorme on es pesava el peix.

- Que és aquella cosa que té forma de trofeu -vaig tornar a preguntar.

- S'anomena Alfa i Omega, va ser creat per Rafael Bartolozzi. I a més...

-Per a què servia? -vaig interrompre sense voler.

-La part de sota, servia per amarrar els vaixells de pesca i així poder frenar abans d'arribar a costa. Torredembarra era molt coneguda per la seva pesca -em

va respondre amablement.

Aleshores vaig, donar-li les gràcies, i vaig tornar a casa de l'avi i l'àvia. Quan vaig recórrer tot el camí de tornada. Vaig arribar a casa i vaig trobar-me una nota de la mare que deia que ens havíem de trobar a les vuit del vespre a "La Sirga". Per sort sabia com arribar-hi. Vaig mirar l'hora, eren les vuit en punt! Vaig pujar a l'habitació per treure'm la roba d'esport i canviar-me de roba, corrents vaig creuar tot el passeig.

Eren dos quarts de nou, i els pares també havien acabat d'arribar i van preguntar-me què havia fet durant tota la tarda.

- He estat fent una mica de turisme -vaig respondre, sense donar detalls- He estat en aquell edifici.

-Què és l'edifici aquell? -va preguntar encuriosida.

-És una biblioplatja -vaig respondre.

Vam acabar de sopar i els pares van anar a passejar fins al port. L'avi em va dir que havia d'explicar-me una cosa, però que ja ho faria l'endemà, ja que hi havia massa roba estesa i em va picar l'ullet. Cosa que em va tenir bona part de la nit intentant esbrinar què podia ser.

11 D'AGOST DEL 2018.

Avui ens hem llevat a les deu del matí, diu la mare i el pare que van a la platja de la Pineda (Salou), perquè han quedat amb uns amics del nostre poble, Guimerà. L'avi i l'àvia m'esperaven, a la cuina, amb cares d'haver dormit poc, com la meva. L'avi va preguntar-me si sabia què era l'Alfa i Omega.

-Sí, aquella figura la va construir Bartolozzi... I no per amarrar els vaixells -va respondre immediatament l'àvia.

No vaig tenir temps d'explicar-los que ja ho sabia.

-Per a què la va construir? -vaig dir una mica espantada.

-Bartolozzi era amic nostre, ell era més gran, però, jugàvem junts. Ell em va dir que havia amagat un tresor, per als de la nova generació, que sou vosaltres. Ell va tenir fills i néts, però no en volien saber res -va respondre l'avi.

-Avi, creus que sóc capaç de trobar el tresor? -vaig contestar.

-Ets l'única néta que tinc i no vull que es quedi sense descobrir. A més, el teu pare era un jove massa irresponsable -va dir rient l'avi.

A la tarda vaig arribar nedant fins al bloc (que també s'anomenava la part inferior de l'Alfa i Omega), i no hi havia res escrit, ja que tot era ple de molsa. Vaig agafar una pala petita, vaig gratar al costat de davant, hi havia un enigma que posava: "No tot el que és modern és molt valuós, a vegades, un objecte antic pot valer més".

Vaig tornar a terra, i llavors, vaig anar a casa per desxifrar-lo. Quan vaig veure el telèfon antic de l'avi, ho vaig entendre! El tresor era alguna cosa de l'època antiga potser dels romans o els musulmans que ja s'havien passejat per la mateixa platja que jo.

Quan l'avi va tornar de fer pesca al port, li vaig preguntar:

- Aquí a Torredembarra o voltants, s'hi van instal·lar els romans?

- Sí, s'hi van instal·lar a Torredembarra, és al costat de Tarragona, l'antiga *Tarraco*, no ho has estudiat -va dir l'avi estranyat. A més demà anireu a visitar la Vil·la romana dels Munts.

- Sí que ho hem estudiat la història de *Tarraco*, però ho he oblidat -vaig dir-li avergonyida.

Aleshores, ja sabia què volia dir, no hi havia cap tresor enterrat. Sabia què volia dir el text i volia esperar fins l'endemà per assegurar-me del significat, que creia haver entès. A més, també volia visitar *Tarraco*, per veure el museu de la ciutat romana.

12 D'AGOST DEL 2018.

Ens hem llevat a les nou del matí, hem esmorzat amb els avis, ja que anàvem a passar el dia fora de casa mentre ells podien passar una estona de tranquil·litat. Hem agafat el cotxe per anar fins als Munts, on ens esperava el guia, que ens explicava tot allò que preguntava.

La Vil·la dels Munts tenia forma de laberint, i segons en Joan (era el nom del guia), aquella zona només hi van habitar els rics d'alt poder administratiu. També deia que el mar era un element important, ja que produïa la pesca.

Després de la visita de la vil·la, vam agafar el cotxe per arribar al Museu Nacional Arqueològic de Tarragona, on hi havia molts elements decoratius com mosaics, pintures, retrats... També vam entrar a sales on l'arquitectura i les parets ens desxifraven coses. A poc a poc, anava confirmant l'enigma de Bartolozzi.

Després vam anar fins a la plaça de la Font, ara plena de bars, però antigament era el circ romà, on es feien curses de cavalls, era com una mena de televisió

per l'emperador. Després, de visitar tots els monuments de la ciutat, vam arribar a l'Amfiteatre, era el que més em va agradar, i vaig confirmar al 100%, sobre què parlava l'enigma. Era una cosa molt vella i que de generació en generació encara ens continua agradant molt.

Aproximadament, cap a dos quarts de set del vespre, vam tornar a casa on havíem de recollir i acomiadar-nos dels avis per tornar a Guimerà. Abans d'anar a la platja a prendre un últim bany, vaig anar a buscar a l'avi Josep i l'àvia Antònia, ja que estava molt emocionada, creia haver descobert l'enigma de Bartolozzi!!!!!!

Els avis eren al balcó, i vaig córrer cap a ells. L'avi espantat va dir:

-Què passa noia? Estàs bé?

- Sí, estic superbé -vaig respondre-, ja sé el que volia dir l'enigma del Rafael.

- Així que saps què significava -va dir l'avi content.

- El Mar Mediterrani -vaig respondre clarament.

- És veritat -va dir l'àvia- a ell li encantava el mar, era per ell el millor tresor que ningú podia trobar.

- I a més, el mar porta aquí des de milions d'anys, i és un tresor que teniu. Nosaltres a Lleida no el tenim però, també ens agrada.

- Sabies que eres capaç i que series la millor -va dir l'avi mentre em mirava orgullosament.

Vaig anar a l'habitació, vaig reflexionar que només amb una escultura l'havia pogut descobrir un fet molt extraordinari. I que la carrera que volia estudiar seria l'Arqueologia, ja que l'enigma, la visita de tots els racons de Tarraco, m'havien fet reflexionar sobre el pas del temps i el meu futur.

Vaig decidir visitar un altre cop la platja, el mar, i fer la darrera foto del bloc, l'Alfa i l'Omega enmig del mar. En aquell moment vaig entendre la decisió dels romans de quedar-s'hi ben a prop. Era difícil marxar lluny del mar, però un nou curs escolar i les amigues m'esperaven. Em vaig prometre que hi tornaria, com les onades que van i vénen, jo també i aquest cop em tocava marxar per tornar ben aviat.

Aya El Kanfoud

Institut Ramon de la Torre (Torredembarra) – 2n ESO

EL GRAN SOMNI

Em vaig despertar molt d'hora, a les cinc del matí aproximadament, i el primer que vaig fer va ser mirar per la finestra. Feia un dia ennuvolat i boirós.

I justament aquell dia tenia una regata súper important de vela al port de Tarragona. Havia estat entrenant un munt d'hores, dia i nit... Durant un munt d'anys. I sabia que, tot i que hi havia tempesta, aquell seria el meu dia. La regata va estar a punt de suspendre's per culpa del temps, però tot i així va continuar amb la data prevista.

Jo sabia que res no m'aturaria. Aquella regata era el meu somni, un somni que havia estat imaginant des que jo era petit. I ara em trobava allí davant, davant d'allò, que semblava impossible.

Estava molt nerviós, i em sentia com si tingués papallones a la panxa. Vaig anar a revisar el meu veler, per veure si estava tot a punt. Sí, tot estava perfecte. Em vaig posar molt content perquè no fallava res, ja que, si trobava algun problema, no podria competir.

La regata, no només era una il·lusió, també era un poder demostrar-me a mi mateix que jo també podia, perquè encara no us he dit que jo no puc caminar.

De petit, un dia que estava entrenant, hi havia molt mala mar, i hi havia unes onades que arribaven quasi a dos metres d'altura, i jo vaig voler entrar igualment per demostrar tot el que podia fer. La mala sort va fer que agafés una onada molt forta i em fes caure al mar. Les onades se m'emportaven i jo no ho podia controlar. Em van arrossegar fins a les roques, em vaig donar un cop al cap i llavors em vaig quedar inconscient. Va venir un equip de salvament a rescatar-me i vaig estar un dia sencer inconscient. Quan em vaig despertar, vaig veure que no podia caminar perquè m'havia fet mal a la columna vertebral i això m'havia afectat la mobilitat de les dues cames.

Aquells primers mesos sense poder caminar van ser els pitjors de la meua vida. No entenia per què m'havia passat això a mi, era jove, no era just...

Pensava que no podria tornar a competir i això em destrossava.

Vaig començar a fer rehabilitació. Eren sessions molt dures i molt llargues i allí vaig conèixer a gent amb problemes molt més greus que el meu, i que tot i així lluitaven cada dia per seguir endavant. Això em va donar la força que necessitava per proposar-me aconseguir un gran objectiu: competir a la regata de vela més important de la comarca.

I per això, ara estic aquí, davant de l'objectiu que m'havia proposat.

Quedaven uns deu minuts perquè comencés la regata. De la meva categoria encara no havia sortit ningú. Em tocava competir contra un noi molt bo, havia guanyat aquesta regata cinc anys seguits, i ningú no el podia superar.

Com ja us he dit abans, jo no puc caminar, i la gent em veu com si fos inferior a ells, i quan em miren pensen: pobre noi... Però jo els ignoro, perquè sé que encara que no pugui caminar sóc igual que qualsevol altra persona.

A mi aquests comentaris que fa la gent no m'importen gens, perquè jo he vist casos molt més greus i aquestes persones segueixen lluitant cada dia per sortir-se'n.

Cadascú havia d'anar a buscar una samarreta per saber a quina categoria pertanyia, i, un cop allí, em vaig trobar amb el noi que havia guanyat aquesta regata els darrers cinc anys. Em va parar i em va dir:

-Com vols competir sense poder caminar? És una pèrdua de temps...

I llavors, va marxar. Notava que la gent parlava de mi, però sabia que no m'havien d'importar els comentaris d'aquelles persones.

Va començar la cursa, havia de demostrar-li a tothom que jo podia, tot i no poder caminar. La veritat és que tots anàvem molt igualats, però a partir del segon quilòmetre la cosa ja va començar a canviar. De moment anava en quarta posició, no estava malament. Però de sobte vaig veure que el timó no funcionava.

No podia girar, no podia controlar el veler. Em vaig començar a posar molt nerviós. No sabia com arreglar-ho. Ho estava intentant, però no podia, no tenia la força suficient.

En aquells instants em va venir al cap un record de la meva infància. I vaig començar a recordar que un dia entrenant, també va deixar de funcionar el timó. I el meu pare em va dir:

-Quan et passi això, no pensis què ha passat, o com ho pots arreglar, sinó pensa amb el teu cor. I si ho pots arreglar pensant amb el cor, jo sabré que

estàs preparat.

Vaig seguir les indicacions del consell que m'havia donat el meu pare quan jo era petit, i em vaig adonar que era un senyal perquè seguís lluitant i no abandonés.

Dit i fet, vaig pensar amb el cor i em vaig adonar que no necessitava mecànica o la tecnologia per arreglar el timó, sinó, que ho podia fer amb el pes. És a dir, si jo vull anar cap a la dreta, el que faré serà tirar el pes cap a la dreta, i si vull anar cap a l'esquerra, tiraré el pes cap a l'esquerra. Vaig veure que funcionava i em vaig alegrar moltíssim. Però per una altra banda, la mala notícia era que tots els altres participants estaven molt més cap endavant i que ja estaven a punt d'arribar a la meta.

Em vaig adonar que no podia parar de lluitar, perquè si ja havia arribat fins allí, havia de continuar. Però el que sí que tenia claríssim era que igualment que arribés últim o el primer, sempre hauria d'estar orgullós del que havia fet, perquè sabia que encara que perdés, jo havia donat el màxim.

Vaig donar tot el que vaig poder i, ni jo m'ho creia, però vaig començar a avançar els altres velers i em vaig col·locar en segona posició. Ja es veia la meta i només em quedava avançar al primer, al guanyador dels anys anteriors.

En aquell moment vaig veure que era com un tren, o pujava al vagó, o em quedava on estava. Només tenia una oportunitat.

Era el meu somni i no podia deixar-lo marxar. Tot depenia de mi.

Em vaig posar al seu costat i anàvem igualats. Quasi podia agafar la meta amb la mà. Era un moment de màxima tensió.

Vam travessar la meta, no sabia si havia guanyat o havia quedat en segona posició. Però a les càmeres es va veure que el primer a travessar la meta havia sigut jo. No m'ho podia creure!

La gent es va quedar molt sorpresa, però tot i així em van donar l'enhorabona. Era el moment més feliç de la meua vida. El meu somni s'havia fet realitat. Em van donar un micròfon i vaig dir unes paraules:

-Jo porto somiant això des que jo era petit; al principi semblava un somni impossible, però ara veig que s'ha fet realitat. Quan em vaig adonar que ja mai més podria tornar a caminar, va ser horrible, no m'ho podia creure. Però durant tots aquests anys, he après que el fet que em passés això, va fer que m'adonés de la importància de la vida, que has de lluitar pel que vols perquè la vida és molt curta. I, quan vegis que algú és diferent de tu, mai no el posis en

una posició inferior, perquè segurament que val igual que tu, o fins i tot més. I per acabar, l'última cosa que us vull dir, és que no penseu mai que un somni no es pot fer realitat!

Andrea Borreguero Vidal
Institut Tarragona (Tarragona) – 1r ESO

EL MISTERI DELS PEIXOS DEL PORT DE TARRAGONA

Era una tarda de desembre, el vent en el port de Tarragona era gèlid i el port estava solitari, sense cap ànima, només hi havia en Pol, un pescador d'uns 53 anys. Estava descarregant una càrrega de peixos de la seva barqueta atrotinada de color vermell. Havia pescat unes vint-i-cinc sardines i un llobarro de tres quilos aproximadament. No estava gaire content perquè cada dia hi havia menys peixos, i no en venia prou per guanyar-se la vida.

Com cada dia tornava trist i decebut a la seva barraca de fusta prop de la platja. L'endemà, a les vuit del matí es despertà amb el seu sorollós despertador que l'avisava que havia de tornar a la feina. En sortir de la barraca es preguntà perquè hi havien pocs peixos, ell intentava trobar respostes: perquè era hivern i feia més fred, perquè estaven els peixos malalts... Però cap resposta li servia per treure l'entrellat d'aquell misteriós problema. Ell tenia l'esperança que els peixos tornarien tard o d'hora.

Quan va ser a la barca es va desplaçar prop de la costa de la platja de Tarragona, a uns dos quilòmetres. Va llençar la xarxa a l'aigua i va esperar que passessin uns cinc minuts per treure-la. En passar aquell termini va treure la xarxa de l'aigua i la va ficar a la seva barca i es va decebre en veure que només hi havia vuit sardines petites i escanyolides i un parell de llucets, estava tan desanimat que no es veia en cor de tornar a tirar la xarxa, així que va provar sort tirant la canya a l'aigua, i espera que esperaràs no en va sortir res.

Ja era la una del migdia, l'hora que els pescadors tornen a casa després de la llarga jornada. En tornar a la platja va posar damunt de la sorra un plàstic i al damunt els peixos que havia pescat, com que n'hi havia pocs es van vendre de seguida. Per dinar no tenia més que un llucet amb pa i tomàquet. Després de dinar va preguntar als pescadors del port com anava la pesca, i tots responien el

mateix:

-Res de res company –va respondre en Joan.

-Cada dia va de mal en pitjor –digué en Josep.

-Doncs a mi igual –va dir en Pol.

En Pol se'n tornà cap a casa tot desconsolat, ja que no era l'únic amb aquell problema. A l'hora de sopar mentre menjava les sobres de dinar, va engegar el televisor i es va sorprendre en sentir que els peixos desapareixerien i que no tenien res a fer per solucionar aquell problema. En Pol va tenir una excel·lent idea que la posaria en pràctica l'endemà al matí amb els seus amics pescadors; en Joan i en Josep.

El matí següent en despertar-se en Pol va fer saber la seva idea als seus amics:

-Mireu amics, he tingut una gran idea, he pensat que el problema potser sorgeix del fons marí i per descobrir-ho podríem anar a donar un cop d'ull, per mirar si el problema ve de les profunditats marines! –digué en Pol amb un to dramàtic.

Els amics van dir:

-És que...jo no puc, he de repartir el peix i crec que no acabaré gaire d'hora –digué en Josep, per a excusar-se.

-Jo també, avui he de portar la pesca a la ciutat –va dir en Joan, una excusa com el seu amic.

-Doncs, ja veig que hauré d'anar jo sol, perquè els meus amics s'han convertit en gallines porugues! Ha! Ha! Ha! –digué en Pol tot rient per sota del nas.

-Adéu ja, ens veurem un altre dia, sort amb les profunditats marines Pol –van dir els dos pescadors a la vegada amb vergonya.

El Pol, després d'acomiar-se dels seus amics, va anar a la seva barraqueta a ficar-se el seu vestit de neoprè de quan era jove.

-Ai, ai, ai! Crec que aquests últims 20 anys m'he engreixat massa –va dir tot queixant-se.

Al final va aconseguir posar-se el vestit, després de tants esforços. Quan va ser al port va agafar la seva barqueta, va anar fins a uns quilòmetres de la costa i va tirar-se a l'aigua tot decidit. En passar uns minuts nedant pel fons marí, no va veure res fora del normal, així que va tornar dalt de la seva barca, per omplir la bombona d'oxigen, i poder respirar amb més seguretat.

Un cop dins de la barca va repassar totes les coses que havia vist, però no havia vist res d'estrany. Va agafar una càmera aquàtica, una bombona nova i va tornar a l'aigua. Al cap d'una bona estona, va veure un banc de peixos molt bonics, es va quedar observant-los i en un tancar i obrir d'ulls els peixos havien desaparegut com si res! Quasi que no podia creure aquella cosa, es pensava que devia ser un efecte òptic. Al cap d'una estona es va donar el mateix cas i sense pensar-ho dos cops, va anar més o menys on havia passat la desaparició dels peixos, i va veure una botella petitona de vidre amb uns tocs de color lila que desprenia un fum blanc. El pescador la va agafar i la va tapar amb el dit polze de la mà, de manera que no sortís el fum blanc.

Va pujar a la superfície; de la camisa de recanvi va arrencar un tros i el va ficar al capdamunt de l'ampolla i el va subjectar amb un tros de fil de pescar amb una desena de nusos, de manera que no sortís fum.

El pescador estava convençut que els peixos que respiraven aquell fum es quedaven atrapats dins de l'ampolla. Va fer una prova de la seva teoria, pescant cinc peixos i els va acostar a l'ampolla de manera que respiressin aquell fum misteriós... Afirmativament! Els peixos es van ficar com per art de màgia dins d'aquella botella.

En Pol en tornar a la seva caseta, es va mirar bé l'ampolla amb una lupa i va veure un text en petit que deia:

-Per desfer l'encanteri s'ha de dir aquesta frase sota l'aigua: bru_xa _a_ina.

Com que les lletres estaven una mica esborrades era difícil saber la frase màgica. Anava ficant lletres en els espais corresponents, però només va endevinar la primera paraula, era BRUIXA, la segona encara no la sabia, però ell no es rendia. Va estar dia i nit intentant descobrir l'altra paraula, i la va descobrir, però tenia dues respostes a la paraula.

L'endemà va apuntar-se les dues paraules a la mà i va anar al mateix lloc on havia anat el dia anterior, va tirar-se a l'aigua i va deixar l'ampolla al mateix lloc i estava preparat per dir les opcions que tenia. Va agafar aire i va dir:

-Bruixa salina! -va dir ben fort en Pol.

I res, no va passar res. Només li quedava l'altra opció, per tant segurament devia ser l'opció bona. Va tornar a agafar aire i va dir:

-Bruixa marina! -va dir amb totes les seves forces el pescador.

Va començar a sortir més fum, però al cap d'uns segons, van sortir peixos, peixos de tots colors, de totes mides, de totes les classes... Era espectacular,

el pescador mai havia vist res semblant a allò. En Pol va començar a cridar d'alegria en saber que havia aconseguit que tornessin tots els peixos que estaven enpresonats en aquella botella. Quan van acabar de sortir tots els peixos va agafar de nou l'ampolla que havia causat tants problemes durant aquells mesos, i la va trencar perquè no passessin més problemes.

L'endemà el pescador es va aixecar amb un somriure d'orella a orella. Va anar al port a agafar la barca i va anar a pescar com cada dia, però més content, va tirar la xarxa a l'aigua i la va tornar plena de peixos, tants peixos que no es podia ni aixecar la xarxa, i així, xarxa rere xarxa, totes tornaven plenes amb quilos i quilos de peix. Els altres pescadors quedaven meravellats en veure que sortien peixos i més peixos sense parar de les seves xarxes.

Quan el Pol i els seus amics es van trobar a la platja, els amics del Pol li van dir:

-Havia sigut una mala temporada de pesca amic, i no un misteri –van dir en Joan i en Josep a en Pol.

- Clar que sí amics -va dir en Pol amb una rialla per sota el nas.

En Pol no volia que les altres persones sabessin que havia estat ell qui havia retornat els peixos. Mentre estava dinant va engegar el televisor i va veure que deien que els peixos havien tornat al mar com per art de màgia... En Pol cada dia anava a treballar més content, ja que sabia que havia tornat l'esperança pesquera a tota la gent.

Carla Matons Calafi

Institut Ramon de la Torre (Torredembarra) – 1r ESO

LA GRAN FESTA DE COMMEMORACIÓ

En Miquel és pescador com el seu pare; és una tradició de la seva família. Aquest any fa cent anys que en Josep, el seu besavi, va començar a ser pescador per ajudar a la seva família a pagar els estudis dels seus germans. La seva dona, la Marina, la besàvia del Miquel, cosia les xarxes per anar a pescar i també venia el peix a la seva peixateria. Des d'aleshores que tota la família ha nascut i mort dins d'un vaixell al Port de Tarragona. La Joana, la dona del Miquel, cada dia anava a esperar-lo a les sis del matí i porta el peix a la peixateria per vendre'l. Quan ja ha venut tot el peix, li agrada anar amb l'associació de dones pescadores a fer patchwork.

Els fills del Miquel i la Joana, l'Adrià i la Lídia, volen preparar una festa en commemoració dels seus avantpassats, però sense que ho sàpiguen els seus pares. L'Adrià es cuida de buscar informació sobre els seus rebesavis. Ho ha preguntat a gent que coneixia en Josep, però només li saben dir que era el millor pescador del Tarragonès, i que pescava peixos molt estranys que no els havia pescat mai ningú. Li van explicar que tenia un amagatall on pescava peixos; hi havia gent que el seguia d'amagat, però mai no l'havien descobert. També li van parlar d'un diari secret on escrivia tot el que feia, però ningú no l'havia trobat.

Els dos germans van anar a buscar informació per Tarragona, van anar al Museu del Port de Tarragona, però no sabien res del diari secret del seu rebesavi. Van buscar per les golfes dels besavis, però només hi van trobar unes quantes xarxes fetes per l'àvia, i algunes fotos antigues: on hi havia tota l'associació de Pescadors del Port de Tarragona, on hi havia el rebesavi amb un salmó de més d'un metre, o una altra on sortia un pop gegant que estava enrotllat al braç d'en Josep... Però després de mirar-se molt bé una de les fotos van descobrir que l'avi portava un diari a la mà, i van investigar molt però no van descobrir res més.

Com que es pensaven que no trobarien res més es van desinteressar per la festa de commemoració. Només faltava un mes perquè fes cent anys que el seu rebesavi havia pujat en una barca. A la Lídia, li agradava molt fer submarinisme per un lloc tranquil del mar; en canvi, a l'Adrià, li encantava fer salts amb la moto d'aigua que li havien regalat els seus tiets quan havia fet setze anys. Un dia van anar amb el seu pare per ajudar-lo a pescar, i la Lídia va nedar una estona mentre l'Adrià va agafar una petita barqueta que servia de bot salvavides i s'hi va tirar i va anar navegant. El seu pare, que estava pescant, no es va adonar que el seu fill marxava massa lluny per la mala mar que feia...

Va començar la tempesta. La Lídia ja feia estona que havia pujat a la barca, però no trobaven l'Adrià. I ja havien de marxar, era massa tard per arribar a vendre el peix, van pensar que ja tornaria...

L'endemà encara no havia tornat; era molt estrany. Van començar a buscar-lo però no el van trobar enlloc; tots els pescadors s'hi van afegir amb les seves barques i vaixells, fins al final que hi va haver d'intervenir la policia primer per aigua amb motos d'aigua i barques i després des de l'aire, amb helicòpters, avions o fins i tot hidroavions. Ja feia una setmana i mitja i no en sabien res, no l'havien trobat per enlloc i el van donar per desaparegut.

La família estava desesperada, i la Lídia encara més. Va tornar a preparar la festa en homenatge als seus rebesavis Josep i Marina, i ara també al seu germà Adrià. La Lídia cada dos dies anava més o menys al lloc on havia desaparegut l'Adrià i hi tirava un ram de flors. Un dia quan va tirar el ram va veure com si alguna cosa passés molt ràpidament, però la Lídia estava prou afectada per no preocupar-se per una ombra misteriosa.

Ella volia saber més informació sobre històries marítimes per fer la festa, i es va informar molt, va aprendre moltes coses i va començar a preparar-ho entre el material que tenia a les golfes dels seus rebesavis. Li van deixar una sala bastant gran del museu, quan ja ho tenia preparat només faltaven cinc dies i estava contenta per una banda i per l'altra trista.

El mateix dia de la festa va fer un petit discurs en homenatge als seus familiars. Quan es va acabar tothom estava molt content de la gran exposició que havia muntat la Lídia. Quan van sortir van veure qui hi havia molta gent a la vora del port la Lídia i va anar corrent només veure el rostre del seu germà, que es diferenciava pel seu cabell negre com el carbó, es va tirar a l'aigua, però no s'havia adonat que l'Adrià no anava sol sinó acompanyat d'un dofí que tenia una peculiaritat: era blanc.

L'Adrià estava més prim i no es trobava gaire bé. Va estar una setmana

recuperant-se a casa i quan ja estava sa i estalvi va explicar al poble la seva perillosa i magnífica experiència:

“Jo, vaig sortir amb el bot salvavides; vaig anar a fer un tomb per veure una mica el mar i vaig xocar contra una roca que va fer que jo quedés ferit i que el bot s’enfonsés; vaig quedar inconscient, però em vaig salvar graciés en Llampec, que és aquest dofí blanc d’aquí. Ell em va portar en una cova, que és el seu amagatall secret. Allà em va ensenyar una maleta on vaig trobar el diari secret del meu rebesavi; vaig estar tan content que em vaig emocionar; vaig començar a llegir-me’l: era molt interessant. Començava explicant que en Josep i la seva dona Marina s’havien conegut en una trobada de pescadors i peixaters. Deia que només veure-la es va enamorar d’ella. Al final van decidir ser parella, i amb poc temps es van casar el dia 26 de desembre del 1918.

També explicava que un altre dels dies més importants de la seva vida va ser quan ell i la seva dona van decidir comprar-se una barqueta per anar a pescar i ja no l’haurien de llogar més. Ficava que la barca estava guardada a les golfes de la peixateria. Jo estava a la cova llegint fins que vaig veure que el Llampec em va portar unes flors que algú havia tirat. Hi havia escrit Adrià; a mi, em va saber molt de greu no poder-te dir res, Lídia, però havia de quedar-me a acabar de llegir-me el diari. Després vaig entendre tot allò de la cova i com es deia el dofí blanc... Ficava que va ser quan anava cap al mar un dia es va trobar un dofí blanc ferit i se’l va emportar per curar-lo, si l’hagués ensenyat a la gent li haurien intentat robar per això el va guardar dins de la cova. Quan ja es va recuperar el va deixar lliure, però el Llampec no volia marxar, es volia quedar amb ell. Posava que li va ficar Llampec perquè anava molt de pressa. En lloc d’anar a pescar amb barca anava damunt del Llampec. Ell agafava els peixos amb les xarxes que feia la Marina i entre el dofí i ell pescaven un munt de peixos.

En Josep cada dia visitava al seu gran amic, li portava menjar i cada dia anava a sota a la cova a escriure el seu diari, des d’allí deia que es concentrava. Però una de les coses més importants era el seu diari perquè no volia que ningú el descobrís, per això el seu dofí el protegia, sempre l’havia vigilat i mai permetria que desaparegués d’aquell lloc. Per això no he pogut portar el llibre perquè el meu rebesavi va voler que es quedés allí.

He decidit que a partir d’ara jo aniré cada dia a pescar amb el meu dofí i que tot el que pesquem anirà directament a la botiga dels meus pares. Jo i la meva germana volíem muntar una exposició, ella ja l’ha muntada. Però, com que ara tenim molta més informació sobre els nostres rebesavis, doncs hi afegirem moltes coses més. D’aquí a unes setmanes estarà oberta l’exposició

completa en una sala del museu que l'anomenarem: “Els pescadors intrèpids i que estarà oberta per sempre més”.

Arnau Roig Bigora

Institut Narcís Oller (Valls) - 2n ESO

LA VIDA AL MAR

Jo sóc de Torredembarra, un poble de la Costa Daurada i els estius m'agrada anar a la platja, estirar-me damunt la tovallola per a prendre el sol i també m'agrada banyar-me en el mar. Quan em banyo, a vegades veig peixos que passen nedant i s'acosten als meus peus i em fan pessigolles i jo penso "on aniran aquests peixets?, com serà la seva vida sempre dins del mar?, quin serà el seu destí?" I m'imagino una història per a ells.

Un dia estava estirada a la tovallola prenent el sol i vaig veure una barqueta que navegant, navegant es va acostar a la vora i com si una veu em cridés: "JUDIT!" em vaig aixecar de la tovallola i nedant vaig arribar a la barqueta i hi vaig pujar.

La barqueta la pilotava un vell pescador que quan em va veure va dir:

- Vols conèixer la vida dels peixos?

Jo, molt emocionada, li vaig dir que sí! Tenia moltes ganes de saber que fan els peixos i com arriben a les nostres cases a punt per a menjar-nos-els. El pescador i jo vam estar parlant de la pesca, ell em va explicar unes quantes coses. Em va dir:

- Hola, jo em dic Ramon i sóc pescador des dels 12 anys. Quan tenia la teva edat el meu pare em va treure de l'escola i em va ensenyar el seu ofici de pescador.

- Hola, jo em dic Judit, i com ja has encertat tinc 12 anys, però a mi no m'han tret del col·legi per ensenyar-me cap ofici.

Tota intrigada li vaig fer una sèrie de preguntes:

- Et va saber greu que et separessin dels teus amics? És dur ser pescador amb 12 anys? A tu t'agradava?

Tenia tantes preguntes, tants dubtes que no sabia per quina resposta volia que comencés.

- Veig que t'agrada fer preguntes oí? D'acord, te les respondré totes, encara que no sé per quina començar.

- Estic tan intrigada per saber les respostes, que tant m'hi fa.

- Bé, a mi sí que em va saber greu que em separessin dels meus amics, perquè ja no els he tornat a veure més, però el meu pare manava i jo no li podia dir el contrari. També era una mica dur ser pescador amb 12 anys que jo tenia, perquè no és el mateix estar assegut en una cadira dins d'una escola, que anar a buscar peix a mar obert, faci fred o calor. I bé, no et mentiré, a mi no m'agradava del tot, però quan em vaig acostumar a anar a pescar en una barca, ja era la meua rutina. Se'm fa estrany que una xiqueta com tu no vulgui saber les coses que fan els pescadors!

- És clar que ho vull saber, però primer volia saber una mica de la teua vida.

- Està bé, t'explicaré les coses que fan els pescadors, però amb un tracte...

- Quin tracte vols fer amb mi? - Li vaig dir jo tota intrigada.

- Que quan acabi d'explicar-te les coses dels pescadors m'expliquis algunes coses teves.

Primer no sabia què dir-li, però després en pensar que ell també anava a fer l'esforç, em va semblar bé i li vaig dir que sí.

- Vinga va! Començaré per dir-te que els pescadors que tenen barques grosses pesquen amb xarxes i els que tenen barques petites pesquen amb peces, amb nanses i fins i tot amb palangres.

- Què són palangres? -Vaig dir jo tota encuriosida.

- Els palangres estan fets amb fils de pescar i al final de cada fil hi ha un ham, els llencen per la borda i queden penjant sota l'aigua, quan els peixos veuen el menjar que hi ha a l'ham si queden enganxats.

- Aaaaaah ja ho entenc!

El vell pescador va continuar explicant-li tot el que ell sabia.

- Un altre tipus de pesca són les barques grosses d'arrossegament o arrastro

com n'hi diem nosaltres els pescadors, aquestes surten a la matinada, molt, molt aviat, saps a quina hora?

- Mmmmmm, a les 7 del matí?
- Noooo, molt més aviat, surten a les 4 o 5!

La nena va quedar sorpresa mentre el pescador va continuar explicant.

- La feina d'ells és tirar la xarxa i anar "arrastrant" per agafar els peixets que queden dins la xarxa, vols que continuï?

- Síííí, però abans vull fer-te una pregunta.
- Digues, digues, sóc tot orelles.
- Tu, quina feina feies?
- Jo era patró de barca, tenia una barca "d'arrastro".
- Aiiii, que divertit!

- No era tan divertit com tu creus. Bé seguiré explicant, quan han pescat els peixos els posen bé, se n'hi diu estibar, i els classifiquen en caixes segons la classe i la mida dels peixos, tot això ho fan dins el mar. Hi ha barques de llum que només pesquen peix blau: verats, sardines... I surten amb dos bots, els bots són barquetes petites que porten dues llums que s'anomenen petromats, i s'encenen per veure si hi ha peix, i si n'hi ha, criden: A cenyir!! I llancen la xarxa per pescar peixos. I saps qui són els enemics dels pescadors?

- Els taurons?

Jo vaig pensar que eren els taurons, perquè és un animal molt perillós, però ell em va fer que no amb el cap.

- Són els dofins!!
- Els dofins? Però si són inofensius.

- Tens raó, va dir ell, però els dofins mosseguen les xarxes i tots els peixos s'escapen.

- Apa, que llestos.

- Sí, són animals molt espavilats. Ara parlem del port, perquè quan les barques arriben a port, els pescadors descarreguen les caixes de peix i les porten a la llotja. Allí fan la subhasta del peix que consisteix a exposar els peixos, hi ha els peixaters que hi van per comprar peix i per uns altaveus se sent una veu que

va dient els preus de cada peix, començat pel preu més alt al més baix, i a qui li interessa un preu el demana. I els peixets fan cap a les peixateries per tal que siguin comprats per les persones per poder-se'ls menjar.

- Jo també vull estar en una subhasta!!
- Ha! Ha! Ha! No crec que puguis de moment. Però saps quines barques arriben primer?
- Doncs no ho sé.
- Són les de peix blau, per això les subhastes de peix blau es fan de bon matí. Les barques de peix blanc arriben passat el migdia, i a primera hora de la tarda es realitzen les subhastes.
- És bonica la vida del port, veritat?
- Sí, és molt bonic veure l'activitat que hi ha al port a les hores que arriben les barques per veure qui s'emporta el primer lot. Que, t'agrada la vida dels pescadors?
- Sííí, és bastant interessant, més interessant que estar assegut a una cadira. Per cert on anem ara?
- Ja era hora que em fessis aquesta pregunta, ja l'estava esperant. Bé estem anant al port de Tarragona.
- Al port de Tarragona? Podré veure algun pescador?
- La resposta a les dues preguntes és sí.
- Doncs corre, corre que vull arribar ja!!
- Sí, si ja estem arribant.

El paisatge era preciós, el mar tan blau i net, el sol reflectint-se en aquell mar i, al fons la imatge del port... Em vaig repenjar a la part de babord de la barqueta, mentre em gronxava amb les onades i vaig tancar els ulls, i llavors vaig sentir una veu, una veu que cada cop augmentava la intensitat i em cridava més i més fort: "JUDIT, JUDIT...!!". De sobte vaig obrir els ulls i vaig veure la meva mare davant meu que em cridava, uuuuf, quin ensurt, m'havia adormit allà estirada a la meva tovallola, i la meva mare em va dir:

- Vinga Judit, aixeca't que marxarem.

En aquell moment em vaig adonar que tot havia estat un somni. Però... Com havia arribat a mi tota aquella informació? Em vaig aixecar, vaig recollir la

tovallola abans de marxar, vaig mirar a l'horitzó i llavors vaig veure una barqueta, amb un home que la conduïa i que s'endinsava cap al fons del mar...

Judit Abellán Rovira

Institut Ramon de la Torre (Torredembarra) - 1r ESO

RECORDS D'UN APRENTATGE

Sí, un altre cop, he tornat a aquell lloc on em vaig prometre no tornar-hi. Aquell lloc que em recorda tant a aquelles nits tan especials que vaig passar aquí. No estic molt segura del perquè he tornat, però sé que m'ho estava demanant el cos. Només us demano que recordeu la paraula *APRENTATGE* fins al final de la història, crec que serà la millor que podré utilitzar per explicar-me bé.

Passen 10 minuts de les 9 de la nit. M'he assegut a la roca de davant del castell i he dedicat el temps a contemplar la meravellosa vista que ofereix aquest lloc. Avui el mar està molt calmat i la lluna reflecteix la seva tènue llum sobre les petites onades que es formen. Només em deixo anar, escoltant el murmuri de l'aigua que arriba fins a les roques i es desfà amb el rastre que deixen les onades. Aixecant la vista m'he fixat en una parella d'avis que passejaven per la platja. He passat uns quants minuts observant-los, veient la felicitat que els dos junts compartien, la qual cosa m'ha obligat a recordar la raó per què he vingut.

Ell i jo solíem venir aquí junts. Quan el Dani acabava d'entrenar sèiem aquí i parlàvem de les nostres coses, ens explicàvem històries i fins i tot, de tant en tant, discutíem per alguna cosa ridícula que no estàvem d'acord, i és que el nostre caràcter era molt diferent, per això de vegades ens podies sentir parlant bastant fort encara que sense arribar a cridar. Ell era un noi molt actiu, sempre havia d'estar en moviment, com el mar que ara m'acompanya. Encara que fos una mica cregut, era un bon noi i es passava la gran part del dia rient i fent acudits, de vegades no molt bons, però almenys un parell de somriures estaven garantits. L'únic inconvenient era que mai tenia un sol dia lliure, excepte els diumenges, que els aprofitava per sortir amb els amics. Un grup d'amics molt divertit i agradable amb qui he compartit diverses tardes a sortir de l'institut.

De tant en tant, tenia algun dia de festa, i tornava a dedicar-lo a estar amb els col·legues, però com això passava només un cop al mes, havia de buscar-se els seus propis mètodes per agafar-se un dia de descans. A vegades posava l'excusa

que li feia mal l'espatlla, unes altres deia que no tenia entrenament ... Però això no podia fer-ho molt sovint perquè si no es desentrenava i corria el risc que els seus pares s'adonessin i no volia que passessin cap d'aquestes dues coses. El que ell practicava era karate i com que el dojo estava molt a prop de la platja, sempre fèiem un tomb per la zona i sèiem aquí, just en el mateix lloc d'ara.

Anaven transcorrent els dies i les tardes i, a poc a poc, ens vam fer més que amics. Jo no tenia pensat que acabéssim així, però el cas és que era la noia més feliç del món amb ell. Cada tarda era diferent i mai passàvem un moment en silenci, com el mar. Sempre ens retrobàvem al mateix lloc, però canviaven els temes de conversa i les maneres de passar-ho bé. I tonta de mi, em vaig enamorar tant amb ell fins a arribar al punt de no poder viure sense fer-li una abraçada o un petó, i no dic això així perquè hagi estat un error, però tampoc ho dic perquè hagi estat un encert. I està clar que les coses mai són per sempre, però hauria agraït que algú m'ho hagués dit abans de tot.

I pensar que, de sobte, un bon dia, pots aixecar-te del teu llit i saber que tot ha canviat, que res serà com abans i que hi ha coses que mai tornaran... bé, sincerament, el primer que vaig creure quan vaig saber que tot s'havia tornat diferent va ser: "I jo, què faré ara a les tardes?" seguidament vaig pensar que aquell pensament era molt egoista i, aquest cop, vaig reflexionar amb la frase "I ara què faré jo sense ell?". L'única cosa que vaig fer després de rebre la notícia va ser tornar a aquella roca de la platja, la roca que compartíem totes les tardes. Sorprenentment no havia plorat gens abans d'arribar-hi, encara que el seguia estimant i em destrossava saber que ja no m'acompanyaria més. Un cop vaig arribar al lloc, em vaig quedar contemplant la immensitat del mar, just el mateix que estic fent en aquests moments, i sense adonar-me, van començar a brotar llàgrimes. Em vaig recordar d'aquelles vegades que havíem compartit pensaments tristos i que quan em regalimaven galtes avall, ell me les eixugava amb la seva mà la qual acompanyava amb la frase "tranquil·la princesa, to anirà bé". El pitjor era saber que, per molt que plorés, ja no hi seria per eixugar-me-les o per dir-me aquelles paraules tan especials que m'agradaven tant. Aquest record va venir seguit d'altres que no em van fer parar de plorar. Inevitablement, vaig pensar en les mirades que em feia amb aquells ulls tan bonics, la gent no hi veia res d'espacial en ells, però on ells veien uns ulls normals i corrents, jo veia un món sencer. No vaig parar de pensar en aquelles divertides piguetes que tenia repartides pel nas, ni en aquelles pestanyes tan llargues i boniques, dignes d'una model de maquillatge. I per descomptat, vaig enyorar aquelles àgils mans que mai deixaven escapar una oportunitat per acariciar-me o fer-me pessigolles, la seva dolça veu recordant-me que la vida és massa curta per perdre-la plorant, que cada llàgrima que cau és un minut perdut i que el millor que pots fer és

transformar la tristesa en alegria, en els seus llavis, els quals trobava molt a faltar per no haver-los pogut tastar per última vegada...

No puc oblidar-me de l'última paraula que va pronunciar abans de desaparèixer per sempre, aquella paraula que esperava que mai pronunciés. El cas és que, amb els seus bonics llavis i la seva eterna mirada va dibuixar a la seva boca la paraula "adéu". Un adéu permanent que mai podrà marxar de la meva memòria.

Recordeu la paraula del principi del relat? APRENENTATGE, oi? Bé, crec que la vida es basa en petites lliçons amb les quals has d'aprendre i si comences a viure aviat, aviat podràs marxar d'aquest món. Ell va decidir instruir-se ràpid i sigui cosa del destí, sigui decisió pròpia o sigui cosa del que sigui, ha passat, i no podem fer res per evitar-ho.

Jo continuo aquí asseguda, i ja fa estona que la parella d'avis ha marxat, i el temps ha continuat avançant. Crec que ja és hora de marxar cap a casa, però abans de fer-ho, he de fer una cosa. Havia pensat a retre un petit homenatge al Dani, per acabar d'acomiar-me d'ell. M'havia vingut la idea de llençar al mar la cadeneta que em va regalar pel nostre aniversari, la seva cadeneta, però encara que aquesta idea no m'agradava gaire, ja que, perdria l'únic record que tenia d'ell, vaig decidir que finalment ho faria, que a vegades per continuar endavant hem d'oblidar coses.

M'aproximo al penya-segat que tinc davant. Ara puc notar l'aire fresc colpejant-me la cara i jugant amb els meus cabells. Ha arribat el moment, és hora que l'última part que queda d'ell s'enfonsi i navegui lliurement pel mar. Allargo el braç i deixo caure la cadena, una part del meu cos em diu que no ho faci, però l'altre m'està dient que ho faci ja. Ara sí, ha caigut al mar i difícilment he pogut veure com la força de les onades l'anava endinsant sense deixar rastre.

Estic segura que ara sí que podré descansar tranquil·la, ell està en un bon lloc, el nostre mar Mediterrani, i jo també.

Ana Díaz

Institut Ramon de la Torre (Torredembarra) - 2n ESO

UNA DE PIRATES-PESCADORS

Fa molts i molts anys, en el segle XVIII, en una petita cala del Tarragonès, on hi havia una petita casa de pescadors, hi havia un noi jove, no molt fort, però era àgil i valent, aquell noi es deia Malc.

En Malc era una mica lladre, era un noi solitari, a casa només vivia ell sol i no havia volgut seguir la tradició del mar. Un dia qualsevol va anar al mercat negre, on moltes vegades hi havia coses interessants. “A la llotja, que hi vagin els altres!” -va pensar. En Malc va veure un mapa en una de les parades del mercat, i allò li va semblar interessant. Va opinar que el podria revendre per molts diners. Una vegada pensat això, es va posar a rumiar com podria robar aquell mapa sense que ningú s’adonés.

Passats uns 5 minuts, va veure unes escales per on podria pujar al sostre d’una caseta que estava situada al darrere de la parada on venien el mapa. Va pensar que després podria agafar-se d’una corda que tenia guardada i baixar a poc a poc sense que ningú es fixés, i agafar el mapa. Una vegada calculat això, ho va posar en pràctica.

Ho va fer tot pas a pas, sense fer soroll. Ja estava penjat de la corda i només li faltava agafar el mapa mentre el venedor estigués distret, però... Pam!!! Van relliscar-li els dits, així que corda i ell van caure de patac. El venedor el va veure però no va tenir temps de reacció que en Malc ja havia agafat el mapa i fugit al més ràpid possible. Per sort, va aconseguir arribar a la caseta de pescadors sense que el veiessin. Tenia tantes ganes de mirar el mapa! I ho va fer detingudament. I tant, que ho va fer! Llavors es va adonar que era la ruta per arribar a una illa on hi havia una font que et retornava al passat.

El seu somni, per una estranya raó, era tornar al passat. Però per arribar a aquella illa necessitava un vaixell i una tripulació que l’acompanyés en el seu viatge. Va estar una bona estona pensant com s’ho faria per aconseguir una embarcació i una tripulació. La barca, podia comandar la de la família. I en Malc sabia d’un home que li podia trobar una bona tripulació.

Així que va anar a veure un home que es podria dir que era un amic d'en Malc, aquell home es deia Pep. En la seva època d'aventurer, va lluitar contra taurons, vaixells enemics, molts perills que amagaven moltes de les illes que va visitar, i podia saquejar qualsevol corsari enemic. En definitiva, era un valent i estava ben qualificat per a qualsevol aventura pirata. Quan en Malc li va dir que necessitava una tripulació, en Pep li va contestar que li podia aconseguir però que, a canvi, ell també s'embarcaria en aquella aventura, perquè en Pep ja feia dies que necessitava acció. En Malc li va contestar que podia venir a qualsevol viatge que ell fes.

Passats uns vint minuts, en Pep ja tenia la tripulació perfecta per al viatge: un grup de pescadors del port. El capità Damià, l'artificier Manel i, per últim, l'experta en supervivència, la Marina. A en Malc li va semblar curiós que aquells pescadors poguessin emprendre el viatge, però li van agradar les primeres impressions que li van causar. En Pep li va contestar a en Malc que havia escollit tots aquells homes perquè el capità tenia molt bona capacitat de lideratge, l'artificier era un home fort i robust, i l'experta en supervivència podia ajudar molt a l'hora d'explorar l'illa a la recerca de la font.

Una vegada dit això, van anar fins a la barca per donar inici al viatge. Ja només els faltava preparar el viatge. Van apujar les veles i van fer un petit repàs al vaixell per veure si estava en perfectes condicions. Per fi ja estava tot preparat, i es van posar a navegar.

Ja havia passat una bona estona, i encara els faltava bastant per arribar a l'illa. Cada vegada el destí era més a prop. Però de sobte el capità va albirar un vaixell que estava aproximant-se... Era un corsari, amb canons de guerra i la típica bandera de calavera pirata. No podien lluitar i no va quedar altra opció que fugir. El corsari enemic va donar el primer pas i va disparar el canó, però per sort la bala va anar a parar a l'aigua. D'un cop de timó, el capità d'en Malc va esquivar el corsari i va fer córrer la barca com el vent. Els pirates no els van poder atrapar, perquè el seu vaixell era massa gros i lent. Així els nostres pescadors van continuar el viatge.

Cada vegada estaven més a prop de l'illa, fins que de sobte en Pep va dir en veu alta que havia albirat terra ferma. Per fi hi havien arribat. La nit s'aproximava cada vegada més i la tripulació va pensar d'acampar a la costa. Van començar a preparar les tendes de campanya i seguidament es van posar a dormir. De sobte i en plena foscor de la nit, en Malc va rumiar si de veritat podia existir aquella font. Tot era tan estrany!

A poc a poc va arribar el matí i es van posar a fer tots els preparatius per fer l'expedició. Alguns membres de la tripulació es pensaven que buscaven un tresor, uns altres pensaven que salvarien un animal en perill d'extinció... I per

sortir de dubtes, el capità va preguntar a en Malc la raó del viatge. I ell la va explicar. Tots estaven intrigats per saber per què volia tornar al passat.

Doncs feia molts anys, quan ell era petit, els seus pares van fer un viatge a una illa que tenia un volcà gegant, amb un tresor a dins. Però quan els seus pares i la tripulació van voler tornar d'aquella illa va ser impossible. I a més, l'illa va desaparèixer de tots els mapes i ningú la sabia trobar. En Malc pensava que, si tornava al passat, podria impedir que els seus pares anessin cap aquella illa.

Quan la tripulació va sentir això va dir a en Malc que l'ajudarien en tot el que poguessin. De seguida es van posar a buscar aquella font, van mirar el mapa i van descobrir que estava en una cova, dins d'una muntanya gegant. La muntanya es podia veure des de la costa, així que van anar cap aquella muntanya. Mentre caminaven es van trobar una planta, en Malc tenia curiositat i la va intentar agafar, i de seguida la Marina, que era una experta en supervivència, va dir que no la toqués, però ja era tard... En Malc va agafar la planta i es va fer una ferida a la mà! Era una planta que irritava molt la pell. El van curar com van poder i després d'això en Malc ja no va tocar cap més planta de l'illa. Van continuar caminant.

Per fi havien arribat a aquella muntanya. Semblava com si fos un volcà que feia uns anys que no entrava en erupció. Van entrar a la cova i passada una bona estona no trobaven cap font, fins que en William va sentir un soroll d'aigua i es va posar a córrer cap aquell so junt amb la tripulació. Finalment van trobar aquella font, però a prop hi havia esquelets i en Malc no se n'havia adonat. En Malc anava a beure l'aigua de la font... En el moment que s'hi acostava va veure unes monedes d'or.

Es va posar a mirar el mapa per veure si posava alguna cosa d'un tresor o monedes d'or, i es va adonar que aquella illa ja no era al mapa! Això no li agradava gens!

Què podien fer? L'única idea que va tenir va ser fugir de l'illa. Es van posar a córrer cap al vaixell i per sort van arribar a temps per poder fugir. En Malc va pensar que aquella devia ser l'illa d'on no van tornar mai els seus pares. Potser aquella illa atreia les persones, fent veure que allà estava el seu desig més profund, potser aquella illa només era una il·lusió, o potser aquella font era de veritat, i podia tornar al passat. Això sempre serà un misteri.

Joel Fernández

Institut Serra de Miramar (Valls) - 1r ESO

SEGON CICLE D'ESO

TREBALLS
SELECCIONATS

(Per ordre alfabètic de títols)

CANT DE SIRENES

Tot va començar un diumenge assolellat del mes d'abril, quan vaig fer cinc anys. Els meus pares em van portar a la platja del Trabucador, al Delta de l'Ebre i, en arribar, vaig quedar fascinada d'aquell cel ple de cometes de colors dels anomenats *kitesurfers*. El meu pare era un d'aquells esportistes aquàtics i, amb la seva tranquil·litat i el meu nerviosisme, va començar a inflar la seva cometa, va ordenar els fils, es va posar el neoprè i es va ficar a l'aigua. Dreta, a la tèbia sorra de la costa d'Amposta, vaig veure el pare navegant, fent salts i piruetes, i em va envair un sentiment d'enveja.

Quan va arribar l'estiu, els pares em van portar al casal de la Platja Llarga de Tarragona, on vaig aprendre les coses més bàsiques sobre el vent i em vaig batejar en la navegació, en una planxa de *windsurf*. Al principi era una mica avorrit i cansat, perquè no feia altra cosa que caure a l'aigua constantment, però en un d'aquells intents de mantenir l'equilibri, ho vaig aconseguir.

El següent pas va ser aprendre a virar. Es tractava de donar la volta per la popa de la planxa i estirar fort de la vela per donar-li la volta. A partir d'aquí, ja podies trobar-te al mar, en total solitud, sentint el vent a la cara i l'aigua, que deixava una estela d'escuma blanca al meu pas. Només els que han viscut aquesta experiència poden saber la pau que sents, es podria dir que és una experiència mística, sempre que no caiguis en un enorme i terrorífic banc de meduses.

Al cap d'uns anys ja no necessitava esperar l'estiu per dedicar-me a la meva passió perquè tenia un equipament adequat per navegar en qualsevol mes de l'any. A quinze anys ja em manejava com peix a l'aigua.

Un dia de tardor de quan jo era una adolescent, tots els informatius anunciaven un temporal de vent al litoral català. Això, que pot ser una mala notícia per qualsevol, per a mi era una notícia espectacular. Podria navegar amb trenta-cinc nusos de marinada paral·lela a la costa, sense perill d'endinsar-me massa lluny. Sabia que els meus pares no em deixarien i també sabia que mai no hi has d'anar sola. Però vaig dir que anava a estudiar a casa d'una amiga i així aconseguí la llibertat que necessitava per dur a terme el meu pla.

Amb el meu carnet de tarragonina vaig agafar, de franc, l'autobús que em portaria a la platja. Al Club de Vela tenia tot el meu material guardat en una taquilla i allà, en una platja deserta, del mes de novembre, em vaig embotir el meu neoprè i vaig muntar el meu aparell de windsurf. En un tres i no res, em trobava a l'aigua, gaudint de l'emoció de la velocitat. Potser navegava a cinquanta quilòmetres per hora, o més.

De sobte, el vent va virar i, encara que feia esforços per no allunyar-me de la costa, una força desconeguda em portava mar endins. En aquell moment, vaig veure una màniga d'aigua, d'uns trenta metres d'altitud i jo rodant al seu voltant. Em vaig agafar amb força a la botavara com si fos el meu salvavides, però vaig acabar succionada per aquest fenomen de la natura que em va enfonsar a la immensitat submarina. Tot es va tornar fosc i silenciós. Vaig tancar els ulls plorant, sabent que era el final de la meva curta vida.

Sense tenir nocions del temps que va passar, vaig obrir els ulls. Una música celestial, de veus femenines, feien més magnífica la visió dels raigs del sol travessant l'aigua clara. El meu avatar encara no s'havia aturat. Encara m'esperava la visió més meravellosa de la meva vida: les sirenes, noies com jo, amb cua de peix. Es van acostar a mi i em van començar a parlar sense veu, contestaven les meves preguntes, pensades, abans de poder pronunciar-les. Tocada per la seva màgia, podia viure a l'aigua. De la mateixa forma que elles, hauria de sortir a la superfície cada dia, a les dotze de la nit, per respirar.

Vaig conviure amb sirenes i vaig aprendre tot sobre aquest món de conte. Sempre cantaven per atreure els peixos dels quals s'alimentaven i, encara que al principi, em negava a menjar peixos crus, no em va quedar alternativa si volia sobreviure. Les sirenes eren hermafrodites, impressionantment boniques i generoses. Però quan vaig manifestar el desig de tornar al món terrestre van respondre que només hi havia una manera de sortir del lloc on habitaven: morta. Des d'aquell moment només pensava en la forma d'escapar d'aquelles belles segrestadores, joves, encisadores, divines...

Aquestes criatures van començar a fer-me por i amb raó. Convençudes que volia marxar, van trencar la màgia que em permetia viure amb una sola respiració al dia. L'última nit que vaig sortir a respirar, ja no vaig poder submergir-me de nou. La meva respiració tornava a ser humana. Estava flotant, de nit, al mig del mar. Només podia esperar la mort, una altra vegada, però no va ser així.

Una barca de pesca de sardina cambrilenca, em va "pescar" i va contactar amb salvament marítim perquè em portés a un hospital, donat el penós estat en què m'havien trobat. Em vaig despertar, en un llit, sentint el *pip-pip* de les meves

constants vitals. Tot el cos em feia mal.

Vaig sentir una mà agafant la meua. Era la mare. Al seu costat el pare i al seu el metge, amb una bata blanca impol·luta i unes ulleres passades de moda. Aquest últim, em va dir que havia tingut sort, que la màniga marina em va escopir cap a la cala Waikiki, i que havia salvat la vida gràcies a un miracle diví.

Els meus pares em van dir que m'estimaven, però em van recriminar que sortís a navegar sense les mesures de seguretat i també, no cal dir-ho, per haverlos enganyat.

Vaig preguntar quin dia era i em va voltar el cor quan vaig saber que tot havia succeït el dia anterior. Tot el que havia viscut amb les sirenes era un somni o un malson?

Després d'aquell accident, vaig estar un temps sense navegar. Sentia que la meua vida entre sirenes era tan real com la vida que ara portava. No ho vaig explicar mai a ningú perquè no pensessin que estava boja. Jo, en la meua intimitat, pensava que sí, que estava boja. Que les sirenes no existeixen ho sap tothom, fins i tot els nens petits. Sens dubte, els meus amics, de saber la meua història, haurien estat rient tota la vida.

Però el meu pensament va canviar. Jo sé que les sirenes existeixen, jo sé que estan enfadades amb mi per haver sortit amb vida d'allà, perquè volen preservar el seu món de l'ésser humà. Però poden estar tranquil·les. No ho he explicat mai a ningú. En aquest moment ho escric per no oblidar-lo.

Ara, quan surto a navegar, en total solitud, sento el vent a la cara, el soroll de l'aigua, que deixa una estela d'escuma blanca al meu pas i la inconfusible melodia del cant de les sirenes.

Anais Villegas Charles

Institut Tarragona (Tarragona) – 3r ESO

CARA LA MAR

Va mirar per la finestra. Ja sortia el sol. La mar estava molt tranquil·la, però ella seguia neguitosa. En Joanet Bonamar feia tres setmanes que no arribava a port des que va sortir a pescar sardines i seitons a la nit.

Els primers dies, la Josefina va pensar que podia ser que hagués tingut problemes, però ell sempre se'n sortia. A la setmana va pensar que l'havia abandonada, perquè ja no volia ser més el seu marit, però ella i totes les dones joves que intentaven aconseguir el seu amor sabien que el Joan s'estimava la Josepa bojament.

En Joanet era un home molt atractiu i jove. Encara no estava cremat pel sol, i les seves mans seguien sent fines i elegants per molt que les xarxes les ferissin. La mar i ell tenien una connexió especial, es necessitaven l'un a l'altre. En Joan era molt solitari, però també molt afectuós per la gent que s'estimava. La seva ment era audaç i ràpida, era molt intel·ligent. Des de ben petit se li va despertar la curiositat d'aprendre per molt que no tingués gaires mitjans i també molts cops es va haver d'espavilar per sortir airós d'algunes batalletes de nens. En canvi, la Josefina era d'una família benestant de Barcelona, però va fugir de casa seva, ja que no volia casar-se amb el seu promès. Aquell home tenia un aspecte decrepit, però era ric. El coneixia des que era ben petita, ja que era un amic de la família. Tot i que el cor d'aquell home era negre com el carbó. Estava molt preocupada del que pensarien els veïns de la família, ja que el fet que fugís la pubilla promesa, no era gens digne. Però el cor tendre d'en Joan la va ajudar a continuar cap endavant.

A la tercera setmana, la Josefina s'asseia, cada dia, davant del vidre esperant que el seu amant tornés, encara que la seva esperança anava minvant hora rere hora.

-Fineta, com estàs? No ha tornat encara, no?... -la Manolita Bonamar era la cunyada de la Josefina i moltes tardes anava a veure-la, perquè patia pel seu germà, però també per la jove. La Manolita era una dona un parell d'anys més gran que el seu germà, n'hauria de tindre uns trenta-cinc, però el seu aspecte

estava molt més envellit, encara que els seus ulls conservaven la guspira d'una nena que somiava viatjar pel món, casar-se amb un home de bona planta i crear una família.

- No, Manolita, encara no ha tornat... -la mirada trista de la jove Josepa es va fondre amb els colors rogencs del vespre.

L'endemà al matí, la Josefina va anar cap a l'església de Sant Pere i es va quedar mirant la creu ferida per una bomba uns anys enrere, quan en Xato va passar davant d'ella.

-Bon dia, com esteu jove? -en Xato era un home baixet i calb, però amb una frondosa barba i la cara morena i arrugada per tots els anys acompanyat de la seva bona amiga, la mar. Ell no s'havia casat mai i ja no tenia família, però encara així, al seu vell rostre, sempre hi havia un somriure càlid. -El nostre Sant va ajudar-nos a fer que el ferro endimoniat només trenqués aquell trosset de creu. Si no hagués estat per ell o la Mare de Déu del Carme ja m'hagués mort faria molts anys... -va somriure a la noia i, a ella, li va sortir el primer somriure des de feia també molts i molts dies i, amb la seva veu tremolosa, va respondre-li:

- La guerra va fer molt mal a la meva ciutat. Dos dels meus cosins van morir a la batalla... Els meus pares encara no han superat la mort del meu germà... -els seus bonics ulls blaus van mirar la brillantor que tenien les onades que anaven i tornaven. Anaven i tornaven sense cessar. Els braços morens d'en Xato la van envoltar, i aquella va ser la primera abraçada que no va fer que plorés, sinó que, en sentir tota l'escalfor i l'amor d'aquell home petit, la va omplir d'esperança.

Sola, va pujar les escales de pedra de la casa de Déu. Hi va entrar i, al costat de l'últim banc, es va agenollar, va unir les seves mans i va començar a pregar. Va passar gairebé una hora i, quan es va aixecar, es va dirigir a l'altar per observarlo. Es va girar i, entre els bancs de fusta, tan sols se sentien els seus passos mentre la seva faldilla negra volejava al voltant de les seves cames.

Aquella tarda va decidir asseure's davant les barques, esperant veure com l'Erodina s'apropava, encara que ella sabia que no la tornaria a veure. Es va fer tard i els pescadors ja havien arribat amb les barques plenes. Havia sigut una bona jornada. Maires, llagostins, lluços de palangre, llenguados... tots anaven a vendre al Pòsit, que s'omplia de vida cada dia. Van passar les hores i en Siset ja anava cap a la llum. Ell també pescava sardines i va ser l'últim home que va veure en Joan.

-Bona nit, senyoreta. Com és que en aquesta nit tan freda està aquí a baix? Feu-me el favor de pujar a la casa i prendre un bon caldo -era un jove molt

agradable, però també bastant faldiller. En Joan i ell eren bons amics d'ençà que eren unes criatures.

-No, estic bé aquí, gràcies –ella va fer un somriure cordial, però aquell noi mai no li havia fet el pes. Es va recordar que, la nit que va marxar i totes les anteriors, ells dos sempre xerraven mentre es preparaven per salpar, i li va preguntar:

-Siset, vas parlar amb ell abans de sortir? M'agradaria saber com estava, si hi havia bona mar... Qualsevol cosa que pugui explicar per què no ha tornat... -les seves galtes es van enrojolar, però, com que era fosc, no se'n va adonar.

-Sí! Et puc explicar paraula per paraula del que vam parlar, i no trobaràs descripció més fidel que la meva –a en Siset també li agradava molt parlar. Ella va assentir i ell va començar:

«Era una nit bastant agradable. No feia, ni de bon tros, el fred que fa avui. La mar estava molt tranquil·la i, mentre m'apropava a la barca, va arribar en Joanet.

- És una de les nits més boniques de l'any, no creus? -en Joanet em va mirar i va tornar a mirar la mar, sospirant.

- Sí, avui no em queixo per anar a la llum, a part, últimament la pesca és molt bona i en trec bastants pessetes. A tu també et va bé?

-I tant, però no m'importen tant els duros, prefereixo gaudir de la lluna, la brisa, la mar...

-Tu estàs enamorat de la mar, estant casat amb la dona més bonica del Serrallo, no, de Tarragona! Qui t'entendria...

La Josepa es va ruboritzar, i en Siset li va dedicar una mirada declarant intencions, però ella el va mirar amb ulls assassins i ell va continuar parlant.

-Ja ho sé, sóc el més afortunat de tot el Mediterrani, i de més enllà -va haver-hi un silenci que se'l va menjar el suau soroll de les ones, il·luminades per la lluna. Després vam anar cap a les nostres barques i ens vam dedicar sort:

-Que els seitons i sardines t'estimin tant com a tu les pessetes!

-I que a tu et vagi tan bé com t'estimes la Josepa

-La meva bonica Josepa...

I tots dos ens vam separar i no ens hem tornat a veure...»

En Siset va marxar, i la Josefina es va tornar a quedar sola, però estranyament ja no se sentia sola, sentia com en Joan, allà on fos, estava amb ella, sentia que

la seva tristor minvava, com minvava la lluna que movia la marea d'una mar que creava vida i se l'emportava, una mar salvatge i solitària, amant d'amants. Una mar que l'acompanyaria com l'acompanyarà sempre el seu amor infinit i pur cap a en Joan.

A partir d'aquella nit i totes les que van vindre, la Josefina contemplava la mar, tacada per la lluna, mentre les ones cantaven cançons que explicaven històries de dos amants separats, però que la seva ànima sempre estarà unida pel va i ve de la marea.

Núria Jiménez González

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 4t ESO

EL QUADRE PERFECTE

Era tractat com un geni, però també com un boig. El que estava clar era la seva facilitat per les obsessions, a vegades estranyes i difícils d'entendre. Però la més increïble de totes, igual que ha passat a gran part de la història, va ser l'última, que el va portar fins a la bogeria.

En Xavier va néixer a Madrid el 1998, fill més petit d'una bona i adinerada família. El seu pare havia creat una gran i profitosa indústria tèxtil, però la seva mare sempre havia estat molt delicada de salut. És aquest el motiu pel qual els quatre germans i els pares van anar a viure a Tarragona: una petita ciutat de costa amb el temps ideal per a la salut de la mare.

El que més gaudia el noi de l'indret era el mar, que de fet va ser la primera de moltes obsessions seves. Es passava tot el dia al port, observant el moviment de les onades i el treball dels pescadors, i a la nit observava la platja des de la finestra de la seva petita habitació a una pintoresca casa del barri de pescadors.

Però allò no va durar per sempre. Poc després que el noi celebrés el seu quinzè aniversari, la mare va morir, i va deixar a la família sense motius per quedar-s'hi. Van tornar a Madrid, a una casa luxosa casa al barri més poderós de la ciutat on es van instal·lar ell i els seus germans. Es va adonar que el que més trobava a faltar, a part de la seva estimada mare, eren les vistes de la platja des de la seva finestra. Per això va deixar un rectangle en blanc a la paret del seu dormitori, amb l'esperança que un dia trobaria una pintura amb el mar perfecte i la penjaria allà.

L'any 1920, just set anys després de la mort de la dona, el Xavier va decidir que, si encara no havia estat capaç de trobar el quadre perfecte entre tots els grans artistes de la capital, l'hauria de fer ell mateix. Sentia que tenia poc temps, així que durant un sec dia d'estiu va fer l'equipatge ràpidament i va cridar mentre tancava la porta: "Adéu pare! Tornaré aviat!". És segur que si hagués sabut que aquell seria l'últim cop que el veïés, s'hauria acomiadat millor. Però no ho podia saber, i no ho va fer.

Va anar a l'estació i va pujar a un tren que el portaria al més nord possible

de la costa del mediterrani d'Espanya: Cap de Creus, a la costa Brava.

El viatge podria haver estat molt tranquil, ja que es va poder permetre un bitllet de primera classe amb totes les comoditats possibles, però no ho va ser. I és que el Xavier se sentia observat, notava com figures misterioses el miraven des de la seva esquena, escoltava murmurs que, de sobte, callaven.

Després del llarg trajecte, va arribar al seu destí just a temps de preparar les seves pintures i dirigir-se a la platja del poble. Allà va esperar que arribés el vespre: el noi deia que aquell era el moment del dia en què el mar era més gloriós, i el quadre perfecte l'hauria de recrear amb tot detall. I, quan finalment el sol es va fondre amb l'horitzó i va agafar el pinzell ansiós, es va adonar que aquell mar era realment bonic, però no suficient. Encara així no va perdre l'esperança, va passar la nit a un hostel i l'endemà va anar al següent poble de més al sud. Però va tornar a passar el mateix: cap mar tenia suficient bellesa per ser pintat al seu quadre.

Així van passar dies i mesos, cada dia a un poble o ciutat diferent. Al matí viatjava i s'instal·lava a una habitació, i a la tarda prepararia les seves pintures per després tornar sense el seu desitjat quadre. Va veure com l'abrupta Costa Brava es tornava cada cop més suau, fins a arribar a la Costa Daurada. Al principi el Xavier estava alegre, havia tornat a sentir la fresca brisa del mar i la dansa regular de les onades. Però el seu caràcter va canviar a poc a poc, dia rere dia perdia l'esperança de trobar aquell paisatge perfecte, i els episodis en què escoltava aquelles misterioses veus es van anar fent més freqüents. Això li va fer recordar una antiga obsessió seva: la psiquiatria, especialment l'estranya malaltia de l'esquizofrènia.

El següent lloc del seu viatge va ser la seva estimada Tarragona. Aquesta no havia canviat gaire des de la mort de la seva mare: la tranquil·la platja i el port banyats per les pacífiques aigües del Mediterrani, des d'on es podia observar l'insistent treball dels pescadors. Al costat del mar hi havia el port amb els seus tinglats, on ara hi havia noves màquines que no recordava haver vist mai, i al seu costat una sèrie de petites cases i places formant el barri de pescadors del Serrallo. Més amunt podia veure la part alta de la ciutat, tota feta de pedra clara i coronada per la magnífica catedral gòtica de la ciutat, i també va observar les mil·lenàries construccions fetes pels romans que feien Tarragona el destí per a molts investigadors.

El Xavier va aconseguir passar la nit a la seva antiga casa, que ara pertanyia a una família de pescadors. Quan va dir que ell havia viscut durant la seva infància, aquests li van oferir allotjar-se allà, i ell va acceptar-ho agraïdament,

amb la il·lusió que podria tornar a veure les magnífiques vistes del mar des de la finestra de la seva antiga habitació.

Però, encara així, va seguir amb la seva rutina habitual, i es va plantar al costat del mar puntualment, minuts abans que el sol es fonés amb l'horitzó i l'aigua.

I quan va arribar el desitjat moment, es va complaure de veure que la visió del mar de Tarragona era fins i tot més bonica del que ell recordava: els núvols formaven enrevessades figures que cobrien part del cel, els colors brillaven com en cap altre lloc del món, però a la vegada eren suaus; la textura del cel i el mar era única i tot el paisatge tenia una aura tranquil·la i a la vegada imponent. Sí, finalment havia trobat la imatge perfecte de la seva pintura.

Però no va ser capaç de ni tan sols agafar el pinzell, ja que aquestes veus que el perseguien es van fer de cop molt més i més fortes. Sentia crits i xiuxiueigs que emanaven dolor i alguns cridaven que deixés d'observar el mar, que aquella obsessió no podria acabar bé. La seva vista es va enfosquir just abans de veure com els núvols baixaven a la terra i sentia com si tota la pressió del cel estigués sobre les seves espatlles, fins a caure al terra esgotat. No podia pensar, no era capaç de buscar una explicació a tot el que li estava passant, però sentia com a poc a poc tenia menys força, el seu fi era inevitable. Finalment va ser capaç de distingir unes veus molt familiars: “Estic realment preocupat pel Xavier, cap dels nostres fills s'havia comportat així. Crec que hauríem d'allunyar-lo un temps de la maleïda platja. -No! No siusplau! Vaig portar-lo al metge, el millor que vaig trobar. I ell em va dir que no podíem fer res, que el nostre fill està boig i que intentar allunyar-lo de les seves obsessions seria encara pitjor. I què podem fer? No pot viure així tota la seva vida! Segons el doctor no l'hem d'allunyar, però tampoc podem fer que aconseguixi l'objectiu de les seves obsessions, ja que això podria acabar amb ell”.

De sobte tot es va acabar, deixant el Xavier un moment per a processar el que havia escoltat: “Avui he aconseguit finalment el mar perfecte, he complert l'objectiu que he estat seguint des de fa anys. Llavors tot el que està succeint està dins del meu cap? No, no pot ser, és massa...”

Angoixat perquè el seu fill Xavier no tornava, el seu pare va fer ús de la seva intuïció per tal de buscar-lo. Així va arribar a Tarragona i, després d'investigar i fer tot el que estava a les seves mans, va descobrir que l'última vegada que algú havia vist el seu fill va ser aquell nuvolat vespre de tardor, quan es va dirigir al port amb el llenç i les seves pintures. Però sembla que després d'allò va desaparèixer sense deixar cap pista, deixant als seus coneguts amb el misteri

que què li va passar al membre més petit d'aquella bona família de Madrid.

Irene Torres Rabanal

Col·legi Mare de Déu del Carme (Tarragona) – 3r ESO

LA GOLONDRINA

La Dolors és una dona d'hàbits. Es lleva sempre a la mateixa hora, es posa la ràdio i escolta les notícies de les vuit tot sucant de melmelada una torrada de pa "bimbo". Un suc de fruita natural que combina amb taronges, ara n'hi ha tot l'any, i mitja llimona, que diuen els metges que va molt bé. Agafa el carro d'anar al mercat i amb una caminada de cinc-cents metres hi és dintre repassant les seves parades preferides, per omplir el cistell d'aliments frescs per fer-se un àpat ben saludable: Verdures de la Riera, preferentment bajoques o llegum bullit d'aquesta nit de primer. De segon peix fresc de Tarragona, segons la temporada. Llucet que es menja la cua, sardina, rap i, si el preu ho permet algun llenguado. Poques vegades menja carn però, si ho fa, li agrada molt la cuixa de pollastre. Tot això li ocupa el matí, i si li sobra temps, mira la tele o organitza eternament la seva col·lecció de segells, l'últim que té és de la dècada dels noranta, ara ja no rep cartes ni n'escriu.

A la tarda passeja per la Rambla, s'asseu en un banc i mira els nens quan surten de les Teresianes o de les Carmelites que juguen a futbol amb un paper de plata. Dóna molles de pa als coloms, que ja la coneixen, i algú se li acosta i li diu: àvia, això no es fa, hi ha massa coloms a Tarragona! Ella no en fa cas, és el seu entreteniment. Sopa aviat i va a dormir encara més aviat, encara que no està massa cansada.

A la Dolors li agraden els caps de setmana. Encara que no distingeix de dilluns a divendres quin dia és, sap perfectament quan arriba el dissabte. Ja és cap de setmana. Es pentina i s'arregla el poc cabell que li queda amb una laca comprada en una perfumeria centenària. Es pinta les ungles i es posa un pinta llavis que li dura molt de temps, ja que només se'l posa dissabtes i diumenges. A l'estiu agafa una rebeca i a l'hivern un abric de pells i se'n va cap al Moll de Pescadors. S'ho agafa en temps, ja que el seu caminar és lent, però hi arriba puntual, sempre. Puja a la *Golondrina* on paga el seu tiquet de 3 euros, li fan rebaixa per ser pensionista, i s'asseu sempre a la mateixa cadira, al costat de la finestra prop del megàfon d'estribord. No li toca l'aire perquè la refugia una finestra que no s'obre des de fa anys, ja que la salabror la té encallada. Espera

amb impaciència que tots els turistes pugin, triïn la cadira, normalment en proven varies, i finalment es col·loquin.

Llavors una veu enregistrada, greu i rovellada surt del vell megàfon: “Benvinguts a la *Golondrina* del Port de Tarragona, la tripulació els desitja un bon viatge”.

La Dolors posa els braços encreuats i es disposa a gaudir dels trenta minuts més felïços de tota la setmana. En silenci, només amb el so del motor de la barca arrencant diu adéu al moll on un mosso arreplega la corda que fins ara aguantava la *Golondrina*. De mica en mica, el soroll de les motos i dels cotxes queda eclipsat pel de les onades i les gavines que sobrevolen la barca en recerca i captura d’algun peix per menjar, alguna patata fregida o tros d’entrepà d’algun nen no massa golafre.

A mà dreta deixa les barques dels pescadors que avui ja no sortiran a fer feina, però que estan acabant de netejar les xarxes per deixar-les ben netes per dilluns. Quina barca deu ser la que ha pescat les sardines que em menjaré avui?, es pregunta la Dolors, que el dissabte té sempre que n’hi ha, sardina per dinar. És bona, la de Tarragona molt bona, i fàcil de fer. Ja té tallat l’all i el julivert que li ha donat el fruiter. Només ha d’arribar a casa i fregir-les, cinc minuts. També li agrada l’anxova arrebossada, però això ja porta més feina, i la Dolors ja no està com fa deu anys, el temps l’ha castigada.

Arriba al Moll de Castella, on es pot veure grans vaixells carregant i descarregant contenidors. Dintre els vaixells mariners asiàtics fumant i observant com passa la *Golondrina*, sense mostrar gaire interès a no ser que algun nen els cridi i els saludi amb la mà, llavors ells tornen la salutació, sense massa entusiasme. Els vaixells solen ser de països no massa coneguts i amb unes banderes molt estranyes, normalment mig estripades. Estan rovellats i despintats. La Dolors se’ls mira amb curiositat, però menys que els altres turistes, ja que inclús coneix els noms de molts d’ells de veure’ls setmana si i setmana també.

Quan s’arriba a la punta del port, el capità de la *Golondrina* gira i s’enfila cap al punt de partida. Ara, a mà dreta, el Moll de Llevant, més o menys igual de ple de vaixells de països innombrables, amb banderes estranyes i amb el mateix rovell que els del Moll de Castella. Des d’aquí es pot veure algun avorrit pescador de canya que passa el matí banyant un cuc. La Dolors es pregunta si pesquen aquells homes i, si ho fan, tenen valor per menjar-se aquells peixos que es passegen per sota els vaixells rovellats?

Ja arriba la *Golondrina* al Moll de Costa, on esperen impacients els següents turistes per embarcar i algun familiar dels que estan allà dintre que no ha pujat,

ja que es mareja. Tots diuen hola amb la mà, fent-la anar d'esquerra a dreta, o saludant amb el barret.

Llavors una veu enregistrada, greu i rovellada surt del vell megàfon: “Fi del trajecte. Esperem que hagin “disfrutat” del viatge. Que tinguin un bon dia”.

La Dolors se'n torna a casa amb cara de satisfacció i un somriure tacat de pinta llavis vermell.

L'endemà diumenge tornarà a fer el mateix, el mateix esmorzar, el mateix vestit, el mateix seient al costat de la finestra prop del megàfon d'estribord.

Hivern i estiu, faci fred o calor, la Dolors repeteix el ritual cada dissabte i diumenge de l'any. No se'n cansa. El Capità la coneix, i el que ven els tiquets també, i el que recull la corda que aguanta la *Golondrina* també. Però la Dolors no els diu res, ni ells gosen, senzillament la saluden amb un bon dia. És una mica esquerpa, però quan arriba a la *Golondrina* se li transforma la cara quan sent la veu enregistrada, greu i rovellada que surt del vell megàfon que diu: “Benvinguts a la *Golondrina* del Port de Tarragona, la tripulació els desitja un bon viatge”.

Aquell dissabte la Dolors s'havia preparat com sempre havia fet durant tants anys. Baixava per Apodaca, travessava atentament la via i passava pels Tinglados fins al Moll de Pescadors on l'esperava el seu passeig amb *Golondrina*. No s'entretenia massa si havia alguna exposició o algun vaixell lluent de luxe al Moll de Costa. El seu objectiu era arribar aviat, comprar el tiquet i pujar la primera a la *Golondrina* per asseure's al “seu seient”. Però a la guixeta hi havia un cartell fet amb ordinador, tinta negra i enganxat amb un cel.lo que hi deia:

“Demà diumenge, el servei de *Golondrina* farà el seu darrer viatge per finalitzar el contracte amb l'empresa”.

La Dolors compra el tiquet amb veu encara més baixa que sempre, puja a la barca i s'asseu a la mateixa cadira, al costat de la finestra prop del megàfon d'estribord.

Escolta per darrera vegada la veu enregistrada, greu i rovellada que surt del vell megàfon que diu: “Benvinguts a la *Golondrina* del Port de Tarragona, la tripulació els desitja un bon viatge”.

Aquell darrer trajecte el passarà amb llàgrimes als ulls, recordant els més de quinze anys que ha repetit el mateix ritual a dalt de la *golondrina*. Sentirà les ones petant a la barca, les gavines barallant-se, i pensarà el perquè el capità plega veles. Es farà aquesta pregunta tot el trajecte acomiadant-se del mariner filipí

amb la mirada, del moll de Castella i del pescador avorrit.

I sent per darrera vegada la veu enregistrada, greu i rovellada que surt del vell megàfon: “Fi del trajecte. Esperem hagin “disfrutat” del viatge. Que tinguin un bon dia”.

Quan arriba a Port, el capità, que mai li havia dit més que el bon dia, i veient-la amb els ulls curulls de llàgrimes, l’ajuda a aixecar del “seu” seient i li pregunta:

-“Com us dieu bona dona?”.

-“Dolors, de Tarragona”, sense poder aguantar els singlots de llàgrimes.

El capità, commocionat per l’actitud de l’àvia, i amb els ulls il·luminats li dóna les gràcies per tot el temps que ha vingut a la *Golondrina*, i mig demanant-li disculpes li diu que no li surt rendible el negoci, per això ha de plegar. Parlen una estona amb les mans agafades i enmig de l’emoció la Dolors li fa posar el megàfon una altra vegada.

El mariner estranyat, amb la *Golondrina* ja ancorada hi accedeix, i llavors torna a sentir aquelles gravacions que escoltava al principi i al final del trajecte que tants anys havia fet.

L’àvia, ara ja més serena li diu:

“Aquesta veu greu i rovellada és la veu del meu difunt marit”.

Marina Tardà i Boronat

Col·legi Mare de Déu del Carme (Tarragona) – 3r ESO

MÀ D'OBRA FORÇADA AL PORT DE TARRAGONA

L'onze de maig de 1860, una flota de vaixells de l'armada de la marina espanyola atracava al Port de Tarragona. Foren rebuts per una gran gernació. Tornaven de la batalla de Tetuan en la que, tot i haver vençut un conflicte de gran ressò popular a l'època, les tropes del bàndol hispà van perdre gran part dels seus soldats. Això es notava clarament en el nombre de militars voluntaris i en les cares dels que ara tornaven. Concretament el soldat Andreu Rovira i Cardona, del batalló de Voluntaris Catalans (comandat pel general Joan Prim i Prats), recordava l'instant en què, junt amb el comandant del seu terç, Victoriano Sugranyes, avançaven cap a les trinxeres marroquines pocs dies després d'haver arribat el dia 1 de gener de 1860 a la riba del riu Martil. Va ser en aquell intent d'assetjar la ciutat moruna en què molts dels seus companys, fins i tot el comandant Sugranyes, van morir a mans de fusells nord-africans. Afortunadament, el 6 de febrer del mateix any, el general Prim va acabar amb la presa de Tetuan, tot i que moriria assassinat deu anys després a la "calle del Turco" de Madrid.

En tot cas, centrem-nos en Tarragona. Les restes dels terços de voluntaris catalans que s'havien allistat a l'exèrcit arribaven al port aquell matí primaverenc. La rebuda per part de la ciutat va ser magnífica: "Una continuada lluvia de flores descende de los balcones; la bandera del regimiento está cuajada de coronas de laurel; vivas ensordecedores atruenan el espacio", cita l'escriptor i historiador Adolfo Alegret en el seu llibre Tarragona a través del siglo XIX. El que no sabien és que l'Ajuntament de Tarragona els havia preparat un enorme banquet. A mitjan segle XIX el convent de Sant Domènec, ja convertit en Ajuntament, restava al fons de la plaça de la Font, la resta era bastant similar al que podem apreciar avui dia: alguns arbres escampats per l'esplanada, les cases que fan equilibris damunt els arcs del circ romà, etc. Aquesta era, ja llavors, un punt de trobada i un lloc de celebracions de tota mena. El fet és que el dotze de maig de 1860 la plaça

es va emplenar de gom a gom: soldats, escolars de tots els centres educatius de Tarragona (recordem que fins a la inauguració de l'Escola Saavedra el 1913 tot eren escoles religioses i privades) i també les autoritats van omplir el recinte.

De la menjada encara es conserva fins i tot el menú que es va servir: escudella a la catalana, les viandes de la mateixa i romesco amb lluç. Finalment cafès, tabac i copa per a tots els comensals adults. Després de l'extens àpat, tota la comitiva va anar desallotjant la plaça, fins que va quedar buida del tot. El soldat Andreu Rovira i alguns companys més del seu terç varen sortir d'oci per Tarragona. Després d'haver-se deixat veure per un parell, potser tres, locals, els van parar baixant cap a la platja un grup de mossos d'esquadra, vestits amb l'uniforme característic de finals del segle XIX: barret de copa, camisa amb armilla, una jaqueta amb dues fileres de botons, un rifle penjant de l'esquena i unes espadenyes bicromades.

- Bona vesprada, soldat -en Rovira encara portava l'uniforme militar. Ens disculpen un moment? –referint-se a la resta de companys, els que van acceptar l'ordre de seguida. Miri, se'ns ordena de la caserna de policia que ens l'emportem per interrogar-lo, però tranquil, només seran uns minuts.

Deu anys després, complia condemna al penal del Miracle, l'havien confós amb un altre militar a qui s'acusava de diversos homicidis i, tot i les insistents reclamacions als guardes del centre penitenciari, ells mai no l'atengueren. En realitat el penal del Miracle havia sigut un convent dels trinitaris fins que aquests el van abandonar entre el 1768 i el 1778, immediatament va passar a considerar-se "Patrimonio Real", tot i que el 1796 la Junta d'Obres del Port va aprovar la reforma d'aquest edifici, que va preveure per a l'any següent. Tot i les constants reformes d'aquest, subvencionades per la mateixa Junta, l'edifici va aguantar, gairebé un segle, a primera línia de platja.

L'arqueòleg i historiador tarragoní Bonaventura Hernández i Sanahuja descrivia el recinte d'aquesta forma: "Se halla aislado, y dominado en su alrededor por las alturas de la ciudad por una parte; y el mar de otra; bien ventilado, con agua viva y con espacios de terreno interior y exterior para pasearse y limpiarse los penados". Mentre que Eduardo Muñoz, autor de El penal de Tarragona. Apuntes del Natural, interpreta el lloc des d'una perspectiva diferent: "Era un ambiente que no permite la compostura, el orden y el decoro, porque se les niega espacio para colocarse cómodamente".

A mitjans de segle XIX, es van presentar múltiples projectes per a la renovació del port, fins que el 1863 l'enginyer José María Álvarez va proposar

la construcció d'un contramoll de més d'un quilòmetre, que es va portar a terme amb mà d'obra procedent de presos. Segons el Llibre d'Actes de la Junta d'Obres del Port del 15 de març de 1870, es demanaren cent persones per a les obres portuàries tot i que acabaren sent cent trenta, degut a les grans exigències del treball. Això es devia que, tot i els sis-cents setanta-set penats al presidi, només cent cinquanta d'ells eren vàlids per a treballar.

El cas és que l'exsoldat Andreu Rovira va arribar a les obres del contramoll el 9 de setembre de 1871, any en què se'n va posar la primera pedra. A ell i a una bandada de gent més igual que ell, els va rebre un tal Amado de Lázaro, director de l'obra del nou moll. Al costat d'ell, els observava Amadeu I, Rei d'Espanya entre el 1870 i 1873, és a dir, durant part del Sexenni Democràtic, qui va ser proposat pel mateix general Prim i nomenat per les corts espanyoles, just després de la Revolució Gloriosa del 1868, amb l'objectiu d'allunyar la dinastia Borbó de la monarquia.

Era fàcil preveure que aquell esdeveniment seria lluny de la rutina quotidiana: multitud de gent s'havia apropat a la celebració de l'inici de l'obra. Aquell dia de setembre del 1871, el Rei Amadeu I signaria un pergamí, que junt amb unes monedes amb el perfil de sa majestat, es llençaria al mar dins una pedra hermètica que complia la funció de sarcòfag. Això sí, aquesta seria la primera pedra del nou Moll d'Oest, al que posteriorment se li posaria el nom del monarca. Més tard, Amado de Lázaro i el director de la Junta d'Obres, Juan Manuel Martínez, invitarien el Rei a un refresc, acte amb el qual acabaria la celebració.

Durant la resta de dies durant catorze anys, gairebé tot li va semblar el mateix: carregar sacs de sorra moll enllà, moure pedres d'un costat a l'altre del port, treballar en les desviacions del ferrocarril cada dos per tres, etc. L'únic que canviaven eren els projectes. Per exemple, al maig del 1872 es van aturar les obres al nou moll i van moure's al moll transversal, ja que volien fer-lo més llarg. L'any següent arribaria com a nou director d'obra Antonio Herrera Bonillo, amb qui la mà d'obra forçada no va fer més que reparar constantment el dic que havien deixat a mitges, ja que les constants riuades no deixaven de malmetre'l.

La qualitat dels serveis al penal van millorar amb el nou director: hi havia molt menys malalts i morts, tot i així, va acabar dimitint. Saturnino Bellido va arribar a la direcció de les obres al Port de Tarragona sense experiència a la directiva portuària de la ciutat així que es va trobar amb un problema greu que no coneixia, i que havia heretat dels seus antecessors: hi havia problemes econòmics greus en les subvencions per a la construcció del port. Va ser per

això que una vegada va haver acabat totes les obres, el 1884, va reflexionar i va admetre que l'ús de presos en les obres només les havien encarides i alentides. Va ser així com Rovira va quedar lliure: després de noranta-dos anys de treballs forçats al Port de Tarragona, Bellido va suposar l'alliberació de treballs forçats exhaustius als penats del presidi.

Havia passat vint-i-quatre anys treballant a les Obres del Port, l'havien canviat de presó diverses vegades fins a acabar al Penal de la Pedrera, on els presos havien de picar la pedra durant jornades exhaustives, havia vist emmalaltir i morir dotzenes de companys i vivia en les pitjors condicions imaginables. Va ser llavors quan va decidir escapar. La pedrera havia quedat

envoltada per la ciutat. Aquest fet en facilitava la fuga als presos, ja que es barrejaven fàcilment amb la població. Per tant, durant aquells anys d'urbanització, en van fugir molts sense crear sospites. La seva vigilància s'havia tornat més complexa i també més complicada a causa de la manca de personal vigilant.

Així que va ser dit i fet: aquella mateixa nit només hi havia un parell de guàrdies al pati del penal, així que va fugir, tapat amb vestimentes que li tapaven tota la cara, evitant les zones il·luminades. L'exsoldat va fugir lluny de Tarragona, lluny de Catalunya. I mai més no se n'ha tornat a saber res.

Presidaris treballant a les pedreres del port, 1867

Fotografia extreta del catàleg Obras Públicas de España, del fotògraf Jean Laurent

Jon Elipe Fonollosa

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 4t ESO

MARINER DE TERRA

Sona el despertador com cada dia a les 8 del matí. Quan era més jove i havia d'anar a treballar, em costava bastant llevar-me, però amb els anys he après que cada minut despert és un regal meravellós.

Em llevo ràpidament i em vesteixo com si anés a una festa elegant: pantalons marrons, ben conjuntats amb l'americana i la boina. Sota, porto la camisa blava que ja fa uns anys que tinc.

Tot seguit, vaig al bar de sota de casa per esmorzar. Sempre prenc el mateix, un cafè amb llet i una pasteta dolça per acompanyar. M'agrada anar aviat al bar perquè vull sentir el silenci mentre llegeixo el diari.

I finalment després de tot aquest procés rutinari, camino fins a la meva segona casa. És de fusta i no és gaire gran, però només per les vistes que té, ja val la pena. Aquesta casa meva, és el segon banc del passeig marítim del Serrallo.

Porto venint aquí durant vuit anys a passar els dies. Sempre passa alguna cosa que em fa els dies més interessants. Estar assegut en aquest banc és com estar veient una pel·lícula sobre la vida real. No tinc ni idea del que passarà avui, però estic segur que serà molt emocionant.

Mentrestant, observo el mar, una parella jove s'ha posat a discutir davant meu. Al cap de cinc minuts d'haver començat a discutir, es reconcilien un altre cop i es tornen a agafar les mans per continuar caminant abraçats. Aquests dos joves m'han recordat la meva joventut, quan vaig conèixer la meva dona. La vaig veure per primera vegada al moll de costa del Serrallo parlant amb una amiga seva. Portava un vestit vermell i negre amb unes sabates marrons. Amb els seus cabells rossos i els seus ulls blaus semblava una forastera. Des del moment que la vaig veure, vaig saber que ella era la dona amb la qual em volia casar i amb qui volia passar la resta de la meva vida. Vaig preguntar per ella als meus amics: Roser Masdeu, em van dir que es deia. Vam començar a ser amics i a poc a poc va anar sorgint una amistat més especial. Recordo que ens barallàvem bastant, al principi d'estar casats, però, al cap de poc, ja estàvem rient junts un altre cop. Ens enteníem molt bé i ho passàvem genial junts. Ens estimàvem molt.

Després d'una estona recordant la meva joventut, una dona d'uns 65 anys em crida l'atenció. Aquesta dona està dreta, a escassos centímetres de caure a l'aigua. Porta a les mans, una urna d'aquestes que contenen les cendres d'algú que ha mort i l'han incinerat. A la dona se li escapa alguna llàgrima rostre avall. De sobte, obre l'urna i deixa caure les cendres al mar. Tot seguit comencen uns plors que desgraciadament reconec fàcilment. Com si es tractés d'un viatge al passat, la meva ment retroba el pitjor dia de la meva vida, aquell que no vull recordar mai més, aquell que no hauria d'haver succeït mai. La Roser va morir fa 8 anys. Va succeir tot molt ràpid, la Roser va començar a patir forts mals de cap, vòmits, desmais... Pensàvem que era un virus d'aquests que passen i marxen, així que no vam anar al metge. Però al cap d'un temps va anar empitjorant, i vam anar a l'hospital. Li van fer diverses proves per descartar malalties. Finalment quan van sortir els resultats, el metge no estava gaire content. Ens va comunicar que la Roser, la meva estimada, tenia un tumor molt avançat al cervell, que estava en estat terminal. Li va donar entre 3 setmanes i un mes de vida. Els seus últims dies els va passar en un llit d'hospital perquè cada cop estava pitjor. Mentre estava al seu costat agafant-li la mà dreta, el seu gran i bondadós cor es va aturar i va descansar per sempre. Els primers dies de la seva mort no podia dormir en aquell llit, en aquella casa. No em podia fer a la idea que ja no hi fos, que ja no podria mirar aquells ulls blaus que em recordaven el mar. M'ha costat molt esforç no plorar cada dia, però encara no ho he superat.

Només accedir a aquesta part dels records, em fa caure alguna llàgrima. Vull deixar de pensar-hi. De sobte, observo uns pescadors que arriben amb el seu humil vaixell. Veig com s'apropen al moll. Els pescadors d'avui dia normalment porten vaixells més equipats, més nous i més ben preparats, en canvi, aquests no, ells porten un vaixell bastant petit i fet de fusta. Quan jo era jove, era pescador, de fet, gairebé tots els homes del Serrallo eren pescadors. Era una feina bastant dura, perquè ens havíem de llevar molt aviat i al mar hi feia molt de fred. Però encara i així ho passava bé amb els meus companys i m'agradava la meva feina. Recordo que portava uns pantalons blaus i una jaqueta molt gruixuda de color taronja, i als peus, unes botes negres bastant altes. Tant de bo em pogués moure com quan era al vaixell. Quins records...

Del meu embadaliment, em rescata un nen d'uns 6 anys. Una dona que porta un cotxet amb un bebè dins, està renyant el nen. Dono per suposat que és la seva mare. El nen té pinta de ser molt inquiet, però a la vegada molt bon nen. Jo també era un nen molt inquiet, però aquesta inquietud em servia per treballar molt i més ràpid. També jugava les estones que podia, però el que de veritat m'hauria agradat era estudiar, encara que hagués sigut un curs de la primària. Realment, la meva infància va passar al costat del meu pare ajudant-lo en la seva feina perquè

ell també era pescador.

Avui s'ha fet molt tard, ja són les 4 de la tarda i encara no he dinat. Em poso dret, i amb l'ajuda del meu bastó camino fins a casa. Quan arribo, em poso roba més còmoda i prenc una mica de caldo. Veig les notícies una estona i tot seguit vaig a seure a la butaca que tinc al balcó en direcció al mar. Poder mirar el moviment del mar còmodament des de casa, és un avantatge que no pot tenir tothom.

Avui, em sento diferent, sento que ja no em queda res a fer en aquest món. Avui he recordat que vull tornar a veure a la meva dona. L'última imatge que veig abans de tancar els ulls, és el fum d'una xemeneia d'un vaixell, que marxa del port. Tota la meva vida passa davant meu, des del meu naixement fins als meus 83 anys. Des que em deien Carlos fins que m'han dit Sr. Dalmau. Sé que avui m'adormiré per no tornar-me a despertar demà. Això s'acaba, però no estic trist, perquè em vull retrobar amb la meva dona. Sento com el cap es va quedant en blanc, i de sobte, la meva dona apareix i em dóna la mà perquè la segueixi, perquè l'acompanyi. Sense pensar-ho dues vegades miro els seus ulls blaus i li agafo la mà per marxar a un lloc on puguem ser feliços i estar junts per sempre.

Adéu al barri marítim més especial del món, el que m'ha regalat la millor vida que podria desitjar. Adéu i gràcies, Serrallo.

Victoria Sevillano Hidalgo

Col·legi Mare de Déu del Carme (Tarragona) - 3r ESO

MEMÒRIES D'UNA PIRATA

Cada vegada que hisso l'àncora, deixo anar les cordes en l'aire, desfaig els nusos que fan que les veles caiguin arrossegant-se pel timó, i els quatre vents m'acompanyen, el cor se m'atabala de l'emoció i el pit se m'unfla d'aire. Les ones són suaus i xoquen contra el vaixell que va a contracorrent. El vent, que bufa cap a l'est, ensopega contra els nostres rostres delicadament. El sol, que brilla en el cel, llença llum que resplendeix en el mar i el fa brillar amb més intensitat. La calor no abunda, i el fred travessa totes les parets de fusta, però encara així, la nostra caravel·la de 30 metres de llarg i a 5,83 nusos per hora, ho resistia tot sense problemes, no com jo, que a l'hora de passar fred el passava dintre de la cabina sense sortir en cap moment. No feia gaire que aquest mal temps rondava per l'Atlàntic, però jo ja me l'esperava des de feia setmanes.

Es podria dir que sóc com Davy Jones, que tinc com una connexió especial amb el mar, però a diferència d'ell, jo encara no he trobat el meu tresor, i no estic morta i perduda en les profunditats del mar. És per això, que em passo la vida aquí, al mar, on buscava, busco, i buscaré sempre aquella oportunitat que la vida ens ofereix a tots una vegada a la vida. Els dies es feien llargs i les nits curtes. Jo em quedava nits senceres despertes, però no per por que el vaixell naufragués, ni per por a trobar-me per aquestes aigües amb visitants no benvinguts, sinó per por a no complir amb l'objectiu que m'havia proposat ja feia temps. Jo, com la gran pirata que sóc, tenia pensat creuar tot l'Atlàntic partint des de Cartagena, i arribar al Mediterrani abans que l'últim floquet de neu del món es desfés en aigua.

Rumors m'havien arribat ja feia temps sobre un tresor d'Edward Teach, també conegut com a Barba Negra, un dels pirates més sanguinaris d'èpoques anteriors, i jo; Anne Bonny, el pensava trobar.

Ja que m'he presentat, vull tornar-ho a fer, però aquesta vegada explicaré la meva vida breument fins als dies d'avui. Jo, Anne Bonny, també coneguda com a Boon, sóc una dona irlandesa del 1702. A la meva infància vaig haver d'emigrar a Carolina del Sud per problemes familiars. I en la meva adolescència vaig haver d'abandonar la meva llar per anar a buscar fortuna a les Bahames,

que, malgrat tots els meus esforços, no vaig poder aconseguir, però vaig aconseguir una altra cosa encara millor, una companya que fins als dies d'avui m'ha acompanyat en cada viatge, Mery Read, nascuda el 1690 a Anglaterra, i coneguda per ser una de les poques dones pirates declarada culpable de pirateria. A part d'això, també vaig descobrir en aquell viatge el començament de totes les aventures que m'esperaven per viure.

Potser marxar de casa va ser el millor, encara que en aquesta època el ser pirata era vergonyós per a molta gent, i encara més si eres una dona, però a mi, aquell estil de viure em va fer sentir lliure des del primer moment que vaig posar un peu a un vaixell, i gràcies a tot el que havia viscut fins ara, sóc aquí, navegant, com si el mar fos casa meva.

Potser el viatge anava a ser llarg, i potser també perillós si el vaixell només estava a càrrec de dos tripulants, però això no ens anava a aturar en cap moment, jo no temia res. Era un dels trets que més em caracteritzava, ja que en la majoria de les situacions en què em trobava, la por mai no intervenia. Però tot i la meva insistència a obtenir tot el que em proposava, no sempre era bona manera de fer les coses, ja que alguns fets dels meus viatges van tenir les seves conseqüències, i és que a causa de la meva rebel·lia, ara em busquen per Canadà, Jamaica, Haití, Veneçuela, Brasil, i per la República Dominicana. Tenia sort que tots aquests països es trobaven ben lluny d'Europa, que és a on em dirigeixo novament.

Ja havien passat mesos d'ençà que vam sortir del port de Cartagena i, segons els mapes, en uns dies segurament creuaríem l'Estret de Gibraltar i passaríem a estar al Mediterrani. Vam tindre sort d'arribar al Port de Tarragona abans que les tempestes ens agafessin desprevinguts. Sense demanar permís a ningú, vam deixar la caravel·la a la vora de la costa i vam baixar a descobrir la terra on ens trobàvem. No havien passat gaires mesos d'ençà que ens trobàvem allí, quan ja teníem la idea al cap d'anar a un altre lloc a buscar un altre tresor, car aquí no l'havíem trobat encara. Aquesta també era una altra de les característiques per les quals era coneguda, per no rendir-me fàcilment en les aventures en les quals em posava. Sort de Read, que em va fer quedar unes setmanes més amb l'esperança de trobar encara que fos una moneda d'or. I mai no li vaig agrair el suficient d'obligar-me a quedar-me unes setmanes més, ja que en aquells dies de pluja vaig trobar un tresor que mai havia tingut intenció de trobar.

Aquells dies que vam gastar buscant un tresor perdut a Tarragona van ser les setmanes més felices de la meva vida puix que havia caigut en l'amor. Ell es deia Jaume Cromac, un home retirat de la pirateria des de feia ja temps, i que ara residia al Serrallo. Era més gran que jo, bastant més alt; portava una barba

negra que li tapava tota la boca, i unes celles una mica poblades. Era un home seriós i solitari fins que em va conèixer, ja que ens vam casar aquell mateix any.

Anys més tard, una nova aventura vaig començar allí, a Tarragona, la de ser mare. Vam tindre un fill al qual li vam posar com el seu pare. Jaume. I només tindre'l sabia que anava a ser un dels tresors més grans que la vida inesperadament em tornava a donar. El vam educar, i als quinze va començar a treballar netejant vaixells al port. Anys després va tindre un fill i una filla que anys després van tindre fills, i així successivament. Però per aquells temps, jo ja era una dona vella i viuda, que havia deixat la seva vida pirata endarrere per la seva família, cosa que quan era jove mai no m'ho hauria pensat. Tanmateix es pot dir que vaig acabar obtenint un tresor més gran del que m'imaginava. El de tindre una família. Es podria dir que ja podia morir tranquil·la.

I així és com en poques paraules he resumit la meua vida, una que va ser molt feliç, com la de Read, que quan ens vam acomiadar al Port de Tarragona i jo ja estava decidida a quedar-me en aquella ciutat amb en Jaume, ella va viatjar uns anys més en solitari, fins que va conèixer un mariner i es va casar amb ell. Tots dos junts van recórrer mar, fins i tot van ser uns dels pirates més buscats de l'època d'or fins que una tragèdia els va fer naufragar camí a unes illes d' Austràlia. Potser mai vam trobar cap tresor d'or, o de joies, però crec que totes dues vam trobar algú amb qui compartir les nostres aventures, el tresor més valuós de tots els tresors que es fan i es desfan.

Alba Soldevilla González

Institut Tarragona (Tarragona) - 3r ESO

MORT AL SERRALLO

Barri del Serrallo. Tardor de 1986.

Les últimes pluges torrencials havien danyat, com de costum, el barri marítim del Serrallo. Un altre cop els cotxes flotaven a prop de les cases i dels accessos d'entrada i sortida al barri, com fent competència als vaixells del port, i tothom repetia de nou el ritual de netejar els baixos de les seves cases del fang i de les destrosses causades per l'aiguat. Començava a treballar com a periodista per al remodelat Diari de Tarragona i havia rebut l'encàrrec de fer un reportatge sobre les inundacions en aquesta part de la ciutat, tot i que reconec que m'hagués agradat més poder-me dedicar a escriure i a guanyar-me la vida fent relats de misteri i intriga, però el primer era el primer. I necessitava treballar. Escriure novel·les podria esperar una mica més, encara que la meva impaciència i la meva inquietud feien volar la meva imaginació.

Vaig accedir al barri per la plaça dels Carros, ja que l'aigua havia tallat qualsevol altra via d'entrada i sortida de persones com de mercaderies. Els trens circulaven a poc a poc i la gent com els vehicles esperaven pacientment que s'aixequessin les barreres per poder passar.

Il·lustració: <http://pdfcamp.org/adif-licita-finalment-el-pas-a-nivell-de-la-placa-dels-carros/>

De seguida vaig arribar als tinglados, que havien estat durant anys magatzems i naus industrials, on els estibadors i potents grues realitzaven diàriament activitats de càrrega i descàrrega de grans contenidors i altres mercaderies i que, a partir d'ara, es dedicarien a acollir exposicions, activitats culturals i socials o de lleure. Sabíem que el port, com el coneixíem, canviaria ja radicalment des d'aquest moment, ja que, al juliol d'aquest mateix any, s'havia decidit apropar el barri de costa a la ciutat de Tarragona i aviat els tarragonins ocuparien el que havia estat

abans un espai reservat als vaixells i a la gent del Serrallo, que veia amb recel que la seva forma centenària i pròpia de vida estava a punt de desaparèixer, assimilada pels costums quotidians i la proximitat de la gran ciutat. El Serrallo sortiria del seu endarreriment com a barri abandonat a la seva sort, però perdria bona part de la seva identitat. El Moll de Costa s'havia posat en marxa.

Tot i el cel encara amenaçador de pluja i de l'ambient gris i fred, veia arribar algunes barques que es van atrevir a sortir de la protecció del port i tornaven ara amb l'escassa pesca de la nit anterior per poder ser subhastada a la llotja a primeres hores del matí. Molt esforç per a tan poca satisfacció. Algunes caixes amb peix i crustacis ja eren a terra ferma, i s'havien estès també a terra algunes xarxes que necessitarien ser reparades, encara que aquest dia les inundacions del barri ocuparien bona part del seu temps.

Vaig seguir caminant fins a l'altura de l'Església de Sant Pere, passant l'edifici de la confraria de pescadors, o "pòsit". Les inundacions feien difícil anar més enllà i, malgrat la meva acreditació com a periodista, la policia local com la policia del port o els bombers no em van permetre avançar pel risc d'ensorrament d'algunes de les velles cases de pescadors de la zona, per les pluges com pels danys causats per la riuada del Francolí a la desembocadura. Vaig fer algunes fotos des de la meva incòmoda posició i vaig tornar cap enrere. Alguns nens ajudaven els seus pares en la neteja de casa seva. El col·legi públic del Serrallo era un edifici nou, de 1984, però també patia les inundacions i aquell dia havia hagut de tancar. Els nens que veia reflectien en les seves cares una barreja d'alegria, per aquell dia "de festa", però també de fatiga i cansament per la tasca que havien de fer al costat dels seus pares.

Vaig tornar els meus passos enrere i em vaig dirigir cap al far, al moll d'Aragó, que gairebé vint anys després seria reemplaçat pel far de la Banya, que va ser restaurat i va venir directament a Tarragona des del Delta de l'Ebre, on va estar a punt de desaparèixer, pel seu greu estat d'abandonament i deteriorament.

Il·lustració: <http://www.porttarragona.cat/es/salou/153-far-moll-darago-port-de-tarragona.html>

Mentre caminava anava fent fotos per il·lustrar el meu reportatge, però dins meu anaven pensant idees del que seria una gran novel·la d'intriga ambientada en aquest espai en el qual em movia ara i que es mostrava ferit i profundament malmès per la força de l'aigua.

Vaig seguir caminant, buscant un bon enquadrament per fer les fotos del barri fins que el vaig veure, en l'aigua, mig amagat entre les roques, tan a prop del far que semblava impossible que ningú no l'hagués vist encara. La meva imprudència i la possibilitat que fos una persona desmaiada, que hagués caigut a l'aigua feia poc, em va impulsar a anar cap a ell sense trucar a ningú ni esperar l'arribada d'ajuda. No hi havia a prop gent ni cabines de telèfon, i els telèfons mòbils encara estaven molt lluny de la meva butxaca. De seguida vaig poder arribar-hi. Era un home de mitjana edat. Tenia els cabells negres, la cara pàl·lida i vestia amb texans, sabates negres i un abric marró. Tenia una gran contusió al cap, però no sagnava. Semblava inconscient, o això creia jo. Angoixat, li vaig posar la mà al coll per notar les seves pulsacions, però no respirava. Potser hi era des d'ahir a la nit, però l'aparença del cos em feia pensar que feia dies que estava a l'aigua. Inconscientment vaig fer una cosa que després vaig pensar en els problemes que em podia haver portat amb la policia: vaig mirar entre les seves robes a veure si podia trobar algun document que ajudés a identificar-lo. Podria ser el reportatge de l'any. En una cartera, molt ben protegida dins d'una butxaca interior, n'hi havia una amb una mica de diners, però sense cap document que identifiqués de qui es tractava. Hi havia, a més, un petit paper doblegat acuradament dins d'un dels compartiments de la cartera. Era una nota escrita a màquina. Ple de curiositat, la vaig agafar, intentant no deixar-hi les empremtes, que vaig tornar acuradament al seu lloc. Vaig anar corrent a avisar la policia i, de seguida, un bon nombre de persones estaven al voltant del cadàver. Em van preguntar i els vaig dir que el vaig veure i que vaig intentar salvar-lo i comprovar si respirava, però no vaig poder. Em van demanar el meu nom i cognoms i per què hi era i em van deixar anar. Vaig entendre que van creure el que els vaig esmentar.

Vaig tornar al barri del Serrallo i vaig entrar en un bar que es deia la Puda, al moll de pescadors. Vaig demanar un cafè per entrar en calor. Estava tan nerviós que em vaig oblidar que tenia els baixos dels pantalons xops d'aigua i no m'assabentava ni del fred que estava passant. Les persones que eren al bar seguien amb la seva rutina sense fer-me gaire cas. Ple d'incertesa, vaig desplegar acuradament la nota, que estava en perfecte estat, i em vaig posar a llegir-la. Deia així:

“Creia que seria el pla perfecte, però tot va fallar. Aquella avaria inesperada en la gravació del meu programa em va deixar sense coartada. No podia suportar que la meva dona m'enganyés amb un altre. La volia massa i aquesta mateixa nit vaig enverinar el seu menjar. Demano perdó a tota la seva família, als meus amics, a la gent del barri, a la societat. No podria suportar la presó i aquí vaig acabar amb tot. Ho sento de tot cor”.

L'endemà al matí, els mitjans de comunicació de la ciutat van donar la notícia, a partir de les informacions que la policia els va facilitar: “Conegut locutor de ràdio local és trobat mort a l'escullera propera al moll d'Aragó del port de Tarragona. La policia investiga si va morir ofegat o a conseqüència de les ferides produïdes al cap en picar contra les roques”.

El locutor es deia Eduard Prats Pinyol i presentava un conegut programa nocturn d'entreteniment a *Ràdio Fòrum*, que quatre anys després es convertiria en *Tarragona Ràdio*. El seu amic més proper, Marcel Ventura Sabater, era el tècnic de so, a més d'un bon pescador aficionat, i Anna Espinàs Roig s'encarregava de la producció i realització. Vaig anar a veure'ls per fer-los una entrevista, aprofitant la meua feina al *Diari*. Als dos els va sorprendre moltíssim la mort d'Eduard. Marcel sabia per ell que estava passant per molts mals moments en la seva relació de parella i, de vegades, li va arribar a anunciar que acabaria fent alguna bogeria, però mai no se'l va prendre seriosament. L'intentava animar, amb consells que tot amic dóna a un altre quan passa per aquesta situació, però lamentablement no van servir de gaire. Anna no podia explicar-me res d'ell que no tingués a veure amb la seva experiència professional.

De qualsevol manera hi havia coses en aquella història que no m'acabaven d'encaixar: habitualment els suïcides escriuen les seves notes a mà en un moment de desesperació. No s'entenen a fer-ho màquina. D'altra banda, per què guardar-la tan acuradament amb ell, tan protegida, en lloc de deixar-la escrita a casa? Em feia la sensació que aquella nota estava escrita intencionadament perquè algú la trobés i la llegís allà mateix. A més, no hi havia hagut abans cap notícia que parlés de l'assassinat de cap dona. Sabia que, a l'hospital de Santa Tecla, havia estat ingressada quatre dies abans una persona que es deia Núria Guasch Dexeus que semblava que havia ingerit una dosi excessiva, però no mortal, de barbitúrics. La vaig anar a visitar quan ja s'havia recuperat i em va comentar que havia estat sopant amb la seva parella quan, de sobte, es va trobar malament i ja no va recordar res més fins que es va despertar a l'hospital. Dies després li van comentar que havien trobat mort el seu marit al moll, el que la va commocionar fortament, ja que no pensava que hi hagués res que el portés a aquesta situació. De vegades discutien, com solen fer totes les parelles. I res més. Em va demanar respecte per la seva situació i vaig acabar la meua entrevista.

El dia de l'enterrament d'Eduard jo hi vaig assistir i em vaig mantenir discretament a distància. Hi eren tots allà: la seva afligida dona, el seu amic Marcel, els seus companys de la ràdio, familiars i altres persones que no coneixia. Marcel semblava especialment interessat per la situació de Núria, a la qual va acompanyar quan va acabar el funeral. Vaig anar a visitar de nou l'emissora

de ràdio on vaig parlar amb alguns dels seus companys, mentre observava les seves instal·lacions. I me'n vaig anar directament a la policia. Sabia que podria ser acusat d'ocultació de proves i obstrucció a la justícia, però em vaig arriscar. Finalment no vaig trepitjar la presó i vaig poder continuar treballant uns anys més al *Diari*. Havia ajudat a resoldre un crim i vaig poder escriure, per fi, la meua primera novel·la d'intriga i misteri.

Epíleg:

Eduard havia parlat a Marcel moltes vegades de la seva dona. L'havia convidat a casa i allí la va conèixer. Els dos es van enamorar i van començar a tenir relacions d'amagat. Núria feia temps que havia deixat d'estimar el seu marit i va suggerir a Marcel alguna manera de desfer-se'n, ja que sabia que recentment s'havia fet una assegurança de vida per una quantitat de diners molt important. Marcel va convèncer Eduard que gravés un programa de ràdio i que aquesta nit anés a casa de la seva dona a celebrar amb ella el seu aniversari de noces. Ell aniria a l'emissora i s'ocuparia de posar-lo perquè semblés un directe i ningú no s'assabentaria de res. Eduard va seguir el consell del seu amic i va anar a casa de la seva dona, que ja l'estava esperant. Marcel va preparar el programa perquè es fes malbé al cap de pocs minuts de l'emissió, va anar ràpidament a casa de Núria i Eduard i va entrar gràcies a la clau que ella li va deixar. Eduard no va tenir temps de reaccionar i Marcel li va clavar fortament un cop al cap amb una roca que portava a la mà. Ràpidament van agafar entre els dos el cadàver, li van posar l'abric i el van ficar al maleter del seu cotxe. Marcel va posar acuradament entre la seva roba la nota que ell havia preparat en l'estudi de ràdio amb una màquina d'escriure Olivetti que utilitzava habitualment i va ajudar la Núria a prendre la dosi de barbitúrics. Ella va tenir temps de cridar a urgències abans de caure inconscient. Aquella mateixa nit plovia molt, no hi havia lluna ni ningú a prop del port, pel que Marcel no va tenir cap problema en agafar la seva barca per allunyar-se de la costa i llançar el cadàver d'Eduard i la roca amb la qual el va copejar en una de les zones de major profunditat. El fort onatge de la nit següent va reflotar el cadàver i el va portar directament a les roques del moll.

Laura Díaz Alba

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) - 4t ESO

MORT EN LA JOIA DE LA TERRA

Em trobo, al començament de la platja del Miracle, davant de l'assassí que, des d'aquell dia, l'enfronto cada tarda. És gegant, impotent, cruel, injust com la vida mateixa. Però, al mateix temps, posseeix una bellesa tan gegantina que no el puc odiar.

Tota la meva infància he viscut a prop del mar i cada dia hi anava. Era una nena molt curiosa i impacient, sempre havia de fer preguntes sobre tot i l'infinit blau era un dels grans misteris que volia descobrir i conèixer a fons. Des que vaig veure uns peixets de colors durant un estiu, quan només tenia tres anys, vaig pensar que l'aigua amagava molta preciositat. A partir de llavors, cada cop que li feia una visita amb els meus pares, sobretot als estius, em dedicava a buscar petxines, a atrapar peixos o a observar els crancs petitets que sortien de la sorra calenta, en comptes de banyar-me i divertir-me amb altres nens. Alguns adults em miraven malament perquè els molestava si iniciava una excavació, a uns altres els feia gràcia, com als veïns del barri, que sempre deien als meus pares: "Aquesta noieta és un terratrèmol de gravetat 10! Aviat partirà el Serrallo en dos trossos!". Quan em preguntaven què era el que esperava rebre amb els meus dubtes, jo responia que somniava de trobar la joia de la terra. Ningú no m'entenia, encara que ni jo mateixa sabia exactament el que anhelava descobrir.

Fotografia de l'autora

El meu pare era pescador i estimava el mar tant com jo. S'embarcava cada matí per poder fer la seva feina al lloc que havia robat els nostres cors i portar productes per a la peixateria de la mare. Santa Tecla era el nom del vaixell que compartia, a més de passió i amistat, amb en Ferran, el seu millor amic des de la infància. El coneixia molt bé, sempre deia que era com un germà per a ell, i jo el tractava com si fos el meu tiet.

M'assemblava molt al papà, sempre m'ho deien i no hi podria estar més d'acord. De vegades penso que sóc una còpia d'ell, però en versió femenina. Opino també que, deixant de banda la genètica, el destí em va fer així, tan semblant a ell, perquè el seu esperit perdurés durant uns anys més a canvi de la seva jove vida.

Ell era un home senzill, molt manetes, tranquil, divertit la major part del temps, però seriós en moments importants.

No li agradaven els canvis i, per això, mai no havia sortit més enllà de la demarcació i, des de sempre, va saber que seria pescador, com el meu avi. Però el curiós és que, encara que a ell no li agradava gaire la idea, sempre m'animava que viatgés i descobrís món. No volia que jo fos com ell, que m'estigués tota la meva vida en aquell barri, suposo que ho feia perquè, d'alguna manera, ja sabia que, amb el seu treball, aviat s'enfonsaria en la misèria. Però era molt petita i l'únic que desitjava era estar amb ell i la mare al costat del mar per sempre. Aviat descobriria que aquell somni només era això, un somni que mai no es compliria.

L'enfrontament que vaig tenir amb la realitat va ser molt dur, i més si només tens sis anys. Un dia, el pare s'aixecà un dissabte a l'hora habitual, va esmorzar silenciosament el de sempre, uns ous ferrats amb una llosca de pa amb tomàquet. Com que era el meu dia especial, em va fer un petó al front amb el qual va despertar-me sense voler. Quan vaig ser conscient cap a on se n'anava, li vaig demanar que em portés amb ell, que volia pujar a la Santa Tecla i veure com ell i en Ferran es preparaven per a un altre dia de treball. Al principi no va acceptar la meva proposta, però la meva tècnica de les llàgrimes de cocodrill era molt eficaç contra ell.

Vaig posar-me la roba, em vaig pentinar i vaig menjar-me l'esmorzar que m'havia fet mentre que ell parlava amb el tiet perquè preparés el vaixell, perquè arribaria tard. Quan vaig acabar, vam anar al nostre lloc favorit del planeta. Vaig poder veure com desamarraven el vaixell, com hissaven la vela i com preparaven les xarxes. El vaixell era petit, però suficient per a dos mariners forts i valents, o això deia el pare.

-Ara hem de marxar, tornarem aquesta tarda amb molt de peix -deia el pare mentre el vent bufava i se'ls emportava a poc a poc. Teresa, confio en tu, així que sé que tornaràs a casa amb bon peu. Espero que estiguis aquí quan torni a l'hora de sempre! -va cridar mentre que jo deia que sí enèrgicament amb el cap. El que no sabia, era que aquella seria l'última vegada que el veuria somrient.

Cap a les sis de la tarda, vaig tornar al lloc on el pare i el tiet havien d'estar,

però no hi eren, em va estranyar. Vaig esperar i esperar, però la nau no va tornar mai. El meu pare i el meu tiet eren morts, probablement per la tempesta tan forta que va sorprendre tots els veïns al final de maig.

Era petita i no entenia res o, millor dit, no ho volia entendre. Seguia pensant que el pare estava allà, amb el mar, que només estava tardant una mica, que tornaria, que de veritat ho faria, m'abraçaria i em felicitaria un altre cop i que em podria donar el meu regal. Però això no va succeir mai. Fins que no vaig acceptar-ho, cada tarda, a les sis, anava al port i esperava que passés un miracle probablement. No m'entrava al cap que estiguessin morts, no podia, era massa difícil, no volia pensar que el mar m'havia pres el meu pare.

Ma mare estava molt deprimida, no vam celebrar els funerals. En el viatge de l'acceptació, em va acompanyar en Joan, el fill del tiet, que no havia parlat mai amb mi perquè pensava que era rareta, però del qui em vaig fer amiga ràpidament. Desgraciadament, la nostra amistat no va durar gaire, ja que, a l'any següent, en Joan se'n va anar a viure a una altra ciutat terra endins, així ho havia decidit sa mare per poder oblidar-se més ràpid de la desgràcia. Jo mai no me'n vaig anar, no fins que vaig acceptar la realitat.

Va haver-hi un temps en el qual recollia ampolles de vidre per les cases per posar-hi dintre les cartes que escrivia al pare i les llançava al mar des d'un petit penya-segat no molt lluny de la costa. Era molt ingènua, però aquella tradició la vaig allargar fins que vaig complir catorze anys i la mare m'ho va prohibir fer, potser, per això, l'aigua del mar està tan contaminada ara.

Vaig mudar-me a quinze anys, quan, per fi, la realitat va obrir-me els ulls a la força i vaig començar a odiar el mar, perquè havia mort el pare. Vaig decidir, no, vaig intentar oblidar-me de tot, començar de nou, fins i tot volia convertir-me en una altra persona per no fer recordar a la mare i per mi mateixa. Estava enfadada amb el món i havia de distreure'm. Vaig centrar-me en els estudis, vaig començar a practicar esport, havia trobat altres aficions i vaig fer amics. A la mare, li va costar molt o més, però va aconseguir un treball i va conèixer algú.

Fa uns mesos, quan ma mare i jo fèiem neteja del pis, entre les coses velles hi vam trobar una capsa que deia: "Per a Teresa, la meva perla marina". Vaig obrir-la, dins hi havia una petxina bastant grossa, amb la mida d'un puny, molt bonica i que hi havia posat el meu nom. Vaig preguntar a la mare què era allò i resulta que era el regal del pare de feia quasi vint anys, aquell que mai no em va poder fer. Dono les gràcies a la mare per no llençar-lo, del contrari ara no estaria aquí, davant del meu 'antic amor', davant de l'assassí, el dia 19 de maig, dia del meu vint-i-sisè aniversari, dia quan, fa vint anys, va ser la mort del meu pare.

Algú em truca per telèfon:

-Sí? -contesto.

-On ets? -em pregunta la veu de l'altre costat.

-Passejant el gos.

-Tu no en tens, de gos.

-Com ho saps si no ens hem vist en vint anys? -ric.

-Són les sis, sé que ets allà.

-Els bons costums no canvien, oi?

-Ja et veig! -miro al meu voltant. Eeeiiii Teresa!

-És tard, Joan -penjo la trucada mentre s'acosta. Tens la carta?

-És clar.

-Doncs endavant.

Vaig treure un encenedor i la carta, que estava a la meua butxaca dels pantalons. Aquell dia, en Joan i jo ens vam tornar a veure, vam cremar les cartes dirigides als nostres pares i ens vam acomiadar d'ells, que havien mort en la joia de la terra.

Anastasya Chumachenko

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona)- 4t ESO

UNA VIDA SOTA L'AIGUA

Un somni, una malaltia.

Des que era ben petita, he tingut asma; una malaltia prou corrent, però, en el meu cas, molt avançada. He d'estar cada dos per tres amb una pipeta que em doni oxigen, ja que més d'un cop m'he desmaiada, o bé a casa o a l'institut. La vida, encara que no ho sembli, es veu diferent amb una mascareta entre els ulls. No pots fer el que fan la resta d'adolescents de 17 anys com tu, sinó que has de viure una vida rodejada d'adults i maquinetes al costat del llit. Com que no aguanto massa temps desperta, no puc sortir massa de casa per fer cap extraescolar ni quedar amb gent de la meua edat. L'única cosa que em consola és el mar. He viscut tota la meua vida al costat del port de Tarragona, a un preciós barri marítim anomenat Serrallo. Jo conec a tothom, però ningú no em coneix. Els veig cada dia que passa, des de la meua finestra de l'habitació. Veig la gent fent la seva vida. Hi ha una dona ben gran, que cada dia s'aixeca a les sis de la matinada per anar a buscar el peix al mercat per dinar. A prop de les deu del matí, surten uns nens petits a jugar amb l'estel al costat dels bars del port mentre els pares prenen el vermut abans de dinar. Quan estic cansada de tot, me'n vaig a un banc apartat del port on passo la major part de les tardes. La vista és preciosa. A vegades fico els peus dins el mar i noto els peixos nedant sota meu fent-me pessigolles als peus i el meu impuls de tirar-me és superior a les meues forces. Per desgràcia, la meua veu de la consciència em domina i trec els peus de l'aigua per tornar a casa. Moltes tardes he arribat a casa a les onze de la nit, com feia el meu pare quan venia de nedar en els seus temps joves, quan feia submarinisme. Suposo que d'ell em ve la vena marítima. Un vespre, mentre submergia els meus peus a l'aigua salada, vaig veure un cap que sortia de l'aigua. Em va semblar irònic que aquell noi portés més tubs que jo. Es va apropar a mi amb un sigil indescriptible, com el caçador a la pressa. Va treure el cap de l'aigua i d'un salt es va asseure al meu costat. Era bastant esquifit, baixet, primet i amb els cabells esbojarrats. Em va dedicar un encantador somriure i em va allargar la mà:

-Hola, sóc en Marc. Faig submarinisme aquí i cada tarda et veig, i avui m'he dit: "Què coi, l'haurem de conèixer" –va dir picant-me l'ullet.

-Encantada, sóc la Laura. Com hauràs notat no puc fer el que fas per molt que m'agradés. Ha de ser una sensació meravellosa, oi? Això de nedar amb els peixos, dic.

Vam estar parlant hores i hores sobre les seves excursions amb el grup de busseig, i eren realment divertides. Mentre que ell relatava les seves històries amb un to monòton, jo les imaginava com si fossin un conte de nens petits. Finalment va arribar la monitora i li va caure una bona esbroncada. Ens va presentar i va resultar ser una dona realment encantadora. Quasi em surt el cor quan em va explicar que hi havia un curset per gent amb asma com jo. Vaig explicar-li a la meva mare amb l'ajuda del Marc. Estava tot llest. Començava dilluns.

El primer dia va ser horrible, però gràcies al Marc va tenir els seus moments còmics. Per començar, no entenia com m'havia de posar el neoprè, ja que, per evitar complicacions, totes les meves peces de roba portaven velcro. Ni tan sols entenia el funcionament d'aquells tubs tan estranys. La primera excursió que vam fer no va ser massa lluny, però va ser divertida, encara que sempre quedava l'última. La gent que hi havia no era ni de bon tros com jo, sinó que podia respirar sense cap dificultat. Sempre quedava enrere i no em volien esperar mai, cosa que cada cop em molestava menys, ja que estava més tranquil·la i, si m'absentava una estona i anava a la meva bola a donar una volta, no se n'adonaven. Jo ja tenia una zona preciosa plena de coralls que havia descobert unes sortides enrere. Era realment increïble, fins que els del grup de submarinisme la van trobar i tots els corals van quedar fets pols.

L'endemà em vaig despertar sense ganes de fer res. No estava amb ganes d'aixecar-me del llit i encara menys d'anar a la platja. Em vaig incorporar amb compte del llit i vaig veure des de l'acollidora finestra com en Marc m'esperava amb l'equip de busseig, preparat a les seves amples esquenes. Vaig avisar a la meva mare perquè li digués que aquell dia estava malalta. Va pujar la vista i els nostres ulls es van trobar. La seva mirada d'ulls clars va traspasar el fràgil vidre de la finestra i es va enfonsar en la meva. Se'n va anar acotant el cap per l'estret passeig del port, passant la mà per totes les cobertes dels més grandiosos vaixells. Em va semblar que em deia alguna cosa, però estava massa cansada, així que vaig decidir tornar al llit. Tornava a estar com al començament; estirada al meu llit col·locant-me bé els tubs i mirant per la finestra com una vella xafardera. Vaig incorporar-me i vaig anar cap a la cuina a esmorzar alguna cosa. La meva mare havia anat a treballar feia ja cosa de mitja hora, i els nens ja havien entrat a l'escola. El passeig de les palmeres estava desert. La meva única distracció era veure la barra del pàrquing pujar i baixar cada cop que entrava un cotxe.

Al vespre vaig aprofitar l'arribada de la meva mare i vaig marxar al meu

banc. Mirava el mar, aquell que un dia vaig veure amb ulls lliures, amb ulls somiadors, amb ulls innocents. Vaig recordar el primer dia que vaig conèixer el Marc. Vaig mirar cap al costat on va seure per primer cop i vaig veure una noteta mig mullada pels esquitxos de les onades. El cor em batejava amb força. Vaig guardar-me la carta a la butxaca dels pantalons i vaig quedar-me una estona més observant la posta de sol. M'encantava mirar tots els vespres, com el mar i cel començaven a tenyir-se de roig i taronja, i els peixos sortien tots disparats fent grans salts d'altura com si diguessin adéu al dia. Era tot un espectacle de la naturalesa.

Vaig sopar de pressa per poder pujar ràpidament a la meva habitació. Em vaig dutxar, ja que feia molta pudor de peix. Sempre em quedava a veure com els pescadors tornaven d'alta mar després d'una dura jornada de treball. Veia com descarregaven els peixos i algun cop em deixaven pujar al vaixell i m'ensenyaven la Bella Daurada, el vaixell més antic del port de Tarragona.

Em vaig posar dins el llit esquivant tots els cables i pipetes que penjaven i vaig treure la carta arrugada i mullada de la butxaca. Vaig agafar aire, mai millor dit, i vaig començar a llegir:

Estimada Laura:

Probablement no trobaràs aquesta carta, o bé estarà esborrada a causa d'estar tan a prop de l'aigua, però era el lloc on vam intercanviar les nostres primeres paraules per primer cop. Potser no te n'has adonat, però va ser un 3 de Març, i et puc assegurar que no hi tornarà a haver un tres de març a la meua vida com aquell. Totes les tardes t'observava des de l'edifici mentre tu miraves la mar amb ulls somiadors. Sempre m'has dit que et veies lletja amb els teus tubs i venes lligades al braç, però et puc ben assegurar que ets la bellesa més autèntica que he vist mai. Cada cop que somrius i em fas riure és una sensació fantàstica. Quan et vas apuntar al grup pensava que somiava, fins que fa uns dies et vaig veure caure. Sempre inventaves excuses ridícules per no anar a les classes i no vaig poder evitar sentir-me responsable. Què havia fet? He marxat, Laura. Si vas al nostre racó dels coralls, t'he deixat un petit regal de comiat. Mai t'ho he dit, però crec que ja va sent hora. Tinc asma jo també, i no ho sap ningú. Farà cosa de dos anys que el meu metge m'ho va diagnosticar, però en tenir divuit anys no està obligat a informar els meus pares. La meua professora de busseig tampoc ho sap i faig excursions que teòricament són impensables amb l'avançada que tinc la malaltia. L'últim dia de classe vaig marxar abans perquè el metge tenia mals pronòstics. Vaig anar-te a buscar a casa teua per fer el nostre últim passeig, però no vas voler baixar. Ara estic assegut a la Bella Daurada, mirant-te a través de la teua finestra com dorms profundament. Ets preciosa. Quan llegeixis això ja estaré al cel dels peixos, per dir-ho suaument. Em va entrar massa aigua als pulmons, així que no et pots queixar, ja que ets la protagonista dels meus últims moments de lucidesa. T'estimo, i t'ho

TREBALLS SELECCIONATS

dic mentre miro els peixos saltar per sobre l'aigua, acomiadant-se de mi, i del nostre últim dia mentre el sol es pon.

A la meva sirena.

Ane Arzamendi Ayneto

Col·legi Vedruna Sagrat Cor (Tarragona) - 4t ESO

BATXILLERAT

TREBALLS
SELECCIONATS

(Per ordre alfabètic de títols)

CORRENT CAP A LA LLIBERTAT

Atrapat, captiu, el mar em va fer presoner. A l'edat dels sis anys, els homes blancs em van arrencar de la meva terra, de la meva família i de tot allò que coneixia en aquells temps.

La cara d'horror dels meus companys que em van acompanyar durant el viatge encara avui dia em desperten a mitjanit. La travessia fou llarga fins a arribar al port d'una ciutat que més tard anomenaria Tàrraco.

El meu amo, en Lucius, era advocat, gaudia de gran popularitat i cada dia se li presentava gent de tota la província recant ajuda. Ell era famós per la seva saviesa i justícia. La Iulia es va quedar òrfena de mare, tot just néixer i el seu pare sempre estava enfeinat. La meva tasca era cuidar-la i protegir-la.

Cada matí sortíem de la nostra *domus* situada prop del fòrum cap al mercat. A la Iulia i a mi ens agradava el mar. Per això, enfilàvem la via Augusta tot vorejant l'amfiteatre mentre gaudíem de meravelloses vistes i la ciutat s'anava despertant.

La Iulia i l'amo se n'havien anat, com cada cap de setmana, al teatre. La *domus* s'havia quedat en silenci; em sentia cansat, això no obstant, aquesta tarda havien succeït diversos esdeveniments que m'obligaven a estar despert.

L'amo em cridà abans de marxar –mai no ens havíem tancat al *tablinum* (despatx). Em va explicar que un tal Cornelius s'havia presentat aquella mateixa tarda amb els papers d'un judici que se celebraria d'aquí a dues setmanes i que l'havia amenaçat. Si no guanyava el judici, segrestaria la Iulia per convertir-la en esclava.

En el transcurs de la conversa, tement una resposta poc esperançadora, vaig preguntar-li de què estava acusat. D'assassinat, em va respondre amb una mirada buida i plena d'horror, l'amo. Vaig assegurar-li que trobaríem la resposta perquè estava convençut que n'hi havia d'haver una.

Ho solucionarem, vaig pensar. Feia una setmana d'aquell encontre i la resposta al problema no semblava aparèixer. Els passejos es van escurçar i molts ni tan sols es van realitzar. La Iulia estava neguitosa perquè no era conscient del que estava passant. Molts cops vaig voler-li-ho explicar, però l'amo em va fer prometre que callaria.

Vaig estar pensant-hi molta estona i, no sé per què, em va venir a la ment el primer cop que vaig veure l'amo i com, a partir d'allí, la meua vida va canviar. Segons paraules seves, jo estava exposat sobre un suport, tot nu, com la resta d'esclaus. Ell buscava algú que protegís i fes companyia la Iulia, segurament va decidir que jo era l'indicat, ara ja fa onze anys.

També vaig pensar en la Iulia, ella no necessitava que ningú la protegís. Però la casualitat va voler que ens criéssim junts. La Iulia és valenta i capficada, està estudiant les lleis perquè vol ajudar l'amo quan tingui els disset (edat en què les noies acaben els estudis, ja que elles no poden accedir als superiors) i aprendre l'ofici del seu pare.

Però no sap el que és ser esclau. Els veu pel carrer, però aquests són els que tenen sort. Si ets un home fort i en edat adulta, el més probable és que acabis treballant en tasques de les més dures i acceptant, sense cap remei, que el teu destí sigui una mort agonitzant i imminent. En canvi, a moltes dones, les obliguen a exercir la prostitució.

...

-Marcus!

-Sí, amo?

-Ja ha arribat el dia. Mentre estigui al judici, no obris a ningú. És previst que acabi quan ja faci estona que sigui fosc, vigila!

-Així ho faré, amo.

...

A la *domus* hi regnava el silenci, el servei feia una estona que se n'havia anat a les seves *cubicula* (habitacions). Estava inquiet, ja havia sentit a parlar d'aquell home. El pitjor és que era ben capaç de dur a terme la seva amenaça; circulaven rumors que no tan sols tractava malament els esclaus sinó també la seva família.

Tenia una filla que, segons diuen es va quedar embarassada, mesos abans de les seves noces. El seu pare estava molt humiliat i no volia que ningú ho

sabés, estava en joc la seva reputació. Ella planejava fugir amb el seu promès, lluny, on ningú no conegués la seva història, l'endemà al vespre. Però, al matí, el servei la trobà morta al seu llit.

...

Es va sentir un crit desesperat des del carrer. Em vaig aixecar d'un salt. Corrent, vaig entrar a l'habitació on se suposava que havia d'estar la Iulia. No hi era. La vaig cridar. No vaig rebre cap resposta. Vaig sortir al carrer i vaig començar, a pas lleuger, a perseguir els segrestadors.

-No puc anar en contra d'ells, són tres i, finalment, m'agafarien a mi també -vaig pensar.

S'enfilaren per carrerons estrets per no ser vistos fins que, en arribar al teatre, van girar a la dreta i es van dirigir cap al port. Els seguia des d'una distància prudent, però sense allunyar-me'n gaire.

Van pujar a una embarcació i van lligar la Iulia al pal major, una esgarrifança em va recórrer l'esquena.

I jo, quan se'n van anar els tres homes, també hi vaig pujar.

...

-Iulia, ets aquí? -vaig preguntar, no molt segur de mi mateix.

-Marcus! -va respirar, la Iulia, alleugerida- Oh, no, a ell també l'hauran agafat! -el cervell li bullia intentant entendre què podia estar passant. Sóc aquí! -va cridar amb un fil de veu.

En Marcus, amb cura, li va treure la bena dels ulls i va desfer els nusos de la corda amb què la tenien subjectada al pal major. La Iulia estava espantada i li dolien tots els ossos.

-Com estàs? -va preguntar en Marcus amb la respiració agitada.

-Serà millor que sortim d'aquí i ràpid! -va contestar la Iulia sense respondre la seva pregunta.

-No tan ràpid! -va bramar un dels esclaus d'en Cornelius.

Androni, amb aquella fúria que caracteritza els homes que ho han perdut tot i només segueixen fidelment les ordres dels seus amos, es disposà a envestir els dos joves.

Aquests, en veure'l com un cavall desbocat, se separaren del pal major un

per cada cantó. L'Androni va seguir recte i no va veure el pal major que, per moments, se li anava acostant fins que ja va ser massa tard. El cop fou tan fort que, immediatament, va perdre el coneixement.

Els dos joves van sortir corrent de l'embarcació, però, quan s'enfilaven pel *cardo* (carrer principal), els altres dos homes es van adonar de l'absència de la Iulia i els van començar a perseguir.

No podrien córrer gaire estona més, perquè, a la Iulia, feia estona que la molestava el turmell dret -va pensar en Marcus. Així que es van amagar per un parell de carrerons. En Marcus la va atreure cap a si i els dos homes van passar justament pel costat sense veure'ls.

“Mai no havíem estat tan a prop -respiraven agitadament, confosos- i et vaig mirar d'una manera diferent. Els teus ulls em deien gràcies, però també mostraven impotència per haver necessitat la meva ajuda. Mai no volies que t'ajudés.” També, però, hi havia alguna cosa més, potser. Sense saber com, em vaig acostar a tu. L'espai entre nosaltres es va fer més petit i, en tancar els ulls, els teus llavis van trobar els meus. Sense ni tan sols pretendre-ho, ens vam fondre en aquell petó etern, però que, un cop acabat, em va deixar amb ganes de més.

Sense fer soroll i intentant passar desapercebuts, van caminar cap a la *domus*, pensant que, a hores d'ara, en Lucius ja havia d'haver arribat. Era fosc, però encara hi havia gent als carrers. I, emparats per la llum provinent de les cases, ens vam enfilem pel *cardo maximus*.

...

- Iulia, estàs bé?
- Sí, pare.

Unes llàgrimes van començar a caure-li per les galtes. Havien estat més temps fora que el que triga un bou carregat des del port fins al Fòrum Imperial, però que els semblaren dies. Ara, a casa, totes les emocions començaven a sortir de cop, plors d'impotència i llàgrimes de felicitat.

- He perdut el judici -va dir el pare amb to amarg per, després, deixar entreveure un somriure. En Cornelius ha estat imputat i condemnat per la mort de la seva filla, també he denunciat l'assetjament que patíem des de la visita d'en Cornelius al *tablinum* (despatx) i la justícia ha promès la persecució dels seus subjugats.

“Feia dies que ho portava rumiant, però ara n'estic segur.” Amb la mirada

fixada en el Marcus, va dir les paraules que ell tant desitjava, però que no esperava en aquell moment.

Dies més tard, es van presentar al magistrat i van expressar, per escrit, la voluntat de l'amo. Immediatament, després, en Marcus va passar a ser un home lliure.

- Marcus, Marcus! Ets aquí! No te'n pots anar sense acomiadar-te.
- Seria incapaç de fer-ho.
- Promet-me que algun dia tornaràs.
- Ho prometo.

Era un dia ben assolellat al port -ben mirat no és un lloc aterridor, ja que està ple de vida, miris on miris, un mar cristal·lí i olors que et transporten a altres llocs. Amb mà alçada, em vaig acomiadar de la Iulia, emocionat per les aventures que, a partir d'ara, m'esperaven.

Maria Leyva López

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 1r. BAT

DESTRUCCIÓ

He viscut la vida ancorada al fons del mar, com un vaixell que mai no ha deixat el port, com un ocell que mai no ha pogut volar.

Una vida viscuda sense viure, sense tristesa, però sense alegria; sense perill, però sense seguretat; sense foscor, però sense llum.

Una vida així no val la pena viure-la, això és el que em deia la meva àvia, valenta i forta, capaç de canviar el meu món si no hagués estat per culpa dels salvatges mariners que, dia rere dia, any rere any, han intentat destrossar les nostres vides. Unes d'una espècie en perill d'extinció que és obligada a viure en les profunditats del mar per por a com tot podria acabar si es rebel·lessin en contra dels humans.

Des que vaig néixer, tot ha estat així i mai res no ha canviat. L'únic raig de llum en la meva vida havia estat la meva àvia. Ella em va ensenyar tot el que sabia sobre els poders ancestrals de les sirenes i la nostra capacitat de controlar el clima, tot i que ho va haver de fer d'amagat. La meva mare ens va enxampar i em va prohibir tornar a estar a soles amb l'àvia. Si aquell dia hagués estat amb ella, potser l'hauria poguda salvar...

I ara, que me l'havien arravatada, no m'ho vaig pensar ni dues vegades. Aquest cop la seva salvatgeria no quedaria impune.

Em va costar molt que la meva mare em deixés sola, tenia por que fes alguna cosa i que tot el clan estigués en perill per culpa meva. Per sort, després que passés un temps des d'allò de l'àvia i que veiés que em comportava completament normal, va afluir la corretja. No sabia exactament què podia fer per aconseguir la meva venjança, ningú no m'ajudaria, tots estaven massa espantats, ho havia de fer jo sola.

Vaig aprofitar tots els moments que tenia d'intimitat per practicar tot el que la meva àvia m'havia ensenyat, havia de millorar molt les meves habilitats per poder dur a terme el meu pla.

Tot i que se'ns estava terminantment prohibit per a poder practicar,

necessitava sortir a la superfície i veure amb els meus ulls fins a on podia arribar.

Feia tant de temps que no sortia de l'aigua, l'última vegada que ho vaig fer va ser quan els humans encara no eren un perill. Recordo que ens tractaven com a criatures màgiques i ens respectaven, inclús esperaven hores i hores a la vora de la platja mirant a l'horitzó per si tenien la sort de veure una sirena. I ara... Les ciutats havien crescut i canviat dràsticament, el port estava ple de vaixells amenaçadors i ja no hi havia ningú a la vora de la platja desitjant veure'n una. Recordo que, quan era petita, fins i tot havia estat amiga d'un noi i una noia, tenien la meva edat i vivien en una petita barraca a prop de la platja. Eren molt simpàtics i divertits, mai no oblidaré el dia que em vaig assabentar que no els tornaria a veure mai més. Tot i que em vaig sentir estúpida mentre pujava cap a la superfície després de tant de temps, no vaig poder evitar pensar que seguirien allà, esperant-me, que no s'haurien oblidat de mi.

Òbviament, quan vaig arribar a la superfície a la platja de l'Arrabassada de Tarragona, aquell era el nom que crec que tenia, no hi havia ningú mirant a l'horitzó esperant que aparegués de l'aigua.

En aquell moment, el meu cor fred es va acabar de congelar. Allà, a terra, ja no hi havia ningú que m'importés. Simplement, hi vivia una raça d'exterminadors despietats que pagarien pel que havien fet, costés el que em costés. Vaig decidir posar en pràctica els meus poders. Just en aquell moment, uns núvols amenaçadors van sorgir en el cel blau, que va anar perdent color fins a quedar d'un gris que no augurava res de bo. Vaig mirar cap al port de nou i vaig observar la gent parlant i rient tan feliços. Per poc temps, vaig pensar.

Gotes d'aigua van començar a caure dels núvols. A poc a poc augmentaven d'intensitat, fent que tothom correués cap a casa seva per posar-se a cobert de la turmenta. Llamps i trons se sentien espetegar i il·luminaven els rostres que miraven per la finestra amb cara d'espant. A causa de la turmenta, la mar s'havia embravit i sacsejava els vaixells d'un costat a l'altre i contra les roques, com si fossin nines de drap. La temperatura va baixar i les gotes d'aigua es van convertir en boles de glaç que van fer estralls en els vaixells que havien sobreviscut a la mar enfurismada.

Cada cop estava més cansada, tota l'energia que estava posant en la turmenta anava deixant lentament el meu cos. M'hauria agradat seguir, però encara no tenia prou força per arrasar les seves cases i la seva vida, tal com ells van fer amb la meva.

Quan vaig tornar a les profunditats, tot el clan estava remogut parlant de la gran tempesta que hi havia hagut. Per sort, ningú no va pensar en mi. Ells no sabien que jo sabia com controlar els poders que ens eren donats de naixement. Elles no, però la meva mare sí.

Es va acostar a mi i em va portar a un lloc apartat, volia parlar-me i fer-me entendre que la solució no era la venjança, que l'únic que faria amb el que estava intentant seria fer-me mal a mi mateixa. No va aconseguir que canviés el meu pla, però li vaig fer creure que havia entrat en raó, no volia fer-la patir. Tota aquesta situació va fer que no tingués tant de temps per millorar les meves habilitats, però, al cap d'uns mesos, ja estava completament preparada. Havia arribat el moment.

Vaig distreure la meva mare i vaig pujar fins a la superfície, vaig treure el cap de l'aigua i vaig observar la platja, el port, els arbres, el cel, les estrelles i el vent que m'acariciava la cara. Quedava poc perquè tota aquella calma es convertís en caos.

Sabia que el que volia fer podia acabar amb mi, però ja res no m'importava. Una vida així no valia la pena viure-la.

Les aigües es van enretirar lentament, la mar semblava tranquil·la, però pocs sabien que aquell seria el seu últim alè. Al cap d'uns instants, l'aigua va tornar al seu lloc amb fúria aixecant-se a unes alçades que haguessin espantat fins i tot al més valent. Tothom va entrar en pànic i a córrer lluny de la costa. Però, pobres infeliços, per molt que correguessin, la meva fúria els atraparia, s'ho mereixien. Les onades van arribar a la costa, arrasant cases i vaixells, seguint el seu camí cap a l'interior. No pretenia deixar ningú impune, tota la terra quedaria inundada.

Sentia que les meves forces anaven disminuint, però no vaig parar fins que vaig sentir com l'últim tros de terra quedava sota l'aigua. En aquell moment, el turment que havia portat sobre les meves espatlles va deixar d'afligir-me i, mentre observava el resultat de la meva ira, vaig notar com el meu cos s'alleujava i semblava que cada cop estigués més a prop del cel. Vaig alçar la mirada i vaig veure el rostre de la meva àvia entre les estrelles que em mirava amb posat afligit. A la fi semblava que podria passar la resta dels meus dies amb ella i, quan estava a punt d'agafar la mà que ella m'oferia, vaig notar una forta sotragada.

Vaig mirar a baix i vaig veure un mar que mai no havia vist, ple d'ànimes de tots aquells que havia obligat a deixar de viure. Ells m'estiraven cap a baix, cada cop més lluny de la meva àvia. Tenien tanta força que no m'hi vaig poder

resistir. L'últim que vaig veure va ser el cel estrellat que anava desapareixent de la meua vista a mesura que quedava submergida en l'odi, la tristor i la ràbia de totes aquelles vides truncades.

Clàudia Álvarez Subirats

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 1r BAT

EL SECRET DEL *BLUE DREAM*

Després d'uns segons de silenci, que van resultar eterns, l'avi es va aixecar lentament de la seva vella butaca, va tossir un parell de vegades per aclarir-se la gola, i va dir amb veu alta i clara:

- No, no i no! Fa seixanta anys que pesco i així seguirà sent. Ni tu!

Va continuar elevant encara més la veu i assenyalant als meus pares amb el dit índex: Ni tu! Podeu impedir-ho.

-Però, Pare ... -va intentar calmar-lo la meva mare.

-He dit que no! I s'ha acabat! Va insistir passant el palmell de la mà oberta davant de la cara de mare, com si volgués fer-la callar amb un gest, abans de sortir de l'habitació donant un cop amb la porta. En veritat hauria estat estrany que reaccionés d'una altra manera quan li anunciaven que a causa de la seva avançada edat, i per consell de la capitania del port, ja no podria sortir a navegar sol.

Quan l'avi va tornar ja era de nit, i els meus pares encara discutien com fer-lo entrar en raó, mentre que jo, asseguda en la seva vella i enfonsada butaca, els escoltava mentre imaginava l'avi jove i fort, solcant els mars, sol, lliure, com a ell tant li agradava. Francament la nostra relació en aquells temps era gairebé nul·la, i amb prou feines vam aconseguir superar els obligats bon dia i bona nit, especialment des de la mort de l'àvia, el que el va tornar encara més reservat i silenciós, llavors tots ens vam convèncer que el, senzillament, necessitava la seva solitud, llegint, o navegant, i així ho vam deixar, amb naturalitat, sense fer-li preguntes que no li agradaven contestar, respectant això que dèiem els seus temps, però que en realitat pensàvem que no era més que el mal caràcter d'un vell solitari i rondinaire, que només semblava feliç quan deixava anar les amarres del seu vell vaixell i s'allunyava del port i de la gent.

L'endemà al matí, no sé per quina raó, em vaig despertar molt d'hora i l'olor

de torrades em va fer aixecar amb molta gana. A la cuina vaig trobar a l'avi, sol, assegut davant de la seva tassa de cafè amarg i una d'aquestes torrades untada de melmelada amarga de taronja que tant li agradava menjar als matins.

-Bon dia -li vaig dir mentre acabava de despertar-me.

-Bon dia -va respondre sense mirar-me. Demà sortirem a les tres. Val més que et despertis amb temps, no penso esperar-te -em va dir després de donar-li un llarg glop a la seva tassa de cafè.

-Esperar-me per què? -vaig preguntar desconcertada.

-Per salpar en el meu vaixell, a partir de demà m'has d'acompanyar, coses dels teus pares.

Llavors vaig entendre que els meus pares li van demanar alguna cosa que van pensar que li obligaria a quedar-se a terra: la meva companyia.

Encara que no és, em va preguntar la meva opinió al respecte, en veritat em feia gràcia la cara de l'avi i tampoc em desagradava la idea, em feia curiositat descobrir perquè li agradava tant sortir a navegar si tot just aconseguia capturar uns pocs peixos.

Aquest dia me'l vaig passar estirada al llit, preocupada per com em portaria amb el meu avi durant tanta estona sols en el seu petit vaixell, quan a casa amb prou feines ens parlàvem. Però de totes maneres em vaig sentir tan exaltada per l'aventura que m'esperava que no vaig poder dormir i, quan eren les dues i poc, em vaig aixecar entusiasmada, vaig esmorzar el més ràpid que vaig poder, em vaig vestir, em vaig posar la jaqueta vermella impermeable, i em vaig asseure a la butaca del menjador a esperar. L'avi va aparèixer al cap de poc temps i, sorprenentment, em va dedicar unes paraules: "Avui tindrem mar tranquil·la, bon dia per navegar". Després va esmorzar tranquil les seves torrades cremades i el seu cafè amarg, i a les tres en punt, vam sortir de casa.

Tarragona estava tranquil·la, buidada i adormida, banyada per una brisa càlida que anunciava una bella alba. Caminava en silenci al costat del meu avi, mirant embadalida les estrelles mentre ens acostàvem a la llotja on tenia agafat el seu vaixell. Jo solia anar molt per allà, majorment sola, a contemplar les barcases que es gronxaven com endormiscades. L'avi caminava en silenci, a pas ferm, fent un soroll sec amb les seves botes de goma sobre les llambordes de la vorera. Al final del moll, entre la penombra, es distingia un solitari fanal que il·luminava un vell vaixell pesquer, blanc i blau, amb la pintura una mica esclafada, però que encara guardava cert encant. Portava escrit a la quilla, en vermell i cursiva, el nom amb què alguna vegada ho havia batejat la meva àvia gibraltarenya:

Blue Dream. Mentre ajudava a l'avi amb el cap de proa em vaig adonar que, mentre el meu equilibri es tornava cada vegada més inestable, ell recuperava automàticament el seu, i a mesura que ens allunyàvem de la protecció de l'espigó, el seu rostre canviava, deixant veure un petit somriure, llavors em va mirar amb els seus intensos ulls blau que es confonien amb el mateix color del cel i el mar, i el vaig veure com mai ho havia vist, feliç, aferrat al petit timó de fusta del vell *Blue Dream*, vaixell i patró allunyant-se lentament del port de Tarragona, com si comencessin un llarg viatge transcontinental, mentre jo, sorpresa i aferrada al cap de proa, gaudia del viatge, de l'aire fresc que m'acariciava la cara i m'agitava els cabells, de l'olor de mar, de la lluna que reflectia la seva esfera sobre les aigües, i del soroll de les onades que colpejaven la quilla del *Blue Dream*. Després d'alguns minuts, l'avi va aturar el motor i vam quedar flotant en silenci sobre les ones, es va acostar a la proa, i alçant-se ferm es va quedar immòbil amb la mirada perduda a l'horitzó. Vaig voler preguntar-li què estava passant, però va passar la mà oberta davant de la meva cara, amb aquest gest que ens feia callar a tots, i abans que s'atrevis a insistir va assenyalar l'infinit mentre deia: ja vénen, quedat callada. Llavors vaig advertir que alguna cosa estava succeint, cosa que no entenia però que semblava venir des del mateix fons del mar: una llarga serpentina de llums es desenrotllava i tornava a enrotllar mentre ascendia a la superfície, ballant i movent-se amb una misteriosa i acordada coreografia. Em vaig quedar paralizada, estremida mentre els llums ascendien de la profunditat i envoltaven el vaixell.

-Què ... Què és això? -Li vaig preguntar intentant entendre.

Llavors em vaig adonar que eren peixos, peixos que per alguna raó brillaven creant al seu voltant un fulgurant i bell ballet. Tot d'una, el meu avi va agafar impulsivament el meu braç i el va introduir en l'aigua, i gairebé immediatament els peixos van envoltar la meva mà, la van acariciar aletejant entre els meus dits. Tot d'una em va envair una alegria immensa, un estrany estat d'èxtasi i somnolència, mentre sentia tot el que m'envoltava d'una manera nova: el mar, les onades, cada ésser viu.

-Ara entens? -Va preguntar el meu avi traient-me del tràngol. -Mai et preguntis perquè, senzillament ells saluden a aquest vaixell, el guien en la foscor.

Vaig assentir en silenci mentre mirava el seu somriure franc i obert, l'avi somreia mentre els llums de l'alba naixien i els peixos lluminosos tornaven ràpidament al fons marí. Després vam passar una bona estona a la deriva, asseguts, sense pronunciar paraula, mirant l'alba fins que vam tornar lentament cap al port. Quan albirem l'escullera em vaig adonar que res em semblava igual, el moll, la llotja, perquè alguna cosa en el meu havia canviat: ara era dipositària

d'un secret que m'unia a tot això, una cosa que no sabia explicar però que tampoc volia compartir, i sobretot m'omplia de ganes de tornar a viatjar: veure els llums del port de Tarragona allunyar-se'n fins a perdre'ls, i tornar lentament, amb l'avi somrient al timó.

Anaís González Urpí
Institut Narcís Oller (Valls) – 1r BAT

ENTRE ONADES I RECORDS

Davant el Moll d'Aragó, i sota la brisa calmada de principis d'estiu, romanen encara els records de l'Arnau i la Nina al barri del Serrallo.

La primavera de mil nou-cents seixanta havia estat molt exitosa pels pescadors tarragonins, la pesca fou abundant i de qualitat i la llotja, plena a vessar. L'Arnau s'hi dedicava i les coses li anaven tan bé que va proposar a la Nina, la seva xicoteta, anar a viure junts. Tenien només vint anys, però la seva manera optimista de veure la vida els encaminava a deixar-se portar i prendre les seves primeres decisions com a persones adultes que eren. L'Arnau venia d'una família de pescadors i coneixia el barri del Serrallo com el palmell de la seva mà. En canvi, la Nina era de Valls i sentia molta curiositat pel mar i la vida al port, ja que no hi estava gens acostumada i tenia ganes de canviar d'aires. Viure junts els permetria veure's més, perquè els horaris laborals d'ambdós complicava la coincidència del seu temps lliure.

El seu nou pis es trobava just davant del Moll de Pescadors i tenia un balcó amb vistes al mar. No era gaire gran, però era molt acollidor i tenia una ubicació ideal, ja que l'Arnau duia a terme el seu ofici al costat i la Nina tenia a escassos minuts l'antiga fàbrica de la Chartreuse on havia trobat feina. La mudança va ser ràpida, potser per les ganes dels enamorats de començar una nova vida. De moment, hi estaven de lloguer, però volien estalviar per comprar el pis i la Nina treballava hores extres.

Una tarda, prenent el cafè, l'Arnau va comentar a la seva xicoteta la idea de fer una inversió en un nou vaixell de pesca amb motor. Els promotors de la proposta havien estat en Xavier i l'Albert, que eren pescadors com ell, i hi veien una forma de treure més benefici del bon moment pel qual passava el sector mariner. A la Nina, no li va agradar gens la idea, veia innecessària la inversió i preferia que el seu xicot no s'arrisqués per por que vingués una època dolenta i perdessin els diners que tant els havia costat estalviar. La parella va tenir la seva primera discussió forta

i l'Arnau va acabar marxant de casa per agafar el vaixell i desfogar-se. Sentia molta impotència; ell creia en el seu empeny i les seves virtuts, i que la Nina no coneixia prou el món pesquer per a determinar si aquella decisió era adequada o no.

Les hores van anar passant i la Nina veia que la casa romania en silenci. Els sentiments s'havien tornat contradictoris als anteriors i esperava amb ànsies que arribés l'Arnau per fer les paus i mostrar-li el suport que no li havia pas donat abans i que ell necessitava.

El silenci que abundava al pis escassejava en el dia ennuvolat que tenia de gris el cel; s'acostava una tempesta i ja se sentien els primers trons. L'Arnau estava tan enfoscant que era incapaç d'adonar-se del perill al qual feia front i seguí endavant amb el vaixell. Sentia la humida brisa del mar en els seus cabells que, a poc a poc, agafava força fins a convertir-se en un vent potent que desviava la trajectòria de la pluja que queia. Les onades incrementaven la seva alçada i el vaixell trontollava causant en el jove pescador les primeres sensacions de temor. Amat i ple de desesperació, començà a plorar; sentia la mateixa impotència que a l'inici del camí, però ara el que era incontrolable era la fúria de la naturalesa, no les seves emocions. Necessitava establir comunicació amb algun vaixell proper, però un fort trontoll va fer que perdés l'equilibri, rellisqués i es donés un cop al cap contra el timó, perdent així el coneixement.

Eren les vuit del matí tocadetes quan algú va picar a la porta del pis. –Bon dia, senyoreta Nina –digué el cap de l'Autoritat Portuària de Tarragona amb la veu tallada, em sap greu comunicar-li que, durant la tempesta d'ahir, el vaixell del seu xicot va patir un accident i s'ha trobat encallat violentament a les roques que voregen el far.

– Ell era dins? -exclamà la jove desitjant-li el millor, però esperant el pitjor. Sabeu on és?

– Sí, pot estar tranquil·la. Va patir un cop al cap i va perdre el coneixement, però ara es troba despert i estable a l'hospital acompanyat pels seus pares.

La Nina es va vestir i va sortir de casa al més aviat possible. Mai no s'hauria esperat que una discussió causés tot aquest mal i arribés a aquest punt. Entrà a l'Hospital Santa Tecla i es dirigí a recepció per preguntar pel seu xicot i l'habitació on era. Estava tan nerviosa que, fins i tot, va pujar per les escales per evitar l'espera de l'ascensor. Quan es va trobar davant seu, solament tenia forces per deixar anar una paraula dels seus llavis:

– Arnau -digué mirant-lo amb empatia.

– Qui ets? -preguntà el noi estranyat.

La Nina es va quedar petrificada, la persona més important de la seva vida no la reconeixia i l'havia oblidada del tot. L'angoixa la consumia per dins i començà a plorar desconsoladament.

Els seus sogres parlaren amb ella, l'Arnau romandria a casa seva fins que tot tornés a la normalitat i la reconegués de nou.

El silenci va tornar al pis de la parella, només s'hi escoltaven els plors de la Nina que sabia que eren insignificants, ja que no canviarien la situació. Així, doncs, en comptes de quedar-se tancada a casa resignada, va tenir una idea; portaria l'Arnau als llocs on van viure moments especials al llarg de la seva relació i, així, reviure aquests records de nou exercitant la seva memòria.

El primer cop que es van veure des de l'accident va ser per fer una volta pel Serrallo i prendre un gelat. L'Arnau s'hi va sentir tan còmode que les quedades van acabant sent diàries. Cada tarda passejaven fins al Fortí de la Reina, on veien la posta de sol; quan festejaven hi anaven sovint, ja que es troba a prop del barri marítim. Les seves converses es quedaven curtes amb paraules i en elles hi havia tot tipus d'emocions i sentiments. L'Arnau tenia la sensació de connectar amb ella com amb ningú, mai no s'imaginava trobar una persona amb tantes virtuts. La Nina, per molt que ho intentés, no podia evitar mirar-lo amb melancolia, la llum de la posta de sol ressaltava els seus preciosos ulls verds i els seus cabells castanys i li resultava quasi impossible aguantar sense besar-lo. No era capaç d'oblidar tot el viscut junts. A part de fer-la sentir la noia més afortunada del món, també l'havia feta evolucionar com a persona i havia despertat en ella sentiments desconeguts fins a enamorar-se un de l'altre.

La Nina estava esgotada. Encara que tot anés a millor, no aconseguia despertar la memòria de l'Arnau i la impotència que contenia dins feia que acabés plorant cada dia sola a casa. Aleshores, recordà que li faltava un record per reviure amb ell, el seu primer petó. Tenia setze anys i estava al Pla de la Seu veient els castells que feien per Santa Tecla amb la seva família quan el va veure assegut a l'última de les escales de la catedral, davant la plaça de les Cols. Feia temps que eren amics, però aquell dia l'Arnau, quan la va veure, va decidir dir-li que l'estimava deixant totes les pors enrere.

La Nina va prendre la decisió, el va portar fins allà i el va besar. La mirada de l'Arnau ho deia tot; des d'aquell moment es convertiren en un record inoblidable en la memòria.

Núria Val Basora

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 1r BAT

LA BOJA DEL PORT

Fa uns anys, molts o pocs depenent de qui ho conti, el port de Tarragona era molt més pesquer i, fins als anys seixanta, quan es va assentar la indústria petroquímica a la ciutat, la pesca era una de les activitats econòmiques més importants de la zona, tant pel nombre d'embarcacions com pel valor de les captures. La nostra història s'ambienta en aquesta època i lloc, i diu així:

En Joan i la Dolors eren una parella feliçment casada. Ell era pescador i vivien en una humil caseta al barri del Serrallo. Normalment ell se n'anava a la mar amb la barqueta, pescava els peixos amb *paciència i una canya*, i els venia a la llotja al millor postor. Amb els diners que aconseguia, comprava tot el que els calia, que no era res més de l'estrictament necessari. Ella, per la seva part, recosia les xarxes que se li trencaven al marit (no pescava exclusivament amb la canya, seria molt poc pràctic), cuinava i tenia cura de la casa. I així, dia rere dia, el temps passava feliç per a la parella, enamorats com n'hi ha pocs en aquest món.

Però, com ja se sap, en aquest tipus d'històries, la calma no roman durant gaire temps. Corrien temps difícils i en Joan, cada cop, li costava més portar menjar a casa. La petroquímica havia començat a assentar-se a la ciutat, els petroliers arribaven a mansalva, i semblava que haguessin espantat els peixos que, pel que deien les boques del port, havien fugit mar endins, ja que, als pescadors d'altura, els anava molt bé. A en Joan, no li feia gens de gràcia això, però, com tot seguís així, es veuria obligat a unir-se a ells.

I així va ser. Després d'uns mesos d'abnegació, pescant cada cop més lluny de la costa i arriscant-se a no poder tornar després, va haver d'enrolar-se en una expedició de tonyineres per guanyar uns calés.

L'acomiadament va ser dramàtic. La Dolors, acostumada que el seu marit s'absentés com a molt un grapat d'hores, amarada per les llàgrimes com si hagués plogut, li deia adéu amb el mocador. Abans de salpar, ell li va jurar que tornaria sa i estalvi a casa, amb diners suficients com per no treballar durant una temporada i poder passar més temps junts. Ella, somiquejant, va prometre que

esperaria el temps que calgués, teòricament uns tres mesos. Dic teòricament perquè els mesos van passar i ell no regressava. Tanmateix, ella sempre estava en el moll, esperant-lo. Cada dia baixava amb el mateix vestit amb què l'acomiadà perquè, a ell, li fos més fàcil reconèixer-la quan tornés. I romania allí fins a la nit, sola, desamparada.

Les setmanes seguien passant i la causa es donava per perduda: el retorn dels mariners era ja una mera fantasia. Així que, a l'església, es va fer una missa memorial, seguida d'un sepeli, per acomiadar tots aquells bons homes que havien partit aquell dia, juntament amb en Joan. Però la Dolors es negava rotundament a anar-hi: i si el seu marit tornava quan ella no hi fos? Que no, que d'allí no la movia ni Déu.

I allí, asseguda en una cadira de vímet, recosia les xarxes del marit. Quan acabà, començà a reparar les dels altres pescadors veïns i, de pas, guanyava prou per a omplir l'estómac. Ho tenia tan automatitzat que amb prou feines mirava les xarxes que arreglava: la seva mirada sempre apuntava a l'horitzó, esperant trobar un vaixell de pesca amb el seu marit a bord.

Els animals del port ja començaven a familiaritzar-se amb ella. Els crancs li mossegaven el vestit, i les gavines se li apropaven sense por. Ella semblava no adonar-se'n i seguia mirant cap a l'infinit. Sabia que, com més temps passés, menys esperances hi havia que tornés. Tot i així, per petita que fos, mentre hi cabés una possibilitat, ella esperaria el seu amor al moll on el veïé per última vegada.

Les amigues que tenia li van girar l'esquena als sis mesos de la partida, i van ser de les primeres en posar-li el sobrenom amb què més tard se la coneixeria a tot el barri: "La Boja del Port". Fins i tot els nens més dolents, molts dels quals desconeixien el seu veritable nom, la insultaven i se'n reien. Ella en feia cas omís i continuava cosint i esperant, impassible.

Fins que una vesprada, minuts abans de l'ocàs, succeí l'impossible: una flota de vaixells s'atansava per l'horitzó. La primera persona a veure-ho, òbviament, va ser la Dolors. Exaltada, es va aixecar de la cadira i va començar a recórrer tot el barri cridant l'arribada dels pescadors. "Ha perdut el poc seny que li quedava" murmuraven els veïns. Però un noi, uns d'aquells imbècils que s'havia rigut de la Dolors, va veure el que ella havia vist segons abans, i es va unir als xiscles de la dona. Va ser llavors que tothom va sortir de casa i va enfocar la vista cap a l'horitzó: eren tonyineres, definitivament. Ràpidament, tothom va dirigir-se al moll a esperar que hi atraquessin.

L'escena, a continuació, fou pròpia d'una pel·lícula amb final feliç. Parelles

i famílies abraçant-se, retrobament d'amics i, sobretot, llàgrimes, moltes, però d'alegria. I què cal dir de la Dolors? Ja us imaginareu la seva reacció quan veié el Joan, sa i estalvi, descendint per la passarel·la amb els braços oberts. Per poc no el desequilibra i cauen tots dos a l'aigua! “No tan fort, dona, que m'ofegues”, deia en Joan, coneixedor del molt que la Dolors l'havia trobat a faltar. “No em facis mai més això que m'has fet!”, deia ella, entre sanglots.

I què és el que va passar al Joan i a la resta de la tripulació quan estaven a alta mar? Doncs això ja és una altra història, que potser contaré més endavant. El cas és que el Joan i la Dolors, després d'un viatge a la ciutat francesa de Lió (tal com ell havia promès), van reprendre els seus afers i van viure feliços durant molt de temps. Fins i tot tingueren un fill, en Peret. Un noi eixerit com pocs en el barri.

I és per això que actualment hi ha un monument a aquesta Família Pescadora, davant de l'església de Sant Pere del Serrallo. Poca gent ho sap, però l'empresa Repsol va finançar en gran part la seva construcció. És irònic que els qui, en última instància, van causar la tragèdia, fossin els qui paguessin el monument. Qui sap si, potser, impulsats per un sentiment de culpa, aquesta va ser la seva manera d'esmenar el mal que havien comès.

Albert Medina Tablado

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) – 1r BAT

NILUS, FILL DELS DÉUS

Una nit fosca d'hivern, al barri de pescadors del Serrallo de Tarragona, un grup d'homes seia al voltant d'una foguera mentre les dones, al restaurant, amb l'ajut dels homes més forçuts, que portaven taules i cadires al jardí, paraven les taules i preparaven el menjar. Ja era el final de l'estació. Aquesta havia sigut molt dura a l'hora de pescar i, a més, hi havien nascut vint nadons, massa per a un indret tan petit. Hi escassejava el menjar, però això no era impediment per celebrar la tornada de la primavera.

Una de les dones, l'Alexandra, de cabells foscos, pell blanca i ulls d'un blau intens, junt amb la Maria, anà a buscar les postres. En l'entrar a la cuina, l'Alexandra sentí un soroll que venia de la porta que donava a l'altra banda del carrer. Va anar a veure què hi passava i, en obrir-la, es trobà un cistell amb una nota:

“Aquest xiquet és molt especial, el deixem a vostè perquè sabem que estarà en bones mans. Gràcies.

P.D. Per cert, s'anomena Nilus”.

L'Alexandra, ràpidament, obrí la manta que envoltava el cistell i, en veure el nadó, cridà la Maria. Juntes van portar-lo al jardí, on eren tots. En l'explicar el que havia passat i el que posava a la nota, els convidats van donar per finalitzat el sopar i tothom tornà cap a casa. En Vicenç, que era el marit de l'Alexandra, li digué que no es preocupés, que, si ella volia, se'n podrien fer càrrec.

L'Alexandra hi accedí. Donat que ella no podia tenir fills i algú l'havia escollida per a fer-se càrrec del nen, per què no ho hauria de fer?

Els anys van passar i el Nilus complí vuit anys. En Vicenç, com a bon pescador, decidí que, aquell any, s'emportaria el seu fill a pescar amb ell, just com va fer el seu. Tots dos esperaven a la porta de casa que l'Alexandra els donés el menjar. En guardar-lo a la bossa, es digueren adéu i van sortir al carrer de camí al port per agafar la barca.

Hi pujaren, engegaren el motor i es van endinsar al mar. De camí, es

trobaren amb el Tomàs, un vell pescador, el qual els va comunicar que avui no hi agafarien res. Parlava sobre que era com si algú hagués dit als peixos que no vinguessin avui, que se n'anessin. En l'escoltar això, el Nilus rigué, era inevitable pensar que ningú no podia parlar amb els peixos, ells eren animals.

En Vicenç, però, no va voler tornar. Havien navegat fins allà i, a més, era la primera vegada que el Nilus anava a pescar. No se'n tornarien sense agafar ni que fos un peix. Ja eren les vuit del vespre i no havien pescat res. Es podia notar la cara de cansat que tenia el Nilus, però també la seva desil·lusió. Tornaren a casa i, en arribar-hi, van sopar i van anar a dormir. En Vicenç va contar a l'Alexandra el dia que havien tingut.

Al següent, en Nilus va anar a fer un passeig pel poble. Caminava sense rumb. Va arribar un punt en què va trobar una mena de cova, va decidir entrar-hi.

La cova era fosca, però, com que era de dia, hi entrava llum. No era massa gran. Tenia dibuixos a les parets. Semblaven persones. S'hi apropà i se n'allunyà per comprovar bé què és el que mirava i tornà a apropar-s'hi. Era estrany, però aquells dibuixos eren una interpretació perfecta de la seva història preferida, com una versió extensa.

Primer hi havia un naixement, però era al mar. Després, una dona envoltada d'animals amb un nadó a la falda. Ara hi havia un nadó a una porta, a una cistella, i una dona semblant a la seva mare que el recollia. I l'últim dibuix era el d'un nen que havia trobat un cérvol i s'havia agenollat per intentar acariciar-lo. La part que en Nilus coneixia només era la de la cistella, però amb més detalls. Era estrany.

Decidí tornar a casa, mentrestant pensava en la fallida pesca d'ahir. Escoltà un soroll, semblava un animal, però no el va veure. En arribar a casa, ho va explicar a la seva mare, ho hauria dit també al seu pare, però estava pescant.

Tota la setmana següent va anar a l'escola, però no podia parar de pensar en aquell mural de la cova.

Van passar uns anys més. Ara en Nilus en tenia disset i no era el seu millor moment, faltava menys d'un any perquè hagués de començar a treballar en el negoci familiar, però era com si el seu pare no volgués que això passés. Després del seu primer intent de pesca, hi van tornar unes setze vegades més i, com sempre, els peixos desapareixien i el mar es calmava. Per aquest fet, el seu pare va voler deixar d'anar a pescar amb ell. El culpava de la falta de peixos, fins i tot, quan no hi eren junts. Una tarda, el Nilus va sortir en bicicleta cap al

port. Un cop allà va seure a una petita platja que hi havia, la del Miracle, i va començar a pensar.

Com ja vam veure a la nota, el Nilus era especial, diferent, només faltava que se n'adonés, encara que més que res li calia que ho acceptés. Ell ja sabia que era diferent, sabia tot el que podia fer, però aquest fet l'espantava.

Uns mesos després de descobrir el mural de la cova, va notar una sèrie de fets que ningú més no podia fer i la primera vegada que va fer-los servir va ser a una fira, en la qual un cavall semblava estar malament. Encara que els veterinaris deien que no era res. El Nilus, preocupat pel cavall, va dir que tenia un petit os de la pota trencat. I, efectivament, era així... Aquest no era l'únic dot que tenia, també podia fer tot allò que volgués amb l'aigua. Això ho descobrí un dia que li va caure una gerra plena d'aigua. Mentre queia, l'aigua sortí i es va quedar flotant.

Podríem dir que encertar que el cavall tenia un os trencat era coincidència, però què en deien de l'aigua? De fet, en Nilus tenia aquests poders perquè era descendent directe d'Ermevon, déu de l'aigua, i Aura, deessa de la naturalesa.

Quan Nilus va fer els divuit anys, va anar-se'n de casa, als afores de Tarragona. Amb els seus estalvis, comprà una petita casa amb camp de conreus a prop de la platja i hi cultivà unes quantes verdures i fruites. Volia ser una altra persona, no volia ser diferent, volia canviar.

El déu Ermevon, que l'havia estat observant des que el deixaren amb l'Alexandra i el Vicenç, juntament amb la deessa Aura, decidiren donar-li una segona oportunitat, una prova, perquè s'adonés de la sort que tenia de posseir aquells dons i tot el bé que podia fer al món.

Una tarda, quan en Nilus tornava de treballar al camp, va veure una nota a la porta de casa seva. Hi posava que s'havia fet una gran pesca i que necessitaven que tothom ajudés a treure les caixes on estaven els peixos del vaixell i que aquella nit es faria una festa i que qui ajudés hi estaria convidat.

En Nilus anà al port i veié una quantitat de tonyines impressionant. Com comprovà que tothom ajudava a treure les caixes, ell també ho feu. Mentrestant, els peixos estaven ofegant-se dolorosament i lentament. I va sentir que havia d'ajudar-los, però, si ho feia, tothom s'adonaria dels seus poders i hauria de tornar a anar-se'n pel fet de sentir-se així. Va decidir que no els ajudaria. Va ser la pitjor decisió que podia haver pres a la seva vida. Havia deixat morir milers de tonyines i peixos més petits.

Com a conseqüència de no salvar aquests animals, els seus pares van castigar-

lo.

L'endemà, en Nilus fou transformat en tonyina. Va horroritzar-se en adonar-se'n. Demanà, si us plau, que el tornessin a convertir en humà. Però els déus no ho van fer. Pel fet de no voler ser diferent, encara que aquella diferència pogués ajudar tant humans com animals, de voler ser com els altres, havia estat transformat.

Nedà desesperadament intentant tornar a ser humà fins que es va rendir. Acceptà que la seva antiga vida no tornaria mai més i va transformar-se interiorment en el que era, una simple tonyina.

Només nedava, de vegades en grup, altres vegades sol. Ja no pensava, havia deixat de tenir aquesta capacitat quan va perdre l'esperança de tornar a ser humà. Fins que un dia escoltà molt de soroll de l'exterior, a la superfície. Veié com queia alguna cosa a l'aigua, era gran, però no sabia què. Mentre aquell gran objecte es movia, els peixos es quedaven quiets, semblava que hi estiguessin enganxats. Quan aquell objecte va arribar, els seus pensaments tornaren. Sabia el que estava passant, els estaven pescant. Ja havia comès un error una vegada, no deixaria que allò tornés a passar. Va començar a fer cercles ràpids intentant que els altres peixos el seguissin. I ho va aconseguir, va crear un gran banc de peixos que es movia ràpidament. I s'allunyava de la xarxa. Malauradament, no va poder salvar-los tots, però el fet d'haver-ho intentat i salvat la gran majoria va fer que es recordés dels que feia temps no va voler ajudar.

L'endemà, en despertar-se, es va moure. Podia notar que havia canviat, podia moure els dits. Tenia dits! El fet d'haver ajudat aquell banc de peixos va fer que els Déus, els seus pares, el tornessin a transformar en humà. Ja havia après la lliçó.

Anà corrents al centre del poble on vivia, a prop del Serrallo. En arribar-hi, veié que tots estaven reunits. Un gran grup de pescadors de la zona estaven explicant que, mentre feien una molt bona captura, els peixos es van escapar de les xarxes. Va apropar-s'hi per escoltar-ho tot bé, mentre reia, quan veié el seu pare, en Vicenç. Les seves mirades es creuaren. No sabien com actuar, ja que feia temps que no es veien. Finalment, es van fer una abraçada i decidiren anar al Serallo, per veure la seva mare, l'Alexandra. En arribar-hi, la mare va preparar un te verd i tots tres s'assegueren al jardí. En Nilus els va explicar que ell era fill d'Ermevon, déu de l'aigua, i Aura, deessa de la naturalesa. Els seus pares el miraren somrients i li van dir que ells van saber que ell seria diferent des del moment que el van mirar. Sentint-se acceptat, en Nilus va demostrar tot allò que podia fer i va explicar que els Déus l'havien transformat en peix

i que, gràcies a salvar els altres peixos, havia tornat a ser humà. Els seus pares el van escoltar tota l'estona fins que, després de sopar, en Nilus va tornar a casa seva dels afores, la qual, uns mesos més tard, va vendre per comprar-se un veler.

Havia decidit que viuria en un vaixell. Així, doncs, va agafar provisions i començà a navegar. Ell no sabia de navegació, però confiava que els Déus l'ajudarien.

Va començar anant cap a Barcelona, després a França, Itàlia, Eslovènia... i, així, féu la volta al món. A cada parada que feia, apuntava totes les varietats d'animals possibles fins que va omplir un manuscrit sencer sobre les espècies animals.

Quan va complir els 43 anys, publicà els seus apunts amb tota la informació que va recollir part de la que ja tenia per part dels seus poders.

No va trigar molt temps a adonar-se que aquells poders que tenia eren el millor que li podia haver passat. A més a més, a vegades, rebia fets i visions que el feien saber que els déus estaven i estarien amb ell.

Iliane Bernal Turienzo

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) - 1r BAT

NO TOT ESTÀ PERDUT

Fa deu anys, en el Port de Tarragona, es va viure una bonica i esgarrifosa història d'amor.

La Laura Marsal Bonafont era una noia simpàtica, divertida, no estava mai trista i sempre li agradava passar-s'ho bé. L'Ulisses Barberà Carbó era un jove estudiant, que lluitava pel que volia i sempre que tenia un problema en mirava la part positiva. Els dos, des de ben petits, eren molt bons amics i sempre estaven junts.

A mesura que va anar passant el temps i fent-se grans, es van enamorar bojament l'un de l'altre. I només amb quinze anys van començar una relació de parella. Anaven plegats a l'escola, a casa, quedaven cada tarda... I el barri ja els coneixia com la parella *amore*.

Quan l'Ulisses va complir els divuit anys, es va embarcar en la tripulació que dirigia el seu pare. A la Laura, no li va agradar perquè es passaria mesos sense veure'l. Però van decidir que cada vegada que sortís a alta mar s'acomiadarien i es tornarien a trobar en el mateix lloc on es van fer el seu primer petó, el far. I així va ser. En cada viatge la Laura estava allí per acomiadar-lo i, a la tornada, era la primera a rebre'l. Però, tot i així, ella tenia el cor en un puny cada vegada que el seu estimat sortia a alta mar a navegar i es passava els dies pensant en el moment en què es tornarien a trobar.

Plors i crits la van despertar. Era un dia gris. La noia sabia que quelcom no anava bé. Llavors va baixar a la saleta, on estaven els seus pares i les veïnes. Sense parar de plorar i quequejant, la seva mare li va intentar donar la notícia, però no ho va aconseguir. Finalment, el seu pare es va armar de valor i li digué que el vaixell de l'Ulisses havia estat abordat per uns somalis i tota la tripulació havia desaparegut. La Laura es va desplomar a terra. La Marta, la seva millor amiga, hi va anar ràpidament i amb l'ajuda del seu pare la van estirar al sofà. Quan es va despertar, creia que tot havia estat un somni. Però no era així. L'Ulisses, el seu estimat, havia desaparegut. Es va aixecar i se'n va anar corrents al far, al lloc on l'esperava després de cada viatge. Tenia l'esperança de tornar-lo a veure.

L'endemà, les famílies de tota la tripulació van anar a l'església de Sant Pere. El pare Dalmau M. Pallàs els havia reunits per resar i tots junts superar el mal moment. De cop i volta, va entrar per la porta el comissari Josep M. Castells amb cara trista, però mantenint les formes. La Laura es va girar ràpidament i, quan el va veure, va intuir que no eren bones notícies. I així va ser. El Josep M. es va avançar cap a l'altar amb un sobre a les mans. El va obrir i va treure unes fotografies. Eren ells! Eren els tripulants de l'embarcació! Tot seguit va llegir una carta. Era dels somalis que van abordar el vaixell. Deia que deixarien anar-los si cada família pagava cinc mil euros en un termini de dos dies. En acabar de llegir, va repartir les fotografies a les famílies respectives. A tothom, menys a la Laura. Ni una sola pista d'on i com estava l'Ulisses.

Cinc dies després d'haver fet el que els deien, van arribar dues embarcacions petites al port. Eren els tripulants. Tothom del barri els va anar a rebre. Van baixar desorientats, amb marques als braços i cames i clars símptomes de deshidratació. La Laura, amb llàgrimes als ulls, va buscar desesperada l'Ulisses, però els seus companys li van dir que, en l'abordatge, va caure a l'aigua i no van poder fer res per rescatar-lo. Ella va caure de genolls a terra. No s'ho podia creure, l'havia perdut per sempre.

Van anar passant les setmanes, els mesos, els anys i ja tot havia tornat a la normalitat. Menys per a la Laura. Des d'aquell dia, ja no havia estat la mateixa. Portava vestits negres, caminava com una ànima en pena i ja no se li veia el bonic somriure que tant agradava a l'Ulisses. Les seves amigues intentaven animar-la, però sense èxit. Ja no sabien què fer, estaven desesperades.

Un matí, quan anava a comprar, li va caure una poma del cistell. Va anar rodolant carrer avall i ella darrere. Fins que un noi la va parar. La Laura es va aixecar i, quan li anava a donar les gràcies, es va quedar mirant els seus ulls blau marí i el seu somriure. Era el Marc, el nou veí del barri del Port. Havia arribat feia pràcticament dues hores i ja tenia moltes noies darrere seu. Però ell es va quedar bocabadat en veure la Laura. Es van presentar, van estar parlant durant hores i li va ensenyar el barri.

Des d'aquell dia es van fer amics inseparables.

La seva família i amigues estaven molt contents, perquè, per fi, havia tornat a ser la noia simpàtica, divertida i riallera que sempre havia sigut.

Ella havia decidit ser feliç, perquè estava segura que l'Ulisses no la voldria veure malament i va aconseguir no plorar cada vegada que escoltava el seu nom.

Gràcies al Marc, havia tornat a sentir papallones a la panxa, s'estava enamorant

d'ell. Però se sentia com si estigués enganyant l'Ulisses.

A poc a poc es van anar enamorant l'un de l'altre. I una nit de lluna plena, caminant per la platja agafadets, el Marc es va agenollar i li demanà matrimoni. Es va quedar impactada i, sense apartar-li la mirada, respongué que sí. I es van unir en un càlid petó als llavis, seguit d'una abraçada inseparable.

El Marc es va presentar l'endemà a casa dels seus futurs sogres i els demanà la benedicció per poder estar amb la seva filla i fer-la feliç cada segon de la seva vida. La seva mare plorà de l'alegria i, amb una abraçada, el respongué. La parella estava molt feliç. A poc a poc tot el barri es va anar assabentant de la notícia. Els veïns estaven molt contents, perquè, després de cinc anys des de la desaparició de l'Ulisses, a la Laura, li tornaven a brillar els ulls.

Tots dos van anar organitzant els preparatius de la boda. El lloc on es casarien, les invitacions, el banquet... Tot estava pensat perquè fos un dia inoblidable.

I, per fi, va arribar el 28 de juliol, el gran dia. Les amigues de la Laura la van ajudar amb el vestit, el pentinat i el maquillatge, perquè semblés una autèntica princesa. Quan va estar llesta i els convidats asseguts, va començar a sonar la música. I allí, a la vora del mar, l'esperava el Marc. Amb les mans ben agafades, el pare Dalmau va pronunciar les paraules que tant esperaven. I, amb els anells, van fer el gran pas. Sí, vull. Entre aplaudiments i felicitacions, tots van anar al banquet per gaudir del dia.

Quan va arribar la nit, els noucasats van agafar el cotxe i se'n van anar de viatge a Cancun a passar la seva lluna de mel.

Dos dies després de marxar, en aquella mateixa platja, portat per les ones del mar, va aparèixer un home. Els socorristes hi van anar ràpidament i van trucar a una ambulància que hi va acudir al moment. Quan va arribar a l'hospital, el van auscultar i fer les radiografies. Va entrar la infermera Marta per curar-li les ferides. I, quan el va veure, li va caure la safata que duia a les mans. No s'ho podia creure. Pensava que estava mort. Era l'Ulisses.

Va avisar ràpidament el doctor Garcia per comunicar-li el que sabia i, tot seguit, la família. Quan l'Ulisses es va despertar, el doctor li va fer unes preguntes per veure si li havien quedat seqüeles. Però, per desgràcia, havia perdut la memòria i no es recordava de res.

El metge ho va comunicar a la família, però també els digué que era molt normal i que la podia recuperar en qualsevol moment. Només necessitava estar en un entorn familiar per aconseguir-ho.

Llavors se'l van endur al seu domicili. Durant aquells dies van ser molts els veïns que s'hi van apropar per preguntar per l'estat de l'Ulisses. Però ell seguia sense recordar res. Tot i així, li agradava sortir a fer un tomb pel Port i sentir la brisa marina en la seva pell.

Un matí va anar amb el seu pare a l'estació de trens a buscar la seva mare que havia marxat a treballar uns dies a Barcelona. Mentre esperava que arribés, es va topar amb una parella. I no es va adonar que era la Laura, però ella sí. Quan el va veure, es va quedar sense paraules i va anar a fer-li una abraçada ben forta. Ell se'n va apartar i li preguntà qui era. Llavors els pares de l'Ulisses hi van anar ràpidament i ho van explicar tot a la Laura. No s'ho podia creure.

En acabar de parlar, cada un van anar a casa seva. Però, quan l'Ulisses va passar per davant del far, on es va fer el seu primer petó amb la Laura, es va posar les mans al cap i va cridar:

-Ja em recordo de tot! La noia de l'estació era la Laura, la meva estimada!

Raquel del Monte Bonancia

Institut Antoni de Martí i Franquès (Tarragona) -1r BAT

VERITATS CAMUFLADES

-Hola, bon dia -va dir una mica avergonyit. Em dic Jaume i tinc 42 anys. Tinc una filla i un fill. Ella es diu Maria, com es deia la seva mare, i ell es diu Pau. La meva dona i jo ens vam conèixer quan teníem 24 anys. Els dos vam néixer en el mateix any. Jo en aquell moment treballava en una empresa en la qual sortíem amb un vaixell a pescar. Sempre després d'un dia de pesca tornàvem al port i veníem alguna part de la pesca. Una noia jove i molt guapa volia comprar i vam començar a parlar. Al cap de 6 anys ens vam casar -va fer una petita pausa i va somriure. Va ser el dia més feliç de la meva vida. Ja sé que sona com una espècie de clixé, però és cert.

-Ens vam mudar a Tarragona en una petita casa a prop del port de Tarragona. En aquell moment em vaig començar a aficionar i a influenciar-me de les lectures d'alguns autors clàssics grecollatins. Era una afició que em feia feliç i em feia estar en pau amb mi mateix. Tinc grans records en aquella casa –mentre parlava li queien algunes llàgrimes. Al cap de dos anys vam tindre una filla. Vam decidir posar-li Maria, ja que era igual de guapa com la seva mare. Va ser molt complicat al principi amb el tema de l'escola, el metge, les extraescolars... Però vam fer una gran feina –es va aixecar de la cadira en què estava assegut i es va estirar en una espècie de banc. Va buscar un cigarret a la butxaca de la seva camisa i l'encenedor, i va començar a fumar. De seguida vam pensar de tindre un altre fill, però fins que la Maria no va fer cinc anys no ho vam decidir. Al cap de nou mesos va aparèixer el Pau. Mai he conegut un nen tan entremaliat com ell. No parava mai quiet! Però sempre ens feia riure, fins i tot en els dies més dolents –se sentien molts cotxes per la finestra, llavors es va aixecar del banc i va tancar la finestra. La feina que tenia no era una feina que m'agradés, però l'havia de fer per la meva dona i els meus fills. Molts cops portava els meus fills a la feina perquè els encantava que els expliqués històries sobre el mar o el port. Els explicava que el meu avi era mariner i que havia fet grans viatges amb aventures impressionants. Als meus fills sempre els ha agradat el mar i la platja i sempre hi anàvem. Era l'activitat en família que ens agradava més. Sempre que podíem viatjàvem. El que em va agradar més va ser el viatge a Egipte, vols mirar les fotos? –de la mateixa butxaca per on havia tret el cigarret va treure una llibreta en la

qual no hi havia cap fotografia. També vam fer un viatge en vaixell que sortia del port de Tarragona i anava cap a Itàlia. D'aquest viatge no tinc les fotos aquí –va agafar la llibreta i se la va guardar.

-Cada dia que penso en la meva dona m'entren ganes de plorar. M'entra una nostàlgia difícil de fer-la desaparèixer. Quan la Maria tenia 15 anys i en Pau en tenia 9, la meva dona va patir un càncer. Deien que se'n sortiria i estava convençut d'això però no hi van ser a temps. I com deia Ovidi, tot amant és un soldat en guerra, així que vaig seguir lluitant per ella i pels meus fills. Els mesos després van ser molt durs. Havia de criar els meus dos fills i la Maria va caure en una depressió. No comprenia el que passava i la vaig portar aquí perquè l'ajudéssiu. Des que ha vingut aquí es troba millor. O almenys ho intenta. En Pau està bé. Diu que la troba a faltar, és normal, però no ho demostra gaire.

-Però també m'haig de preocupar per mi i fa uns anys que quasi cada nit somnio el mateix. En el somni estic cuinant quan, de sobte, sento una veu que em crida. Al principi no li faig molt de cas, però al cap d'una estona sento que els crits s'intensifiquen. Llavors surto de casa preocupat i començo a anar cap a la veu. Cada cop m'hi apropo més i m'adono que és la meva dona cridant. Llavors corro i cada cop m'apropo més a la platja. Quan hi arribo veig la meva dona cridant, dins el mar –en pronunciar aquestes paraules va començar a plorar. Llavors em llenço al mar i nedo el més ràpid possible i m'apropo a ella però es comença a enfonsar. Començo a bussejar, però no la puc salvar i en aquest moment em desperto suat i espantat. Sempre em desperto igual. Tota la vida he estat relacionat amb la platja i el mar però mai d'una forma traumàtica.

-Aquest somni s'ha repetit moltes vegades durant aquests anys i sempre s'ha acabat igual –va deixar de plorar i aquest cop estava parlant amb un to seriós. Però aquesta nit no m'he despertat en aquell moment, sinó que m'he despertat quan vaig deixar de bussejar i nedar de pressa. Simplement vaig mirar-la mentre s'enfonsava i quan m'he despertat no estava suat ni espantat. Estava relaxat, tranquil. Com si una part de mi que no podia viure comencés a viure. Com si fos un home feliç per haver trepitjat les meves pors i pogués riure davant la mort que tot ho guanya, com deia Virgili. Per això he vingut aquí. Com vostè va ajudar la meva filla, he pensat que em podries ajudar a mi. No sé si he fet bé en vindre o no però necessitava parlar amb algú.

La persona que l'estava escoltant es va aixecar i va obrir la porta i la va tancar amb clau. Ho va fer sense dir res. Llavors en Jaume es va aixecar d'aquella espècie de banc i va començar a examinar la sala. No era mot gran ni molt petita i no hi havia ningú dins. Tot i així se sentia molta gent parlar; alguns crits, però ell no li donava importància. Anava mirant els objectes de l'habitació i cada cop feia cara

de més preocupat. Com si no entengués què eren els objectes o on era. En aquell moment va entrar la persona amb qui havia estat abans i dos homes més. Van dir a en Jaume que els seguís. Ell els va seguir fins a un cotxe gran, com si fos una furgoneta. Va entrar i el cotxe va arrencar. El viatge va durar aproximadament una hora, i en aquella hora ningú va parlar. Ningú va dir res. En Jaume cada cop estava més absent. Quan van arribar, van baixar de la furgoneta i uns homes van acompanyar a en Jaume cap a una sala dins l'edifici. El van deixar sol durant uns deu minuts i ell no es va moure. Després va entrar un home amb una bata descordada i es va asseure davant en Jaume. Va dir:

-Hola, em dic Gerard i sóc un doctor d'aquest hospital. Sé que estàs una mica desorientat i per això estic aquí. Ara et portarem a la que serà la teva habitació durant un temps. Però abans, et vull fer una pregunta: saps per què estàs aquí?

Al cap d'uns segons va dir:

-On sóc? On és la Maria? I en Pau? –cada cop augmentava el volum de la veu. Per què estic aquí i no a casa meva?

-Jaume, la seva dona és viva. Mai ha mort.

En Jaume va començar a riure i va contestar:

-Que no és morta? Em diu vostè a mi que no és morta quan durant tots aquests anys he estat cuidant tot sol dels meus fills i l'he anat a visitar cada cap de setmana al cementiri?

-Jaume sé que és dur tot el que t'està passant, però has de ser conscient d'algunes coses perquè et puguem curar. La seva dona mai ha sigut la seva dona. Mai us va casar, la Maria i tu. Ella et va deixar i tu mai ho has acceptat. Mai ha tingut càncer, mai heu tingut fills i mai has treballat al port de Tarragona. L'has estat perseguint durant tots aquests anys fins que ella mateixa va trucar a la policia i va demanar ajuda per tu.

En aquell moment en Jaume es va aixecar i molt a poc a poc va obrir la porta de l'habitació mentre que el doctor va demanar que el paressin des d'un walkie-talkie. Va començar a córrer. Va sortir de l'edifici i va agafar un cotxe en el qual hi havia les claus posades. Era un cotxe de la policia. Van avisar a comissaria perquè el paressin. Avançava tots els cotxes de la carretera i anava el més ràpid que podia. Els policies l'intentaven parar, però no podien. No sabien on es dirigia exactament. Quan estava a prop de la platja va aturar el cotxe i va baixar. Va córrer el més ràpid que va poder i es va llençar a l'aigua. Alguns policies van arribar a la platja i el van veure nedant. També es van llençar a l'aigua i el van perseguir. En aquell moment en Jaume va començar a bussejar i va obrir els ulls.

Alguna cosa dins seu va canviar. Es va aturar i va observar el seu voltant. Estava sol. Però, de sobte, es va girar i va veure una dona ofegant-se. S'estava enfonsant i ell va intentar nedar per salvar-la, però va parar. Es va quedar quiet i va observar com anava enfonsant-se. En aquell moment una sensació de felicitat va entrar dins seu i encara que tot el que pensava que era veritat podria ser fals, li era igual. Era veritat per a ell. Les mentides es converteixen en veritats si permetem que ho siguin. I com deia Petrarca, molts llibres a alguns els van fer savis, però a altres, bojos.

Pere Migó Aram

Institut Narcís Oller (Valls) - 1r BAT